

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.5.29.
COM(2020) 403 final

2020/0108 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az InvestEU program létrehozásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A 2021–2027 közötti időszakra szóló új többéves pénzügyi kerethez kapcsolódva szükség van egy, a releváns uniós szakpolitikákra kiterjedő, az egyszerűsítésre, a rugalmasságra, a szinergiákra és a koherenciára vonatkozó átfogó célkitűzéseket figyelembe vevő uniós beruházási programra. Az Európai Unió pénzügyeinek jövőjéről szóló bizottsági vitaanyag megállapításai hangsúlyozzák, hogy „kevesebből többet” kell elérni, és egy olyan időszakban kell mozgósítani a költségvetést, amikor a költségvetések lehetőségei korlátozottak, a beruházási igények pedig óriásiak. Ezek az igények jelentősen megnövekedtek a Covid19-világjárvány európai gazdaságra gyakorolt hatása és az aszimmetrikus helyreállítás kockázata miatt az EU-ban és a tagállamokon belül egyaránt.

A Bizottság ezért visszavonja az InvestEU programra vonatkozóan 2018 májusában benyújtott korábbi javaslatát¹, és új javaslatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé. Ez az új javaslat teljes mértékben tükrözi az Európai Parlament és a Tanács között 2019 áprilisában létrejött részleges megállapodást². Növeli az eredetileg javasolt pénzügyi keretösszeget, és módosítja a javaslat hatókörét, hogy tükrözze az európai gazdaság világhátrányt követő sajátos igényeit.

A Bizottság ezzel párhuzamosan javaslatot tesz a Covid19-világjárvány uniós munkavállalókra, háztartásokra és vállalkozásokra gyakorolt negatív társadalmi-gazdasági következményeinek kezelésére. Számos európai vállalkozás már most is nehézségekkel küzd a válság miatt, és a problémák súlyosbodni fognak, mivel továbbra is érvényben maradnak a gazdasági és társadalmi tevékenységekre vonatkozó korlátozások, és a távolságtartási szabályok számos ágazatban továbbra is hatással vannak az üzleti tevékenységekre. A nehézségek a jelenlegi korlátozásokon túl is hosszú ideig elhúzódhatnak.

A Covid19-világjárvány okozta gazdasági és társadalmi válságra való reagálás érdekében módosítani kell a Bizottság 2018. évi InvestEU-javaslatát annak érdekében, hogy az jobban igazodjon a megváltozott körülményekhez. A társjogalkotók által a részleges megállapodás tekintetében elért módosítások az általában magasabb beruházási szükségleteket és a megnövekedett kockázattal jellemzett környezetet tükrözve megnövelik az eredetileg javasolt InvestEU programra előirányzott pénzügyi keretösszeget. Az új javaslat az InvestEU program hatókörét is kiterjeszti. A program egy új szakpolitikai kerettel egészül ki az európai gazdaság jövőbeli szükségleteinek kielégítése, valamint a kulcsfontosságú ágazatok stratégiai autonómiájának biztosítása vagy fenntartása érdekében. Az Unió ambiciózus szakpolitikai célkitűzéseinek megvalósítása érdekében továbbra is alapvetően fontos a magántőke beruházásfinanszírozási célú bevonása, és ezzel egyidejűleg a megközelítés szakpolitikai relevanciájának növelése. Az InvestEU program minden olyan esetben hozzájárul az Unió szakpolitikai célkitűzéseinek teljesítéséhez, amikor a visszafizetendő beruházási támogatás alkalmazása helyénvaló.

Az InvestEU program egyedülállóan alkalmas arra, hogy hosszú távú finanszírozást nyújtson, és támogassa az uniós szakpolitikákat a mély gazdasági és társadalmi válságból való kilábalás során. A jelenlegi válságban az erőforrások piaci elosztása nem teljesen hatékony, és az érzékelt kockázatok jelentősen rontják a magánberuházások áramlását. Ilyen körülmények között különösen értékes és kiaknázandó az InvestEU azon kulcsfontosságú jellemzője, hogy

¹ COM(2018)439.

² 2018/229 (COD).

a projektek kockázatmentesítésével elősegíti a magánfinanszírozás bevonását. A továbbfejlesztett InvestEU program képes lesz döntő fontosságú támogatást nyújtani a vállalkozásoknak a helyreállítás szakaszában, ugyanakkor – eredeti céljaival összhangban – biztosítani fogja, hogy a befektetők erőteljesen összpontosítsanak az Unió közép- és hosszú távú szakpolitikai prioritásaira, például az európai zöld megállapodásra, az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási tervre és az Európa digitális jövőjének alakítására irányuló stratégiára. A program növelni fogja az Európai Beruházási Bank Csoport, a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények, valamint más végrehajtó partnerek kockázatvállalási képességét, előmozdítva ezáltal a gazdasági helyreállítást az említett intézmények kockázatvállalási kapacitására fokozott nyomást gyakorló jelenlegi körülmények között.

A Covid19-világjárvány hatalmas megrázkódtatást jelent a globális és az uniós gazdaságnak. A járvány megfékezése érdekében szükségessé vált intézkedések miatt a gazdasági tevékenység jelentősen visszaesett az EU-ban. Az Unió GDP-jének csökkenése 2020-ban várhatóan 7,5 % körül lesz, ami jócskán meghaladja a 2009-es pénzügyi válság idején mért visszaesést, és elkerülhetetlenül kedvezőtlen társadalmi hatásokkal jár. A világjárvány rávilágított a globális ellátási láncok összekapcsoltságára és néhány sebezhető pontra, például arra, hogy a stratégiai iparágak túlzott mértékben támaszkodnak a nem diverzifikált külső ellátási forrásokra. Ezeket a sebezhetőségeket kezelni kell az Unió szükséghelyzeti reagálásának, valamint az egész gazdaság ellenálló képességének javítása érdekében, megőrizve ugyanakkor az EU verseny és kereskedelem iránti nyitottságát az uniós szabályokkal összhangban.

A gazdasági visszaesés idején uniós szinten határozott válasza van szükség, különösen a gazdasági szereplők válságállóságának és ezáltal a stratégiai ágazatok autonómiájának megerősítése és fenntartása érdekében, hogy ezáltal biztosíthassuk hosszú távon az európai gazdaság versenyképességét. Ezt csak erős egységes piacra és egyenlő versenyfeltételekre alapozva lehet elérni. Alapvető fontosságú, hogy a világjárvány hatása által leginkább sújtott tagállamok gazdasági részesüljenek az uniós költségvetésből finanszírozott programok előnyeiből.

A Bizottság számára továbbá lehetővé kell tenni, hogy részt vegyen az Európai Beruházási Alap (EBA) esetleges tőkeemelésében (egy vagy több fordulóban). Az alap garanciák kibocsátása, értékpapírosítási műveletek végrehajtása és tőkebefektetések támogatása révén kulcsfontosságú szerepet fog játszani az Unió egésze tekintetében a gazdaság helyreállításának támogatásában. A 2021–2027 közötti többéves pénzügyi keretben 900 000 000 EUR pénzügyi keretösszeget kell elkülöníteni e célra annak érdekében, hogy az e tekintetben a Bizottság által képviselt Unió fenntarthassa az EBA tőkéjében birtokolt részesedésének egészét.

- **A javaslat indokai és céljai**

Az InvestEU program a 2021–2027 közötti többéves pénzügyi keret időszakában egységes uniós beruházástámogatási mechanizmust biztosít a belső fellépésekhez. A program az ESBA és a belső politikákra vonatkozó jelenlegi finanszírozási eszközök sikereire épít. A programnak négy pillére lesz: i. az uniós garanciát nyújtó InvestEU Alap; ii. az InvestEU tanácsadó központ, amely elsősorban projektfejlesztéshez kapcsolódó technikai segítségnyújtást biztosít; iii. az InvestEU Portál, amely könnyen elérhető adatbázist kínál a finanszírozást kereső projektek segítéséhez; valamint iv. vegyesfinanszírozási műveletek.

Az InvestEU Alap a kereslethez igazodva von be magánberuházást. Előmozdítja mindenekelőtt a kutatásra, az innovációra, a digitalizációra és a fenntartható infrastruktúrára irányuló beruházásokat, támogatja a stratégiai vállalkozásokat, de figyelembe veszi a szociális

szektor és a kkv-k igényeit is. Fontos szempont lesz emellett a kisebb és helyi projektek elérése.

A válsággal kapcsolatos új elemek

A jelenlegi helyzet káros az uniós vállalkozásokra nézve, mivel negatívan érinthetik őket az ellenőrzésükön, valamint a nemzeti és uniós szintű hatóságok ellenőrzésén kívül eső tényezők. A Covid19-járvány kitörésének eredményeként az uniós vállalkozások likviditási kockázatokkal szembesülhetnek, ami a fizetéseképtelenségi kockázatok mellett rendszerszintűbb eszközérték-leértékelődési kockázatokkal is járhat, amelyek az uniós ipar egyes stratégiai részeinek meggyengüléséhez vezethetnek. Ezenfelül a válság során az ellátási láncok megszakadása miatt tapasztalt hiányosságok kezelése érdekében az uniós iparnak meg kell erősítenie a stratégiai értékláncok nagyobb részeinek lefedésére irányuló kapacitását.

Egyes beruházási területek „stratégiai” területként való azonosítása és kezelése révén az EU előtérbe fogja helyezni az olyannyira szükséges átfogó ipari átalakulást, és nagyobb autonómiát biztosít majd az uniós gazdaság számára, összhangban az olyan átfogó szakpolitikákkal, mint az Európa digitális jövőjének alakításáról szóló stratégia és az európai zöld megállapodás. Az ilyen hosszú távú szakpolitikai prioritásokat össze kell kapcsolni a Covid19-járványt követő helyreállítási intézkedésekkel. A célzott és ambiciózus uniós szintű fellépés, amely attól függetlenül lehetővé teszi az egységes piacon rejlő lehetőségek teljes körű kihasználását, hogy a tagállamok milyen költségvetési kapacitással rendelkeznek a beruházások beindítására és támogatására, versenyképesebb, ellenállóbb és biztonságosabb Unió létrehozását fogja eredményezni.

Ezért a fenntartható infrastruktúra szakpolitikai kereten belüli forrásbővítés mellett javasoljuk az InvestEU további megerősítését egy stratégiai beruházási eszköz, azaz egy ötödik szakpolitikai keret – az európai stratégiai beruházási keret – révén, amely az Unió stratégiai menetrendjével és a Bizottság által előterjesztett új európai iparstratégiával³ összhangban erősebb európai értékláncok kiépítésére összpontosít. Ez a megerősítés különösen fontos a válság utáni helyzetben, mivel előfordulhat, hogy egyes tagállamok nem rendelkeznek az ilyen projektek nemzeti állami támogatással történő finanszírozásához szükséges pénzügyi eszközökkel, és számos projekt határokon átnyúló, és európai megközelítést igényel. Ezenkívül az egységes piacon rejlő lehetőségek – többek között az innovációt és a hatékonyságot ösztönző elemei – optimális kihasználásához számos tagállam vállalkozásainak részvételére van szükség, nem csak azon tagállamokéira, amelyek költségvetése e nehéz időszakot követően megengedheti a beruházásokat. Ez a javaslat segíteni fog e nehézségek leküzdésében.

Az európai stratégiai beruházási keret elsődleges célja a valamely tagállamban letelepedett és az Unióban működő⁴ azon végső kedvezményezettek támogatása lenne, amelyek tevékenységei az Unió számára stratégiai jelentőségűek a következő területek egyikén, különös tekintettel a zöld és a digitális átállásra és az ellenálló képesség növelésére:

- a) kritikus egészségügyi ellátás biztosítása, gyógyszerek, orvostechnikai eszközök és egészségügyi felszerelések gyártása és készleteinek felhalmozása, az egészségügyi válságkezelési kapacitás és a polgári védelmi rendszer megerősítése;

³ COM(2020)102.

⁴ Azaz létesítő okirat szerinti székhelyüknek valamely tagállamban kell lennie, és az Unióban kell tevékenykedniük abban az értelemben, hogy az Unióban lényeges tevékenységeket folytatnak a személyzet, a gyártás, a kutatás-fejlesztés vagy egyéb üzleti tevékenységek tekintetében.

- b) kritikus infrastruktúrák, fizikai vagy virtuális, beleértve az energia, a közlekedés (beleértve a vasúti árufuvarozást), a környezet, az egészségügy, a biztonságos digitális kommunikáció, az 5G, a dolgok internete, az online szolgáltatási platformok, a biztonságos felhőalapú számítástechnika, az adatfeldolgozás vagy -tárolás, a fizetési és pénzügyi infrastruktúra, az űrrepülés, a védelem, a kommunikáció, a média, az oktatás és képzés, a választási infrastruktúra és a különleges létesítmények területén kritikusként azonosított infrastrukturális elemeket, valamint az ilyen kritikus infrastruktúrák használatához elengedhetetlen földterületet és ingatlanokat;
- c) az b) pont szerinti kritikus infrastruktúrák működtetéséhez és fenntartásához szükséges áruk és szolgáltatások nyújtása;
- d) kulcsfontosságú alap-, transzformatív, zöld és digitális technológiák és áttörést jelentő innovációk, ahol a beruházás az Unió ipari jövője szempontjából stratégiai jelentőséggel bír, beleértve:
 - i. a mesterséges intelligenciát, a blokkláncot, a szoftvereket, a robotikát, a félvezetőket, a mikroprocesszorokat, a peremhálózati és felhőtechnológiát, a nagy teljesítményű számítástechnikát, a kiberbiztonságot, a kvantumtechnológiát, a fotonikát, az ipari biotechnológiát,
 - ii. a megújulóenergia-technológiákat, az energiatárolási technológiákat, köztük az akkumulátorokat, a fenntartható közlekedési technológiákat (ideértve a mobil eszközök e technológiák használatával történő megújítását és átalakítását), a tisztahidrogén- és üzemanyagcella-alkalmazásokat, az ipari dekarbonizációs technológiákat, a szén-dioxid-leválasztást és -tárolást, a körforgásos gazdaság technológiáit,
 - iii. a biomedicinát, a nanotechnológiát, a gyógyszereket és a fejlett anyagokat (pl. grafén);
- e) az információs és kommunikációs technológiai alkatrészek és eszközök tömegtermelésére alkalmas gyártólétesítmények az EU-ban;
- f) a közszereplők, vállalkozások vagy fogyasztók számára kritikus inputok biztosítása és készleteinek felhalmozása az EU-ban, beleértve az energiát, a nyersanyagokat, a műszaki alapanyagokat vagy az élelmezésbiztonságot, tekintettel az erőforrás-hatékonyságra és a stratégiai értékláncok körforgásos jellegére; továbbá
- g) az Unió és tagállamai biztonsága szempontjából kritikus technológiák és inputok, például a védelmi és az űrágazat, valamint a kiberbiztonság, továbbá a 428/2009/EK tanácsi rendelet 2. cikkének 1. pontjában meghatározott kettős felhasználású termékek.

Az ötödik keret a jelenlegi helyzetben hozzáadott értéket teremtené az eredeti keretekhez képest azáltal, hogy a kiemelt európai stratégiai jelentőség okán összpontosítana egyes kedvezményezettkekre vagy projektekre, amely szempontot a többi szakpolitikai keret nem emeli ki. Idetartozhatnak például a célzott iparágakban tevékenykedő vállalkozások vagy az ilyen ellátási láncokban részt vevő, specifikus összetevőket előállító kkv-k. E műveletek gyakran eredendően kockázatosabbak a Covid19 utáni környezetben, mivel a projektgazdák jobban ki vannak téve a megnövekedett keresleti vagy kínálati oldali kockázatoknak.

Egyes területek, például a félvezetők (köztük a mikroprocesszorok), az adattechnológiák, az 5G és a kvantumtechnológiák különösen fontosak a biztonság, a bizalom és az innováció szempontjából. Ugyanakkor ezek esetében jelentős beruházásokra van szükség az olykor teljes mértékben az EU-n kívüli, korlátozott forrásokból érkező stratégiai inputok teljes értékláncának lefedése, az alapvető technológiai know-how megszerzése és védelme,

valamint a nem uniós beszállítóktól való túlzott függőség csökkentését célzó kritikus infrastruktúra kiépítése és lecserélése érdekében.

Az ötödik keret egyszerre célozna meg konkrét projektet (pl. egy konkrét technológia kifejlesztése vagy kritikus infrastruktúra kiépítése céljából létrejött nagy konzorciumok vagy köz- és magánszféra közötti partnerségek támogatása), és nyújtana diffúzabb finanszírozást például a megcélzott ágazatokban tevékenykedő teljes vállalkozói ökoszisztémák kialakulásának támogatásával (pl. az ipari biotechnológia és a gyógyszeripar szempontjából potenciálisan releváns technológiákon dolgozó innovatív kkv-k). Ezen túlmenően a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek is részesülhetnek támogatásban ezen a kereten belül.

Az ebben a keretben szereplő adicionalitási követelmények eltérnének az InvestEU eredeti szakpolitikai kereteiben előírt irányzott adicionalitástól. Például az ötödik keretből a nagyvállalatoknak nyújtott támogatás adicionalitása nem pusztán az InvestEU-támogatás kockázati megfontolásaiban, hanem abban nyilvánulna meg, hogy az Unión belül vagy – amennyiben közrendi vagy biztonsági megfontolások úgy diktálják – az európai befektetők ellenőrzése alatt tartanak fenn és fejlesztenék termelésüket, valamint fokoznák az innovatív technológiák alkalmazását. Ez a támogatás kiegészítené a kutatási, innovációs és digitalizálási kereten belül rendelkezésre bocsátott támogatásokat, amelyek az új stratégiai kapacitások upstream fejlesztésére összpontosítanak. A támogatások szinergiát fognak biztosítani az uniós kutatási és innovációs keretprogramok (Európai horizont) és az Európai Innovációs Tanács (EIC) programjai nyomán továbbfejlődő, stratégiai uniós induló vállalkozások és kkv-k terjeszkedésére irányuló további beruházások számára is.

Az InvestEU Alap

Az InvestEU Alap egy uniós költségvetési garanciából áll majd, amely a végrehajtó partnerek által nyújtott pénzügyi termékeket fedezi. Uniós hozzáadott értékkel rendelkező projekteket céloz meg, és előmozdítja az uniós szakpolitikai célkitűzések finanszírozásának koherens megközelítését. Uniós finanszírozási eszközök hatékony és eredményes kombinációját kínálja meghatározott szakpolitikai területek számára.

Az uniós belső politikák egyedüli beruházási mechanizmusaként az InvestEU program egyszerre szakpolitikai eszköz és a szakpolitikák megvalósítását segítő eszköz.

Szakpolitikai eszközként az InvestEU program átfogó célkitűzése az Unió szakpolitikai célkitűzéseinek támogatása a magán- és közszektorbeli beruházások EU-n belüli mobilizálása révén, ezáltal kezelve a fenntarthatóságra, a versenyképességre és az inkluzív növekedésre, valamint az Unió stratégiai autonómiájára vonatkozó uniós célok elérését gátló piaci hiányosságokat és beruházási réseket.

A cél olyan gazdasági szereplők számára finanszírozást nyújtani, amelyeknek kockázati profilját a magánbefektetők nem mindig képesek vagy hajlandók kezelni, az uniós gazdaság versenyképességének, a fenntartható fejlődésnek, a konvergenciának, a társadalmi ellenálló képességnek és inkluzivitásnak, valamint az uniós tőkepiacok integrációjának az előmozdítása érdekében, összhangban a különböző ágazatokra vonatkozó uniós szakpolitikai célkitűzésekkel. Az uniós garanciával alátámasztott InvestEU program hozzájárul majd az uniós költségvetés modernizálásához, és megnöveli az uniós költségvetés hatását azáltal, hogy „kevesebből többet” ér el. A bevételtermelő kapacitással rendelkező gazdaságilag életképes projektek esetében a költségvetési garancia szisztematikusabb alkalmazása segíthet a közpénzek hatásának növelésében.

Az InvestEU programnak képesnek kell lennie arra, hogy uniós stratégiát alakítson ki az Unióban még mindig visszafogott és a Covid19-világjárvány által tovább nehezített

beruházási tevékenység kezelésére. A finanszírozási források diverzifikálása és a hosszú távú és fenntartható finanszírozás előmozdítása révén az InvestEU program hozzájárul az európai tőkepiacok integrációjához a tőkepiaci unió keretében, valamint az egységes piac megerősítéséhez, miközben elősegíti az európai zöld megállapodás és az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv végrehajtását is. Fontos eszköze az új európai iparstratégiában kitűzött célok megvalósításának. Az InvestEU program, mint az egész EU-ra kiterjedő pénzügyi, piaci, technikai és szakpolitikai szakértelmet összefogó erőforrás, a szakpolitikai célkitűzések szolgálatában a pénzügyi innováció katalizátoraként is kell, hogy működjön.

Végrehajtási eszközként az InvestEU Alap célja a költségvetési garancia révén az uniós költségvetés hatékonyabb végrehajtása, méretgazdaságosság elérése, az uniós fellépés láthatóságának növelése és a jelentéstételi és elszámoltathatósági keret egyszerűsítése. A javasolt szerkezet célja az egyszerűsítés, a megnövekedett rugalmasság és a látszólag hasonló uniós támogatási eszközök közötti potenciális átfedések megszüntetése.

Az uniós szintű uniós garancia mellett a javaslat lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a megosztott irányítás alá tartozó alapok egy részét az InvestEU Alap szerinti uniós garancia egy célzott komponensén keresztül használják fel ugyanazon célok elérése érdekében, a regionális vagy nemzeti szinten fennálló piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére.

A javasolt uniós garancia teljes összege 75 153 850 000 EUR, amelyből 31 153 850 000 EUR kerül elkülönítésre az európai stratégiai beruházási keret céljára.

InvestEU tanácsadó központ és Portál

Az InvestEU tanácsadó központ projektfejlesztési tanácsadást és kísérő intézkedéseket biztosít majd a teljes beruházási ciklus során, hogy elősegítse a projektek kezdeményezését és fejlesztését, valamint a finanszírozáshoz való hozzáférést. Az InvestEU tanácsadó központ az InvestEU programban érintett szakpolitikai területeken áll majd rendelkezésre, és projektgazdák és közvetítők számára egységes hozzáférési pontot biztosít. Az InvestEU tanácsadó központ kiegészíti majd a megosztott irányítású programok keretében végzett technikai segítségnyújtási tevékenységeket. Annak biztosítása érdekében, hogy az európai stratégiai beruházási keret és a másik négy keret teljes mértékben kihasználhassa az InvestEU Alap valamennyi jellemzőjét, az InvestEU program tanácsadási elemének és egyéb kísérő intézkedéseinek arányosnak kell lenniük a javaslat célkitűzéseivel. A kísérő intézkedéseket is tartalmazó javasolt teljes pénzügyi keretösszeg 724 733 000 EUR, amely az új keret szükségleteit, valamint a másik négy keretnek a jelenlegi helyzet miatt megnövekedett szükségleteit fedezné.

Végezetül az InvestEU Portál javítja majd az Unióban lévő befektetési lehetőségek láthatóságát és ezáltal segíti a finanszírozást kereső projektgazdákat.

Ez a javaslat az alkalmazás kezdőnapját 2021. január 1-jében rögzíti.

• Összhang a meglévő szakpolitikai rendelkezésekkel

A javaslat teljes mértékben összhangban van a meglévő szakpolitikai rendelkezésekkel, mivel az InvestEU program az uniós garanciát a költségvetési források hatékony felhasználása érdekében nyújtja, amikor a bevételtermelő kapacitással rendelkező műveletek finanszírozása az uniós szakpolitikai célkitűzésekkel összhangban történik. Ezek közé tartozik a tőkepiaci unió, a digitális egységes piaci stratégia, a „Tiszta energia minden európainak” csomag, a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv, az alacsony kibocsátású mobilitásra vonatkozó stratégia, az európai védelmi cselekvési terv és a Védelmi Alap, az európai űrstratégia, a szociális jogok európai pillére, az európai zöld megállapodás, az európai zöld

megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv és az új európai iparstratégia. Alkalmazási körén belül az InvestEU Alap finanszírozási szempontból támogatja ezeket az egymást kölcsönösen erősítő stratégiákat.

A javaslat kiegészíti az ESBA keretében javasolt Fizetőképesség-támogatási Eszközt. A Fizetőképesség-támogatási Eszköz célja, hogy támogatást nyújtson a Covid19 okozta gazdasági visszaesés által leginkább sújtott vállalkozások sürgető likviditási igényeihez e vállalkozások tőkehelyzetének megszilárdítása érdekében; ezzel szemben az InvestEU hosszú távú beruházásokra összpontosít majd az uniós szakpolitikai célok támogatása, többek között az európai gazdaság stratégiai autonómiájának és ellenálló képességének megerősítése érdekében.

Az e javaslat szerinti európai stratégiai beruházási keret célirányosabb és előrettekintőbb megközelítést fog alkalmazni, mint az ESBA keretében létrehozandó Fizetőképesség-támogatási Eszköz. Az új keret olyan projekteket és vállalkozásokat támogat, amelyek fontosak az egységes piac kulcsfontosságú értékláncaiban a stratégiai autonómia eléréséhez vagy fenntartásához. Teszi ezt azáltal, hogy támogatja az Unióban megvalósítandó projektek felfuttatását, valamint a nem uniós vállalkozások általi esetleges felvásárlás alternatívájaként megerősíti az uniós vállalkozások tőkealapját és hosszú távú finanszírozását. Támogatásban részesülhetnek a határokon átnyúló tevékenységet folytató stratégiai vállalatok is.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az InvestEU program kiegészíti az általa támogatott szakpolitikai területeken a vissza nem térítendő támogatásokkal való finanszírozást és egyéb fellépéseket, amilyen például az Európai horizont, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, a Digitális Európa program, az egységes piac, a kkv-k versenyképessége és az európai statisztikai program, az európai űrprogram, az Európai Szociális Alap+, a Kreatív Európa, a környezetvédelmi és éghajlatpolitikai program (LIFE) és az Európai Védelmi Alap. Adott esetben biztosított lesz a külpolitikai eszközökkel való szinergia. Összhangban van továbbá más uniós szakpolitikákkal, például az európai zöld megállapodással, az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási tervvel, az Európa digitális jövőjének alakítására irányuló stratégiával, az új európai iparstratégiával⁵, a tőkepiaci unióval, a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európával, valamint az Unió stratégiai autonómiája és ellenálló képessége szempontjából releváns egyéb uniós szakpolitikákkal és programokkal, például az Európai Védelmi Alappal, az uniós ürrendelettel és a közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról szóló rendelettel.

A vissza nem térítendő támogatással való ötvözés biztosítja a más kiadási programokkal való kiegészítő jelleget.

Az InvestEU program és az európai strukturális és beruházási alapok szintén ki fogják egészíteni egymást. Bizonyos megosztott irányítás alatt álló alapok (az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap+ (ESZA+), a Kohéziós Alap, az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)) pénzügyi termékeken keresztüli végrehajtásának megkönnyítése érdekében a tagállamoknak lehetőségük lesz az InvestEU programra támaszkodni. A jelenlegi helyzethez képest ez jelentős egyszerűsítés, mivel ebben az esetben csak egyetlen szabályrendszer lesz alkalmazandó.

Az InvestEU program intézkedéseit a piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére kell – arányos mértékben – felhasználni, kerülve a

⁵ COM(2020)102.

támogatások megkettőzését vagy a magánfinanszírozás kizorítását, és egyértelmű uniós hozzáadott értékkel kell rendelkezniük. Ez biztosítja a program intézkedései és az uniós állami támogatási szabályok közötti konzisztenciát, elkerülve a belső piaci verseny indokolatlan torzulását.

A Bizottság a végrehajtó partnerekkel együttműködve a [fenntartható beruházások előmozdítását célzó keret létrehozásáról szóló rendelet] által megállapított kritériumok megfelelő alkalmazásával fenntarthatósági vizsgálatra vonatkozó iránymutatást fog kidolgozni, amelynek alapján a végrehajtó partnerek értékelik a finanszírozott projektek környezeti, éghajlati és társadalmi hatásait. Ez az iránymutatás támogatná az európai zöld megállapodás szakpolitikai célkitűzéseit, és rögzítené, hogy az Unió éghajlati, környezetvédelmi és társadalmi célkitűzéseivel ellentétes projektek nem részesülhetnek támogatásban az InvestEU keretében. Emellett célzott ösztönzőket is fontolóra lehetne venni a nehezen megvalósítható éghajlati, környezetvédelmi és társadalmi prioritásokra fókuszáló pénzügyi termékek esetében, például a kkv-k szakpolitikai keretében vagy az ilyen további ösztönzők alkalmazását indokló, kockázatosabb pénzügyi termékek esetében.

Az InvestEU Alap része lesz egy, a kifejezetten a méltányos átállási régiók javára szolgáló beruházások ösztönzését célzó rendszer (a méltányos átállási mechanizmus 2. pillére), amely kiegészíti a Méltányos Átállást Támogató Alapot (1. pillér) és a közszektor-hitelezési eszközt (3. pillér).

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 173. cikkén (Ipar), valamint 175. cikkének harmadik bekezdésén (Gazdasági, társadalmi és területi kohézió) alapul.

A kialakult joggyakorlattal összhangban az említett jogalapok a javaslat fő tartalmát tükrözik. A jogalapot képező mindkét cikk esetében azonos a meghatározott eljárás (rendes jogalkotási eljárás).

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A javaslat céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok az Unió szintjén jobban megvalósíthatók. A Covid19-világjárvány okozta gazdasági válság európai szintű választ tesz szükségessé az uniós gazdaság gyors helyreállításának megalapozása érdekében, a vállalkozások támogatása és az uniós értékláncok megőrzése révén.

A javaslat különösen fontos a válság utáni helyzetben, hogy ellenálló, inkluzív és integrált európai gazdaságot építsünk ki, és megőrizzük az egységes piacot azon tagállamok javára is, amelyek kevesebb pénzügyi eszközzel rendelkeznek az ilyen projektek nemzeti finanszírozási forrásokból történő támogatására. A határokon átnyúló projektek esetében is uniós szintű megközelítésre van szükség. Ez a javaslat segíteni fog e nehézségek leküzdésében.

A multiplikátorhatás és a helyszínen kifejtett hatás sokkal nagyobb lesz annál, mint amit az egyes tagállamok beruházási offenzívája elérhetne. Támogatni fogja az EU iparpolitikáját, és előmozdítja a tagállamok arra irányuló közös erőfeszítéseit, hogy a beruházások összevonása révén technológiai és stratégiai autonómiát érjenek el. Az Unió egységes piaca vonzóbbá válik a befektetők számára, és lehetővé teszi a kockázatok jobb megosztását az ágazatok és a földrajzi területek között.

Az InvestEU program az Unió-szerte előforduló piaci hiányosságok és beruházási rések kezelésével az uniós szakpolitikai prioritásokat támogató beruházásokra és finanszírozáshoz való hozzáférésre terjed ki. Támogatja ezenkívül az innovatív pénzügyi termékek, valamint az ezek terjesztésére szolgáló rendszerek megtervezését, fejlesztését és az egész EU-ra kiterjedő piaci tesztelését, új vagy összetett piaci hiányosságok és beruházási rések esetében.

Az önkéntes tagállami komponens lehetővé tenné az országspecifikus piaci hiányosságok és beruházási rések kezelését, ugyanakkor a tagállamok központi szinten megtervezett pénzügyi termékeket vennének igénybe, ezáltal indokolt esetben biztosítva az erőforrások földrajzilag hatékonyabb felhasználását. Lehetővé válna a tagállamok számára, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap+ (ESZA+), a Kohéziós Alap, az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) keretében rendelkezésre álló forrásaik egy részét az InvestEU Alapon keresztül hasznosítsák.

Az egyes szakpolitikai keretekhez kapcsolódó két komponens tartalmazó javasolt struktúra lehetővé teszi a szubszidiaritás elvének hatékony alkalmazását. Emellett az egyes kereteken belüli két komponensre az InvestEU Alap ugyanazon szabályai vonatkoznak, ami az uniós alapok különböző forrásainak felhasználásához egyértelműbb és egyszerűbb keretet biztosít.

- **Arányosság**

A fenntarthatóságot, versenyképességet, inkluzív növekedést, stratégiai autonómiát és ellenálló képességet érintő hosszú távú uniós célok különféle szakpolitikai területekre irányuló jelentős beruházásokat igényelnek. Ebbe beletartoznak többek között a mobilitás, a megújuló energiák, az energiahatékonyság, a természeti tőke, az innováció, a digitalizáció, a készségek, a szociális infrastruktúra, a körforgásos gazdaság, az éghajlat-politika, az óceánok, a kisvállalkozások alapítása és növekedése terén az új modellek, valamint a stratégiai autonómia és az ellenálló képesség.

Mivel a magánbefektetők kockázatkerülése, a közszektor korlátozott finanszírozási kapacitása, valamint a beruházási környezet strukturális hatékonysági problémái miatt a piac tartósan széttöredezett és nem működik megfelelően, megerősített erőfeszítésekre van szükség. A tagállamok önállóan nem tudják megfelelően áthidalni a beruházások hiányát.

Az uniós szintű beavatkozás biztosítja, hogy az erőforrások kritikus tömege legyen mobilizálható, hogy a beruházások a lehető legnagyobb hatást érhék el. A javaslat nem helyettesíti a tagállami beruházásokat, hanem épp ellenkezőleg, kiegészíti azokat, különösen azáltal, hogy az uniós hozzáadott értéket biztosító projektek támogatására összpontosít. Emellett az uniós szintű beavatkozás biztosítja az innovatív pénzügyi termékek alkalmazásának méretgazdaságosságát azáltal, hogy az egész Unióban mobilizálja a magánberuházásokat, és e célból a lehető legnagyobb mértékben kihasználja az uniós intézményeket, valamint azok szakértelmét. Az uniós beavatkozás továbbá európai projektek diverzifikált portfóliójához biztosít hozzáférést, ezáltal magánbefektetést mozgósít, és lehetővé teszi olyan innovatív finanszírozási megoldások kidolgozását, amelyek szükség esetén bővíthetők vagy minden tagállamban átvehetők.

Az uniós szintű beavatkozás az egyetlen olyan eszköz, amely képes hatékonyan kezelni az egész EU-ra kiterjedő szakpolitikai célkitűzésekhez kapcsolódó beruházási igényeket. Emellett továbbra is szükség lesz strukturális reformokra és a szabályozási környezet javítására a fennmaradó beruházási rések megszüntetéséhez a 2021–2027 közötti időszakban.

A javaslat támogatást irányoz elő a stratégiai jelentőségű vállalatok, értékláncok és ökoszisztémák számára, és reagál a Covid19-világjárvány által feltárt sebezhetőségekre. A

magánforrásoknak a beruházások és a gazdaságélénkítés támogatására történő, az állami források melletti mozgósítása megnöveli a költségvetési források ütőképességét.

A javaslat nem lépi túl a kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javaslat célja egy olyan egységes eszköz biztosítása, amely uniós költségvetési garanciát nyújt a végrehajtó partnerek finanszírozási és beruházási műveleteinek alátámasztására, a hatásvizsgálat következtetéseivel összhangban, az ESBA és a korábbi pénzügyi eszközök sikerére építve, figyelembe véve ugyanakkor a többek között a széttöröttség és az esetleges átfedések elkerülése tekintetében levont tanulságokat. Ezért a javasolt jogi eszköz a rendelet.

3. VISSZAMENŐLEGES ÉRTÉKELÉSEK EREDMÉNYEI, ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS HATÁSVIZSGÁLATOK

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok visszamenőleges értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A javaslat a program elődjének számító pénzügyi eszközök, valamint az ESBA kapcsán levont tanulságokra épít. 2018-ban került sor az ESBA független értékelésére⁶ több más, az ESBA elindítása óta végzett értékelés mellett:

- a Bizottság értékelése⁷ az uniós garancia igénybevételéről és az ESBA garanciaalap működéséről, amelyet a Számvevőszék véleménye⁸ kísér,
- az EBB értékelése⁹ az ESBA működéséről (2016. október) és
- az ESBA-rendelet alkalmazásának független külső értékelése¹⁰ (2016. november).

Ezen értékelések fő megállapításait az európai beruházási tervről szóló bizottsági közlemény¹¹ foglalta össze (COM (2016) 764).

Valamennyi értékelés megállapította, hogy az uniós garancia relevánsnak bizonyult, és lehetővé tette az EBB számára kockázatosabb tevékenységek végzését és nagyobb kockázatú termékek bevezetését a kedvezményezettek szélesebb körének támogatása céljából. Az ESBA a magántőke mozgósítása szempontjából is fontos eszköznak bizonyult. Az irányítás tekintetében a 2018. évi független értékelés rámutatott a beruházási bizottság jelentőségére a program hitelessége, a döntéseinek átláthatósága és az eredménytábla minősége szempontjából, amelyet olyan releváns eszközként értékeltek, amely következetes megközelítést tesz lehetővé teszi a projektek bemutatása és az értékelések következtetéseinek összesítése kapcsán.

Az aláírt műveletek alapján az ESBA 2019 végéig 401 milliárd EUR összegű beruházást mozgósított, ami a cél 80 %-ának felel meg. A jóváhagyott műveletek értéke ekkorra elért a 458 milliárd EUR-t, ami a cél 92 %-ának felel meg. A jóváhagyott műveletekből mozgósított

⁶ SWD(2018) 316 final.

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016SC0297&from=EN>

⁸ https://www.eca.europa.eu/Lists/News/NEWS1611_11/OP16_02_HU.pdf

⁹ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/evaluation-of-the-functioning-of-the-efsi.htm>

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/publications/independent-evaluation-investment-plan_en

¹¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0764&qid=1590591597748&from=EN)

[content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0764&qid=1590591597748&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0764&qid=1590591597748&from=EN)

beruházások 2018 közepére elérték a 315 milliárd EUR-s célt. A várakozások szerint a garanciaalap eléri az 500 milliárd EUR-s célkitűzést.

Az értékelések némi koncentrációra mutattak rá a fejlett intézményi kapacitásokkal rendelkező tagállamokban. Ha azonban a mozgósított beruházásokat a tagállamok bruttó hazai termékéhez viszonyítjuk, a koncentráció sokkal kevésbé hangsúlyos. Ettől függetlenül a földrajzi egyensúly javítása érdekében az ESBA 2.0 megerősítette az Európai Beruházási Tanácsadó Platform relevanciáját.

2019. december 31-től az ESBA tényleges multiplikátorhatása nagyjából összhangban van a kezdeti becsléssel – a 2019 végére elért aggregált átfogó multiplikátor 15,66 volt, szemben a beruházási időszak végére megcélzott 15-tel. Az ESBA eredményesen mozgósította a magánberuházásokat is. A mozgósított beruházások mintegy 69 %-a a magánszektorból ered.

Ami a hatékonyságot illeti, az uniós garancia rendelkezésre állása hatékony eszköznek bizonyult ahhoz, hogy jelentősen növelje az Európai Beruházási Bank kockázatosabb műveleteinek volumenét. Az uniós garancia mindenekelőtt kevesebb költségvetési forrást fagyaszt be, mint a finanszírozási eszközök, mivel a pénzügyi szerepvállalás szintjéhez képest prudens, de korlátozott tartalékképzést igényel. Független kötelezettséget jelent, és következésképpen várhatóan méretgazdaságosságot ér el, amely egy elköltött euróra jutó nagyobb mozgósított beruházást eredményez. A 2018. évi független értékelés részeként elemzett bizonyítékok egyértelműen jelezték, hogy az ESBA keretében nyújtott uniós garancia mérete megfelelő. Az értékelés azt is megállapította, hogy az ESBA célrátájának modellezéséhez használt megközelítés nagy vonalakban megfelelő és összhangban van az ágazati standardokkal, de némi továbbfejlesztés javasolt.

A költségvetési garancia az EU költségvetése szempontjából is költséghatékonyabbnak bizonyult, mivel korlátozza a végrehajtó partnereknek fizetendő irányítási díjakat. Az ESBA esetében az EU még díjazásban is részesül az infrastruktúra és innováció keret alapján nyújtott uniós garanciáért.

A 2016. évi független értékelés hangsúlyozta, hogy jobban meg kell határozni és egyértelműbbé kell tenni az addicionalitás fogalmát. Következésképpen az ESBA 2.0 rendelet számos olyan intézkedést tartalmaz, amelyek tisztázzák a koncepciót és a kritériumokat, és átláthatóbbá teszik a folyamatot.

A 2018. évi független értékelés, amely csak az ESBA keretében jóváhagyott műveleteket értékelhet, és nem tudta tesztelni az új, ESBA 2.0 szerinti intézkedéseket, megerősítette, hogy tovább kell pontosítani az addicionalitás fogalmát és az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek meghatározását. Különösen arra a következtetésre jutott, hogy az ESBA-műveleteket az Európai Beruházási Bank szokásos (nem ESBA) műveleihez képest magasabb szintű kockázat jellemzi, amint azt az ESBA-rendelet előírja. A különböző felmérésekből és interjúkból azonban kiderült, hogy az ESBA infrastruktúra és innováció keretén belül némi kizorító hatás jelentkezhetett. A következtetés az volt, hogy fontos lenne elkerülni ezt a helyzetet az InvestEU program esetében.

A 2018. évi független értékelés kiemelte az új befektetők bevonásának, az új termékek és finanszírozási modellek bemutatásának és piaci tesztelésének, valamint a magasabb szintű működési standardok pénzügyi szolgáltatók általi támogatásának és bevezetésének nem pénzügyi hozzáadott értékét.

Az EBB 2016. évi értékelése és a 2018. évi független értékelés megerősítette, hogy az ESBA kezdetben zavart okozott más uniós szintű finanszírozási eszközöknél azáltal, hogy hasonló pénzügyi termékeket kínált, különös tekintettel az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz

hitelviszonyt megtestesítő instrumentuma és az InnovFin egy része esetében, amit részben sikerült enyhíteni azáltal, hogy a meglévő eszközöket új piaci szegmensek felé orientálták.

Az InvestEU Alapra irányuló javaslat emellett a két évtizedet átfogó előző finanszírozási eszközök (Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, Horizont 2020, COSME stb.) és a korábbi pénzügyi keretek alapján indított eszközök, például a Versenyképességi és innovációs keretprogram értékeléséből levont tanulságokra is épít. Ezek az értékelések általánosságban megerősítik, hogy továbbra is vannak finanszírozási rések Európában az uniós finanszírozási eszközök által lefedett ágazatokban és szakpolitikai területeken, és hogy az uniós szintű beruházási támogatás továbbra is releváns és szükséges az EU szakpolitikai célkitűzéseinek teljesítéséhez. Azonban azt is hangsúlyozzák, hogy meg kell erősíteni a különböző uniós szintű finanszírozási eszközök és egyéb uniós kezdeményezések közötti koherenciát, jobban ki kell aknázni a nemzeti és regionális kezdeményezésekkel való szinergiákat, és hogy átfedések vannak a jelenlegi eszközök között. Rámutatnak arra, hogy a lehetséges átfedések minimalizálása érdekében a beruházási támogatási eszközök jobb koordinációjára és kialakítására van szükség. A tevékenységek kiterjesztése szükségessé tette az intézkedések átfogó koordinációjára irányuló mechanizmusok megerősítését, elkerülve a szükségtelen proliferációt és nagyobb szinergiákat teremtve.

Az Unió jövőbeli versenyképessége szempontjából létfontosságú kkv-k számára támogatást kínáló COSME-eszközök tekintetében az értékelések rámutatnak, hogy ezeket az eszközöket jelentős piaci hiányosságok és a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáféréseinek korlátai indokolják. Különösen az induló vállalkozások, a kisebb kkv-k és a megfelelő biztosítékokkal nem rendelkezők szembesülnek tartós és strukturális piaci hiányosságokkal az egész EU-ban elterjedt adósságfinanszírozás terén. A Számvevőszék egy különjelentésében megállapította, hogy a kkv-garanciakeret pozitív hatással volt a támogatott kkv-k növekedésére. A Számvevőszék ajánlásaival összhangban a kedvezményezettek célzottabb kiválasztására és a tagállami programokkal való jobb koordinációra van szükség¹².

Az értékelések különösen a Horizont 2020 alá tartozó InnovFin finanszírozási eszközök tekintetében mutattak rá arra, hogy a finanszírozáshoz való hozzáférés továbbra is alapvető kérdés Európa innovációs teljesítményének javítása érdekében. Megerősítik, hogy az InnovFin finanszírozási eszközök jól teljesítettek a kutatás és innováció terén jelentkező növekvő kockázatfinanszírozási igény közepette, és lehetővé tették az Európai Beruházási Bank Csoport számára, hogy új, kockázatosabb szegmenseket is lefedjen. Mindazonáltal itt is kiemelték a más uniós finanszírozási programokkal való szinergiák megerősítésének szükségességét, csakúgy, mint a fennmaradó akadályok kezelésének igényét, hogy így segítsék elő az innovatív vállalkozások korai szakaszból a terjeszkedésig való növekedését. Az értékelések azt is kiemelték, hogy a Horizont 2020 keretében vissza nem térítendő támogatásban részesülő vállalkozások közül viszonylag kevés részesült a Horizont 2020 keretében nyújtott finanszírozási eszközökből, ami akadályozhatja az innovatív vállalkozások terjeszkedését.

Az InvestEU Alap ezekre a tapasztalatokra épít, és kutatási és innovációs kedvezményezetteket céloz meg (többek között innovatív kkv-kat és közepes piaci tőkeértékű vállalatokat) annak érdekében, hogy fejlődésük minden szakaszában jobb finanszírozáshoz jutást biztosítson számukra. A vegyesfinanszírozás elősegítésével kihasználja a vissza nem térítendő támogatás és a piaci alapú finanszírozás közötti szinergiákat. Az Európai Számvevőszék garanciakerettel kapcsolatos auditja azt ajánlotta továbbá, hogy célzottabban válasszák ki az innovatívabb vállalkozások köréből a kedvezményezetteket. A szakértelem és

¹² <https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=44174>

a források összevonásával az InvestEU Alap egyre inkább olyan vállalkozásokra összpontosítja a támogatást, amelyek nagyobb kockázattal járó innovációs tevékenységeket folytatnak.

A szociális területen, valamint a foglalkoztatás és a szociális innováció programja (EaSI) tekintetében empirikus bizonyítékok állnak rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a szociális infrastruktúrába, a javakat előállító szociális vállalkozásokba („tárgyi eszközökbe”), valamint szociális szolgáltatásokba, ötletekbe és emberekbe („immateriális javakba”) történő beruházások alapvetően hiányoznak az Unióban, pedig létfontosságúak ahhoz, hogy a tagállamok méltányos, befogadó és tudásalapú társadalommá váljanak.

A mikrofinanszírozás és a szociális vállalkozások Európában még mindig új keletű fejlemények, és egy olyan kialakulóban lévő piac részét képezik, amely még nem teljesen fejlődött ki. Amint azt az EaSI 2017-ben végzett felidős értékelése kiemelte, az EaSI finanszírozási eszközei támogatták a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyeket és a mikrovállalkozásokat, és megkönnyítették a finanszírozáshoz való hozzáférést a szociális vállalkozások számára, így jelentős társadalmi hatást értek el. Az értékelés arra a következtetésre jutott, hogy az eddig elért eredmények által mutatott teljes potenciál kihasználása indokolja a szociális téren nyújtott beruházási támogatás folytatását, és további pénzügyi kapacitásra van szükség az InvestEU program keretében.

Az InvestEU programra vonatkozó hatásvizsgálati jelentés részletesen összefoglalja az említett értékelések eredményeit.

2019 januárjában az Európai Számvevőszék különjelentést (3/2019) tett közzé az Európai Stratégiai Beruházási Alapról. A jelentés megállapította, hogy az ESBA eredményesnek bizonyult az EU-n belüli jelentős további beruházások támogatását célzó finanszírozás előteremtésében. A jelentés azonosított néhány javításra szoruló területet is. Ezek legtöbbjét már jórészt kezelte az ESBA 2.0 rendelet, míg másokkal az InvestEU-ra vonatkozó jogalkotási javaslat foglalkozik.

Az InvestEU fokozni fogja a komplementaritást, és el fogja kerülni a különböző eszközök közötti átfedéseket. Ezen túlmenően az InvestEU tovább erősíti és pontosítja az addicionalitás értékelésére és a mozgósított beruházások becslésére vonatkozó kritériumokat, összhangban az új költségvetési rendelet ((EU) 2018/1046) követelményeivel.

Az Európai Számvevőszéknek a földrajzi eloszlás javítására vonatkozó ajánlását követően az ESBA irányítóbizottsága 2019-ben tanulmányt készített a megfigyelt földrajzi eloszlás kiváltó okainak elemzése céljából, és intézkedéseket fogadott el a földrajzi egyensúly további javítása érdekében, tiszteletben tartva az ESBA keresletvezérelt jellegét.

2020 májusában az Európai Számvevőszék különjelentést (12/2020) tett közzé az Európai Beruházási Tanácsadó Platformról (EBTP). A jelentés arra a következtetésre jutott, hogy az EBTP 2018 végéig még nem bizonyult hatékony eszköznek a beruházások fellendítésére az EU-ban. Megállapította, hogy az ellenőrzési időszak alatt csak néhány megbízás gyakorolt jelentős hatást a beruházásra alkalmas projektek kínálatára, és hogy az EBTP-megbízások többsége a projektek beruházási ciklusának korai szakaszaihoz kapcsolódott, így hatásuk csak hosszabb távon jelentkezhethet.

Az Európai Számvevőszék megállapította, hogy a kedvezményezettek nagymértékben elégedettek az EBTP támogatásán keresztül kapott testre szabott tanácsadási szolgáltatásokkal, és hogy az EBTP-megbízások többsége kiemelt fontosságú ágazatokra és tagállamokra irányult. Az Európai Számvevőszék azonban felhívta a figyelmet arra, hogy a rendelkezésre álló forrásokhoz képest az EBTP-hez kevés olyan kérelem érkezett, amely teljes körű tanácsadási megbízást eredményezett. Emellett világosabb stratégiára és jobb

eljárásokra van szükség az EBTP megbízásainak eredményeként megvalósuló beruházások nyomon követéséhez. Továbbá az EBTP erőfeszítései ellenére a partnerekkel a földrajzi lefedettség javítása érdekében folytatott együttműködés lassan fejlődött a jogi eljárások nehézsége, valamint a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények eltérő együttműködési hajlandósága és kapacitása miatt.

Figyelembe véve az EBTP működéséből levont tanulságokat is, az InvestEU tanácsadó központ széles körben foglalkozik majd az Európai Számvevőszék ajánlásaival például az alábbiak révén:

- a nemzeti fejlesztési bankokkal való együttműködés továbbfejlesztése a helyi jelenlét és a tanácsadási szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása érdekében;
- a tanácsadási támogatás értékének felmérésére vonatkozó prioritások és konkrét kritériumok meghatározása, valamint teljesítmény-ellenőrzési keret kidolgozása;
- a lehetséges megbízások értékének felmérésére szolgáló átvilágítási eljárások javítása a hozzájárulás maximalizálása érdekében;
- a tanácsadási igények és a célzott tanácsadási kezdeményezések, valamint az InvestEU Alap garanciája keretében támogatható projektek kidolgozása iránti valószínűsíthető igény felmérése.

• **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A javaslat a Covid19-világjárvány negatív gazdasági következményeinek ellensúlyozását célzó csomag része, és válságkezelési intézkedés. Tekintettel arra, hogy sürgősen el kellett kezdeni a világjárvány és a korlátozó intézkedések által súlyosan érintett európai vállalkozások támogatását, nem lehetett konzultációt folytatni az érdekelt felekkel az eredeti, 2018. évi bizottsági javaslatához képest új elemekkel kapcsolatban.

Az egyéb elemeket illetően a hatásvizsgálat a beruházások, a kutatás és innováció, a kkv-k és az egységes piac területén működő uniós alapokról szóló nyilvános konzultációra, és különösen az uniós beruházástámogatással kapcsolatos válaszokra¹³ támaszkodott.

A javaslat figyelembe veszi az említett nyilvános konzultáció eredményeit. A legtöbb válaszadó úgy vélte, hogy a beruházások jelenlegi uniós támogatása nem kezeli kellőképpen az olyan szakpolitikai kihívásokat, mint a munkanélküliség csökkentése, a szociális beruházások támogatása, a digitális átállás megkönnyítése, a finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése különösen a kkv-k számára, a tiszta és egészséges környezet biztosítása és az ipari fejlődés támogatása.

A válaszadók hangsúlyozták az uniós szintű szakpolitikai kihívások jelentőségét többek között olyan területeken, mint a kutatás, az oktatás és képzés támogatása, a tiszta és egészséges környezet és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és körforgásos gazdaságra való áttérés, valamint a munkanélküliség csökkentése.

A stratégiai infrastruktúrával kapcsolatos nyilvános konzultáció válaszadóinak mintegy 60 %-a vélte úgy, hogy a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés nehézsége olyan akadály, amely meggátolja a szakpolitikai célkitűzések jelenlegi programok keretében történő sikeres megvalósítását.

¹³ Ez a beruházások, a kutatás és innováció, a kkv-k és az egységes piac területén működő uniós alapokról szóló nyilvános konzultáció része volt.
https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-eu-funds-area-investment-research-innovation-smes-and-single-market_hu

A résztvevők túlnyomó többsége támogatta azokat az azonosított lépéseket, amelyek elősegíthetik az adminisztratív terhek egyszerűsítését és csökkentését. Ezek közé tartozott mindenekelőtt a kevesebb, egyértelműbb és rövidebb szabály, az uniós alapok szabályainak összehangolása, valamint a programozási időszakok közötti stabil, de rugalmas keret.

A javaslat az InvestEU Alap által nyújtott támogatással összefüggésben az uniós szakpolitikai prioritásokra helyezett hangsúly megerősítése révén törekszik figyelembe venni ezeket az eredményeket. Az InvestEU Alap által létrehozott egységes szabályrendszer várhatóan kezeli a lehetséges átfedések kérdését, és mindenekelőtt megkönnyíti a végső kedvezményezettek számára a támogatás igénylését. Az InvestEU Alap beépített rugalmassággal is rendelkezik, amely lehetővé teszi, hogy alkalmazkodjon a változó piaci helyzetekhez és igényekhez. A jelentéstételi követelményeket szintén harmonizálták.

- **Külső szakvélemény**

A külső értékelés elvégzésére az Európai Stratégiai Beruházási Alapról, az Európai Beruházási Tanácsadó Platformról és a Beruházási Projektek Európai Portáljáról, valamint az 1291/2013/EU és az 1316/2013/EU rendelet módosításáról szóló, 2015. június 25-i (EU) 2015/1017 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁴ 18. cikkének (6) bekezdésével összhangban került sor, ahogy arra „A jelenleg hatályban lévő jogszabályok visszamenőleges értékelése / célravezetőségi vizsgálata” szakasz utal¹⁵.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat a Covid19-világjárvány negatív gazdasági következményeinek ellensúlyozását célzó csomag része, és válságkezelési intézkedés. Tekintettel arra, hogy sürgősen el kellett kezdeni a világjárvány és a korlátozó intézkedések által súlyosan érintett európai vállalkozások támogatását, nem lehetett hivatalos hatásvizsgálatot végezni az érdekelt felekkel az eredeti, 2018. évi bizottsági javaslatához képest új elemekkel kapcsolatban.

Az egyéb elemekre vonatkozóan az eredeti, 2018. évi javaslatához benyújtott hatásvizsgálat¹⁶ részletesen megvizsgálta a következő többéves pénzügyi keret főbb kihívásait, különösen a beruházási réseket és az optimálistól elmaradó beruházási helyzeteket az olyan különböző szakpolitikai területeken, mint a kutatás és innováció, a fenntartható infrastruktúra, a kkv-k finanszírozása, valamint a szociális beruházások. A hatásvizsgálat elemezte és elmagyarázta a javasolt InvestEU Alap szerkezetére, irányítására, célkitűzéseire, célzott intézkedéseire, pénzügyi termékeire és végső kedvezményezettjeire vonatkozó választási lehetőségeket. Adott esetben a hatásvizsgálat ismertette a figyelembe vett alternatív megoldásokat, és elmagyarázta a javasolt megoldások indokait. Ez különösen az egyetlen beruházási támogatási eszköz létrehozása, a végrehajtási mechanizmusok és a végrehajtó partnerek, valamint a javasolt irányítási struktúra mögött meghúzódó logikára vonatkozik.

A hatásvizsgálat hangsúlyozta, hogy az uniós finanszírozási eszközökkel és az ESBA költségvetési garanciával kapcsolatos jelenlegi tapasztalatok azt mutatják, hogy a következő többéves pénzügyi keretben az uniós beruházási támogatási eszközök egyszerűsítésére, észszerűsítésére és jobb koordinációjára van szükség. Az ESBA-val kapcsolatos tapasztalatok jelentős előnyöket és hatékonyságnövekedést is feltártak, ami ahhoz kapcsolódik, hogy a hagyományos finanszírozási eszközök helyett lehetőség szerint költségvetési garancia alkalmazására került sor.

A hatásvizsgálat az InvestEU Alap esetében az alábbi fő jellemzőket állapította meg:

¹⁴ HL L 169., 2015.7.1., 1. o.

¹⁵ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/efsi_evaluation_-_final_report.pdf

¹⁶ SWD(2018) 314 final.

- Egységes struktúra, amely közvetlen kapcsolatban áll a finanszírozást kereső pénzügyi közvetítőkkel, projektgazdákkal és végső kedvezményezettekkel.
- A kockázatok diverzifikált portfólióját kezelő különböző pénzügyi termékeket alátámasztó egyetlen költségvetési garancia alkalmazásán keresztül a tőkeáttétel növelése és a költségvetési források hatékonyabb felhasználása. Ez hatékonyságnövekedést jelent azzal az opcióval szemben, amikor különböző finanszírozási eszközök vagy elkülönített költségvetési garanciák állnak rendelkezésre a kockázatok korlátozott körének kezeléséhez, mivel ugyanolyan szintű védelem biztosítása mellett alacsonyabb tartalékfeltöltési rátát igényel.
- A fő uniós szakpolitikai célkitűzéseket célzó beruházástámogatási eszközök egyszerűsített és célzott kínálata. Ez a kínálat lehetővé tenné a vissza nem térítendő támogatások és a különböző uniós programokból származó finanszírozás, az EBB hagyományos hitelezése vagy a magánfinanszírozás kombinálását is.
- Ágazatspecifikus eszközök végrehajtásának lehetősége konkrét piaci hiányosságok kezelése céljából (például a hajózás ökologizálása, energetikai demonstrációs projektek, természeti tőke).
- Rugalmassági intézkedések, amelyek lehetővé teszik az InvestEU Alap számára, hogy gyorsan reagáljon a piaci változásokra és az idővel változó szakpolitikai prioritásokra.
- Integrált irányítási és végrehajtási struktúra, amely javítja a belső koordinációt, és megerősíti a Bizottság pozícióját a végrehajtó partnerekkel szemben. Ez irányítási költséghatékonysághoz, a párhuzamosságok és átfedések elkerüléséhez, valamint a befektetők előtti ismertség növeléséhez is vezetne.
- Egyszerűsített jelentéstételi, nyomonkövetési és kontrollkövetelmények. Az egységes keretnek köszönhetően az InvestEU Alap integrált és egyszerűsített nyomonkövetési és jelentéstételi szabályokat irányoz elő.
- A központilag irányított programok és a megosztott irányítás alá tartozó programok közötti jobb komplementaritás. Ez magában foglalja a tagállamok azon lehetőségét, hogy a megosztott irányítású allokációkat (a tagállami komponensben) az InvestEU Alapon keresztül vegyék igénybe.
- Az InvestEU Alaphoz társított InvestEU tanácsadó központ, amelynek célja, hogy támogassa a banki finanszírozásra alkalmas projektek sorának kidolgozását és végrehajtását.

Az InvestEU Alap keretében tervezett beavatkozások végrehajtása különböző kockázatokat célzó olyan különböző termékeken keresztül történik, amelyek a nyújtott garanciafedezet típusától és a támogatott műveletektől függően eleve magas, közepes vagy alacsony tartalékfeltöltési rátát igényelnek. A Bizottság iránymutatást nyújt majd és nyomon követi a különböző termékek igénybevételét és az azok kapcsán felmerülő kockázatokat, annak biztosítása érdekében, hogy a teljes portfólió összeegyeztethető legyen a javaslatban meghatározott tartalékfeltöltési rátával.

A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2018. április 27-én fenntartásokkal ellátott pozitív véleményt fogalmazott meg¹⁷. A hatásvizsgálatról szóló szolgálati munkadokumentum¹⁸

¹⁷ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/2/2018/EN/SEC-2018-293-1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

¹⁸ SWD(2018) 314 final.

foglalkozik a felvetett kérdésekkel. A jelentés így jobban elmagyarázza az ESBA és a központilag irányított finanszírozási eszközök közötti jelenlegi átfedéseket. Azt is egyértelművé teszi, hogy az InvestEU Alap keretében hogyan kerülhetők el az esetleges átfedések. Továbbá részletesebben bemutatásra kerül a javasolt irányítási struktúra kiválasztása, valamint a különböző szervek szerepe is. Ez magában foglalja az ESBA és a finanszírozási eszközök esetében jelenleg használt, valamint az InvestEU keretében javasolt irányítási rendszer összehasonlítását. További pontosításokra került sor az előirányzott kockázati szintre és tartalékfeltöltési rátára vonatkozó feltételezésekkel kapcsolatban, beleértve az irányítási struktúrán belüli kockázatértékelési funkció további magyarázatát is.

- **Egyszerűsítés**

Az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelése jelenleg az uniós finanszírozási eszközök és az ESBA heterogén és széttagolt portfólióján keresztül történik. Ez a helyzet a pénzügyi közvetítők és a végső kedvezményezettek számára is bonyolult, akik különböző támogathatósági és jelentéstételi szabályokkal szembesülnek.

Az InvestEU Alap célja az uniós beruházási támogatás egyszerűsítése egy olyan egységes keret létrehozásával, amely segít csökkenteni az összetettséget. Mivel az egyetlen szabályrendszer keretében kötött megállapodások száma csökken, az InvestEU Alap egyszerűsíteni fogja a végső kedvezményezettek számára az uniós támogatáshoz való hozzáférést, valamint a beruházástámogatási eszközök irányítását és kezelését.

Sőt, mivel az InvestEU Alap valamennyi beruházástámogatási szakpolitikai igényt lefed, lehetővé teszi a jelentéstételi követelmények és teljesítménymutatók egyszerűsítését és harmonizációját.

- **Alapjogok**

A javaslat nem gyakorol hatást az alapjogokra.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az „Unió költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja” című, a 2021–2027-es megerősített többéves pénzügyi keretet bemutató bizottsági közleménnyel¹⁹ összhangban az InvestEU program előirányzott költségvetési keretösszege (kötelezettségvállalások folyó áron) 33 524 733 000 EUR, amelyből 724 733 000 EUR projektfejlesztési támogatásra és más kísérő intézkedések finanszírozására szolgál. A tartalékfeltöltés teljes összege 33 800 000 000 EUR lesz, amelyből 1 000 000 000 EUR-t fedeznek a meglévő pénzügyi eszközökből és az ESBA-ból származó bevételek, visszafizetések és visszafizettetett összegek. Az InvestEU Alapból származó bevételeknek és visszafizettetéseknél további hozzájárulásokat is kell biztosítaniuk a tartalékhoz. A fent említett teljes költségvetési keretösszegeből 33 000 440 000 EUR az új sajátforrás-határozatban biztosított felhatalmazás alapján az Európai Helyreállítási Eszközön keresztül áll majd rendelkezésre.

A 2021–2027 közötti többéves pénzügyi keretben 900 000 000 EUR pénzügyi keretösszeget kell elkülöníteni arra, hogy az Unió részt vehessen az EBA várhatóan (egy vagy több körben) sorra kerülő tőkeemelésében. Ez a tőkeemelés befizetett részéből való uniós részesedéshez kapcsolódik. Az Uniónak képesnek kell lennie arra, hogy a pénzügyi következmények kellő figyelembevételével mellett teljes mértékben fenntartsa az EBA tőkéjében való részesedését.

¹⁹ COM(2020) 442 final.

Ez a javaslat tartalmazza a részletesebb költségvetési információkat is magában foglaló pénzügyi kimutatást.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az InvestEU Alap (az uniós garancia) végrehajtása közvetett irányítással történik. A Bizottság megkötöti a szükséges garanciamegállapodásokat a végrehajtó partnerekkel. Az InvestEU tanácsadó központ megvalósítása a segítségnyújtás jellegétől függően közvetett vagy közvetlen irányítással történik. Az InvestEU Portál kezelése elsősorban közvetlen irányítással történik.

Az InvestEU program hatásának vizsgálatára értékelések révén kerül majd sor. Az értékeléseket a 2016. április 13-i intézményközi megállapodás²⁰ 22. és 23. pontjával összhangban kell elvégezni, amelyben a három intézmény megerősítette, hogy a meglévő jogszabályok és a szakpolitika értékelése képezi a további intézkedési lehetőségek hatásvizsgálatainak alapját. Az értékelések az InvestEU program gyakorlati hatásait egyfelől az InvestEU programhoz kapcsolódó mutatók és célok alapján mérik fel, másfelől annak részletes elemzése alapján, hogy az InvestEU program mennyire tekinthető relevánsnak, hatékornak, eredményesnek, kielégítő uniós hozzáadott értéket képvisel-e és összhangban van-e más uniós szakpolitikákkal. Az értékelések az esetleges hiányosságok vagy problémák, illetve a fellépések vagy azok eredményeinek további javítására kínáló lehetőségek feltárása és azok maximális kihasználása/hatása érdekében tartalmazni fogják a levont tanulságokat is. A teljesítmény nyomon követése a javaslatban meghatározott mutatók alapján történik. Ezen alapmutatók mellett az alkalmazandó konkrét pénzügyi termékek alapján részletesebb mutatók is szerepelnek majd a beruházási iránymutatásban vagy a garanciamegállapodásokban. Emellett külön mutatók kidolgozására kerül sor az InvestEU tanácsadó központ és az InvestEU Portál esetében.

A végrehajtó partnerek számára a költségvetési rendelettel összhangban előírt lesz a harmonizált jelentéstétel.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

I. fejezet – Általános rendelkezések

Az általános rendelkezések rögzítik az InvestEU program általános és egyedi célkitűzéseit, amelyek a szakpolitikai keretekben jutnak kifejezésre.

Az InvestEU Alap szerinti uniós garancia által támogatandó finanszírozási és beruházási műveletek hozzájárulnak a következőkhöz: i. az Unió versenyképessége, ideértve a kutatást, az innovációt és a digitalizálást; ii. növekedés és foglalkoztatás az uniós gazdaságban, az uniós gazdaság fenntarthatósága, valamint környezeti és éghajlati dimenziójának hozzájárulása a fenntartható fejlődési célok és a Párizsi Megállapodásban foglalt célkitűzések eléréséhez és a minőségi munkahelyek létrehozásához; iii. az Unió társadalmi rezilienciája, inkluzivitása és innovációs képessége; iv. a tudományos és technológiai fejlődés, a kultúra, az oktatás és a képzés előmozdítása; v. az uniós tőkepiacok integrációja és az egységes piac megerősítése, beleértve az uniós tőkepiacok széttagoltságának kezelését, az uniós vállalkozások finanszírozási forrásainak diverzifikálását és a fenntartható finanszírozás

²⁰ Intézményközi megállapodás (2016. április 13.) az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról (HL L 123., 2016.5.12., 1. o.).

előmozdítását célzó megoldásokat; vi. a gazdasági, társadalmi és területi kohézió előmozdítása a válság utáni aszimmetrikus helyreállítás leküzdéséhez való hozzájárulás révén; vagy vii. az uniós gazdaságnak a Covid19-világjárvány okozta válságot követő helyreállítása, fenntartva és megerősítve a gyakran több tagállamot és régiót érintő stratégiai értékláncokat, továbbá fenntartva és megerősítve az Unió stratégiai jelentőségű, a kritikus infrastruktúrákkal, technológiákkal, valamint a vállalkozások és a fogyasztók támogatásával kapcsolatos tevékenységeit.

Az uniós garancia javasolt összege 75 153 850 000 EUR. A javasolt 45 %-os tartalékfeltöltési ráta mellett így 33 800 000 000 EUR tartalékra van szükség (mindkét összeg folyó áron). Az uniós garancia szakpolitikai keretek közötti indikatív elosztását az I. melléklet tartalmazza. Mindazonáltal az európai stratégiai beruházási keret elkülönített uniós garanciaablaka 31 153 850 000 EUR. A tartalékfeltöltés mértéke a tervezett pénzügyi termékek típusán és a portfóliók kockázatosságán alapul, figyelembe véve az ESBA és a korábbi pénzügyi eszközök keretében szerzett tapasztalatokat.

Az InvestEU tanácsadó központra, az InvestEU Portálra és a kísérő intézkedésekre előirányzott pénzügyi keretösszeg 724 733 000 EUR (folyó áron). A keretösszeg nagysága az uniós garancia mértékéhez igazodik annak érdekében, hogy többek között a projektgazdáknak nyújtott megfelelő tanácsadási támogatás révén megkönnyítse a rendelkezésre álló finanszírozás zökkenőmentes felhasználását.

A tervek szerint az európai stratégiai beruházási keret kivételével harmadik országok is társulhatnak az InvestEU Alap szakpolitikai kereteihez tartozó pénzügyi termékekhez, ha teljes részvételüket készpénzben biztosítják. Ez a lehetőség mindenekelőtt azt a célt szolgálja, hogy indokolt esetben lehetővé váljon a meglévő megállapodások folytatása, többek között a kutatás területén, vagy hogy lehetséges legyen a csatlakozási folyamattal kapcsolatos támogatás. Azok a tagállamok is hozzájárulhatnak, amelyek a megosztott irányítású forrásaik egy részét az InvestEU Alapon keresztül kívánják felhasználni. Ezek az összegek a 75 153 850 000 EUR (folyó áron) uniós garancián felül értendők.

II. fejezet – Az InvestEU Alap

Ez a fejezet meghatározza az InvestEU Alap öt szakpolitikai keretét, és részletesen bemutatja ezeket: i. fenntartható infrastruktúra; ii. kutatás, innováció és digitalizáció; iii. kkv-k; iv. szociális beruházás és készségfejlesztés; v. európai stratégiai beruházások.

Meghatározza továbbá az uniós garancia két komponensét: i. az uniós komponens; valamint ii. a tagállami komponens, amely a megosztott irányítású forrásainak egy részével az InvestEU Alaphoz való hozzájárulás mellett döntő minden egyes tagállam tekintetében egy-egy alkomponensből tevődik össze.

A tagállami komponensre vonatkozó különös szabályok a Bizottság és az érintett tagállam közötti hozzájárulási megállapodást írják elő, és meghatározzák a hozzájárulás fő elemeit, mint például a nagyságot, a feltöltési rátát és a függő kötelezettséget. A közös rendelkezésekről szóló rendelet és más vonatkozó jogi eszközök tartalmazzák a szükséges felhatalmazó rendelkezéseket. Amint sor került az InvestEU Alapba történő átcsoportosításra, a tagállami komponens végrehajtása az InvestEU Alap szabályait követi. A Bizottság a tagállam javaslata alapján választja ki a végrehajtó partnert, és aláírja a garanciamegállapodást az érintett tagállammal.

A 2021–2027 közötti többéves pénzügyi keretre vonatkozó bizottsági javaslat ambiciózusabb célt tűz ki az éghajlati szempontoknak az uniós programok mindegyikére kiterjedő érvényesítése tekintetében, ami azt jelenti, hogy összességében az uniós kiadások 25 %-ának hozzá kell járulnia az éghajlat-politikai célkitűzésekhez. Az InvestEU programnak az említett

átfogó célhoz való hozzájárulását az uniós éghajlati kiadáskövetés rendszerén keresztül fogják nyomon követni. A fenntartható infrastruktúrára vonatkozó kereten belül az uniós éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzések elérését szolgáló beruházásokra ambiciózus, legalább 60 %-os külön cél vonatkozik. A Bizottság az adatokat évente fogja közölni az éves költségvetés-tervezet keretében.

Az InvestEU program éghajlat-politikai célkitűzésekhez való hozzájárulásának maximalizálása érdekében a Bizottság az InvestEU program kidolgozása, végrehajtása, felülvizsgálata és értékelési folyamata során mindvégig törekedni fog a releváns intézkedések beazonosítására.

III. fejezet – Partnerség a Bizottság és az Európai Beruházási Bank Csoport között

Partnerség jön létre a Bizottság és az Európai Beruházási Bank Csoport között. A partnerség az uniós garancia 75 %-ának végrehajtása mellett kiterjed a garanciamegállapodások banki vonatkozásaival, különösen a pénzügyi kockázattal és a portfólió kockázatkezelésével kapcsolatos egyes tanácsadói feladatokra. Az Európai Beruházási Bank Csoport központi szerepet fog játszani az InvestEU tanácsadó központ keretében nyújtott tanácsadási támogatás végrehajtásában is. Emellett tanácsot ad a Bizottságnak, és ellátja a tanácsadó központtal kapcsolatos operatív feladatokat.

Az Európai Beruházási Bank Csoport minden szükséges intézkedést és óvintézkedést megtesz annak érdekében, hogy elkerülje az összeférhetetlenséget más végrehajtó partnerekkel a partnerség keretében a Bizottság számára teljesítendő feladataival összefüggésben.

IV. fejezet – Uniós garancia

Az uniós garanciára és az annak alkalmazására vonatkozó rendelkezéseket e fejezet határozza meg. Ezek közé tartozik az uniós garancia visszavonhatatlan és igény szerinti jellege, a beruházási időszak, a támogatható finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozó követelmények, valamint a finanszírozás támogatható típusai. A finanszírozási és beruházási műveletek révén támogatható ágazatokat részletesebben a II. melléklet határozza meg.

Ez a fejezet határozza meg továbbá a végrehajtó partnerekre – akiknek a költségvetési rendelettel összhangban többek között meg kell felelniük a pilléralapú értékelés során –, valamint a Bizottság és a végrehajtó partnerek közötti garanciamegállapodásokra vonatkozó követelményeket. Ez a fejezet tartalmazza az uniós garancia díjával kapcsolatos követelményeket és a díj kellően indokolt esetekben történő csökkentésének feltételeit is.

A Bizottság a végrehajtó partnerek kiválasztása során mérlegelni fogja, hogy milyen mértékben képesek teljesíteni az InvestEU Alap célkitűzéseit, és saját forrásaikkal hozzájárulni magánbefektetők bevonásához, megfelelő földrajzi és ágazati lefedettség biztosításához, valamint hozzájárulni a piaci hiányosságok és az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére szolgáló új megoldásokhoz. Tekintettel a Szerződésekben meghatározott szerepére, arra, hogy minden tagállamban képes működni, valamint a jelenlegi finanszírozási eszközökről és az ESBA-ról szerzett tapasztalataira, indokolt, hogy továbbra is az Európai Beruházási Bank Csoport maradjon a Bizottság fő végrehajtó partnere az uniós komponens keretében. Az EBB Csoport az uniós garancia 75 %-át fogja végrehajtani. Nemzeti fejlesztési bankok és intézmények ugyancsak végrehajtó partnerekké válhatnak. Emellett lehetőség lesz más nemzetközi pénzügyi intézmények végrehajtó partnerként való bevonására különösen akkor, ha szakértelem és tapasztalat tekintetében egyes tagállamokban komparatív előnyt jelentenek. Lehetővé kell tenni továbbá, hogy a költségvetési rendeletben meghatározott feltételeket teljesítő egyéb szervezetek végrehajtó partnerként járjanak el.

A fejezet tartalmazza továbbá az uniós garancia részletes alkalmazási körét, a keretében nyújtható finanszírozás különböző jellegétől függően.

V. fejezet – Irányítás

Az InvestEU Alap tanácsadó testülettel fog rendelkezni, amely a következőkből áll: i. a végrehajtó partnerek képviselői; ii. a tagállamok képviselői; iii. az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság által kijelölt szakértő; valamint iv. a Régiók Bizottsága által kijelölt szakértő. A tanácsadó testület tanácsokkal látja el a Bizottságot és az irányítóbizottságot az InvestEU Alap szerint végrehajtandó pénzügyi termékek kialakítása, továbbá a piaci trendek, a piaci hiányosságok és az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek, valamint a piaci feltételek tekintetében. Véleménycserét folytat a piaci fejleményekről, és megosztja a bevált gyakorlatokat.

Az InvestEU Alap irányítóbizottsága stratégiai és operatív iránymutatást nyújt, elfogadja a kockázatomódszertani keretet, felügyeli az InvestEU program végrehajtását, véleményt nyilvánít a beruházási bizottsági tagságra jelölt előválogatott személyek listájáról, elfogadja a beruházási bizottság titkárságának eljárási szabályzatát és elfogadja a beruházási platformokkal kapcsolatos műveletekre vonatkozó szabályokat.

Az irányítóbizottság a Bizottság négy képviselőjéből, az Európai Beruházási Bank Csoport három képviselőjéből és más végrehajtó partnerek két képviselőjéből áll. Emellett az Európai Parlament kijelöl egy szakértőt az irányítóbizottság szavazati joggal nem rendelkező tagjának. Az irányítóbizottság elnöke a Bizottság képviselője.

Mielőtt a javasolt finanszírozási vagy beruházási műveleteket a beruházási bizottság elé terjesztik, a Bizottság szakpolitikai ellenőrzés keretében megvizsgálja, hogy azok megfelelnek-e az uniós jognak. A javaslat értelmében az Európai Beruházási Bank javaslatait nem vetnék alá szakpolitikai ellenőrzésnek, mivel azokat az 5. jegyzőkönyv 19. cikkében meghatározott eljárás keretében nyújtják be a Bizottságnak. Bármely finanszírozási vagy beruházási művelet csak akkor zárható ki az uniós garancia hatálya alól, ha a Bizottság az említett ellenőrzés összefüggésében kedvezőtlen véleményt ad.

A beruházási bizottság hagyja jóvá a finanszírozási vagy beruházási műveletek tekintetében az uniós garancia felhasználását. Tagjai az érintett ágazatokban szakértelemmel rendelkező külső szakértők lesznek. A bizottság a szakpolitikai kereteknek megfelelő öt különböző konfigurációban ülésezik. Minden konfiguráció hat tagból áll, akik közül négy állandó, minden konfigurációban részt vevő tag. A fennmaradó két tagot az adott szakpolitikai keret által lefedett területek pontosabb figyelembevételével választják ki.

A beruházási bizottság munkáját független titkárság segíti. A titkárság adminisztratív szempontból a Bizottság létesítményeiben kerül elhelyezésre, de a beruházási bizottság elnökének tartozik felelősséggel.

A beruházási bizottság gondoskodik az ESBA-rendelet²¹ szerinti uniós garancia nyújtásáról.

A beruházási bizottsághoz benyújtandó valamennyi finanszírozási és beruházási műveletre vonatkozóan eredménytáblát kell készíteni. Ez biztosítja a garanciakérelmek független, átlátható és összehangolt értékelését. Részletes információkat tartalmaz a szóban forgó finanszírozási vagy beruházási műveletről, többek között a műveletnek az uniós szakpolitikai célkitűzésekhez való hozzájárulására, az addicionalitásra, a piaci hiányosság vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzet leírására, a beruházási hatásra és a pénzügyi profilra vonatkozóan.

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1017 rendelete (2015. június 25.) az Európai Stratégiai Beruházási Alapról, az Európai Beruházási Tanácsadó Platformról és a Beruházási Projektek Európai Portáljáról, valamint az 1291/2013/EU és az 1316/2013/EU rendelet módosításáról – az Európai Stratégiai Beruházási Alap (HL L 169., 2015.7.1., 1. o.).

VI. fejezet – InvestEU tanácsadó központ

Az InvestEU tanácsadó központ tanácsadással segíti a projektek meghatározását, előkészítését, kidolgozását, strukturálását, az azokkal kapcsolatos beszerzést és végrehajtásukat, beleértve a kapcsolódó kapacitásépítést. A tanácsadó központ köz- és magánszektorbeli projektgazdák, valamint pénzügyi és egyéb közvetítők rendelkezésére áll.

VII. fejezet – InvestEU Portál

Az InvestEU Portál az európai beruházási terv keretében működő projektportállal kapcsolatos tapasztalatokra épül. A Bizottság következetesen ellenőrzi majd, hogy a projektek összhangban vannak-e az uniós joggal és szakpolitikákkal. Ezenkívül a végrehajtó partnerek kötelesek biztosítani, hogy a tevékenységi körükbe tartozó projektek megfeleljenek az összhangra vonatkozó követelményeknek. Célja, hogy láthatóvá tegye azokat a befektetésre alkalmas uniós projekteket, amelyek finanszírozást keresnek. Mindazonáltal egy projektnek nem kell felkerülnie a portálra ahhoz, hogy uniós finanszírozásban részesüljön. Hasonlóan, a portálon való megjelenés nem jelenti okvetlenül azt, hogy a projekt végül uniós garanciában részesül.

VIII. fejezet – Elszámoltathatóság, monitoring és jelentéstétel, értékelés és kontroll

Az irányítóbizottság elnökét felkérhetik, hogy tegyen jelentést az Európai Parlamentnek vagy a Tanácsnak, vagy szóban vagy írásban válaszoljon az általuk feltett kérdésekre.

Ez a fejezet emellett előírja a rendszeres monitoringot és jelentéstételt, a teljesítmény mérésére szolgáló mutatókat pedig a III. melléklet határozza meg. A fejezet továbbá rendelkezéseket tartalmaz az ellenőrzésekről és az OLAF jogairól a harmadik országbeli finanszírozási és beruházási műveletek tekintetében.

A javaslat szerint továbbá az uniós garancia felhasználását egy időközi és egy végső értékelési jelentésben kell értékelni, a költségvetési rendelet követelményeivel összhangban. Az időközi értékelésben meg kell vizsgálni a rendelet bizonyos sajátosságait, például a Bizottság és az Európai Beruházási Bank Csoport közötti partnerség szabályainak működését, az uniós garancia elosztását az Európai Beruházási Bank Csoport és a többi végrehajtó partner között, valamint az InvestEU tanácsadó központ működését.

IX. fejezet – Átláthatóság és láthatóság

A rendelkezések célja a megfelelő átláthatóság és láthatóság biztosítása a végső kedvezményezettek, illetve a nyilvánosság számára.

X. fejezet – Átmeneti és záró rendelkezések

Ez a záró fejezet rendelkezéseket tartalmaz az InvestEU elődjének számító programokból származó bevételek, visszafizetések és visszafizettetett összegek felhasználásával kapcsolatban. Az ESBA-n kívüli, említett programok felsorolása a IV. mellékletben található. Ez a fejezet a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra vonatkozó eljárást is meghatározza.

A javaslat szerint a rendelet 2021. január 1-jétől alkalmazandó.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**az InvestEU program létrehozásáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 173. cikkére, valamint 175. cikke harmadik bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²²,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²³,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A Covid19-világjárvány hatalmas megrázkódtatást jelent a globális és az uniós gazdaságnak. A járvány megfékezésére irányuló szükséges intézkedések következtében a gazdasági tevékenység jelentősen visszaesett az EU-ban. Az uniós GDP csökkenése 2020-ban várhatóan 7,5 % körüli lesz, ami sokkal nagyobb mértékű a 2009-es pénzügyi válság idején tapasztaltnál. A világjárvány kitörése felszínre hozta a globális ellátási láncok összekapcsoltságát és egyes sebezhetőségeket, így például a stratégiai iparágak nem diverzifikált külső ellátási forrásoktól való túlzott függését. Ezeket a hiányosságokat kezelni kell az uniós veszélyhelyzet-reagálás, valamint az egész gazdaság rezilienciájának javítása érdekében, ugyanakkor a vonatkozó szabályokkal összhangban meg kell őrizni a verseny és a kereskedelem nyitottságát. A becslések szerint a beruházási tevékenység jelentős mértékben szűkült. Az Unióban a beruházások GDP-hez viszonyított aránya – noha javult – már a világjárvány előtt elmaradt az erőteljes gazdaságélénkülés során elvárható szinttől, és nem volt elegendő a 2009-es válságot követő több éven át tartó beruházási hiány ellensúlyozására. Ennél is fontosabb, hogy a jelenlegi beruházási szintek és előrejelzések a technológiai változás és a globális versenyképesség fényében nem felelnek meg az Unió – többek között az innovációra, a készségekre, az infrastruktúrára és a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k) irányuló –, a növekedés újraindításához és hosszú távú fenntartásához szükséges strukturális beruházási igényeinek, és nem elegendők az olyan kulcsfontosságú társadalmi kihívások kezeléséhez, mint a fenntarthatóság vagy a népesség előregedése. Következésképpen támogatásra van szükség a piaci hiányosságok és az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezeléséhez, továbbá a beruházási hiány célágazatokban való csökkentéséhez, hogy megvalósíthatók legyenek

²² HL C [...], [...], p. [...].

²³ HL C [...], [...], p. [...].

az Unió szakpolitikai célkitűzései, valamint támogatást kapjon a gyors, inkluzív és megfelelő gazdasági helyreállítás.

- (2) Az értékelések kiemelték, hogy a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kerethez kapcsolódó sokféle finanszírozási eszköz alkalmazási körében némi átfedés mutatkozott. Ez a közvetítők és a végső címzettek számára is összetett helyzeteket teremtett azáltal, hogy eltérő támogathatósági és jelentéstételi szabályoknak kellett megfelelniük. A szabályok összehangolatlansága megakadályozta a különböző uniós források ötvözését is, pedig ez észszerű lett volna a különböző finanszírozási formákat igénylő projektek támogatásához. Ezért van szükség egyetlen alap – az InvestEU Alap – létrehozására, amely az európai beruházási terv keretében létrehozott Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) tapasztalataira épül, és amelyen keresztül a finanszírozási lehetőségek egyetlen költségvetési garanciamechanizmusba történő integrálása és egyszerűsítése révén a végső címzettek számára hatékonyabban működő támogatást lehet biztosítani, ezáltal fokozva az uniós támogatás hatását az uniós költségvetésből fizetendő költségek csökkentése mellett.
- (3) Az elmúlt években az Unió ambiciózus stratégiákat fogadott el az egységes piac kiteljesítése, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés és foglalkoztatás ösztönzése céljából: ilyen az Európa 2020: A foglalkoztatást és növekedést célzó új európai stratégia (2010. március 3.), a tőkepiaci unió megteremtésére irányuló cselekvési terv (2015. szeptember 30.), az Új európai kulturális menetrend (2018. május 22.), a „Tiszta energia minden európainak” csomag (2016. november 30.), Az anyagkörülforgás megvalósítása – A körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv (2015. december 2.), az alacsony kibocsátású mobilitás európai stratégiája (2016. július 20.), az európai védelmi cselekvési terv (2016. november 30.), az Európai Védelmi Alap felállítása (2017. június 7.), az Úrstratégia Európa számára (2016. október 26.), az Intézményközi nyilatkozat a szociális jogok európai pilléréről (2017. december 13.), az európai zöld megállapodás (2019. december 11.), az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv (2020. január 14.), a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európa (2020. január 14.), az Európa digitális jövőjének megtervezésére irányuló stratégia, az európai adatstratégia és a mesterséges intelligenciáról szóló közlemény (2020. február 19.), az új európai iparstratégia (2020. március 10.), valamint a kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért (2020. március 10.). Az InvestEU Alapnak a beruházások és a finanszírozáshoz jutás támogatásával ki kell aknáznia és fokoznia kell az említett egymást is erősítő stratégiák közötti szinergiákat.
- (4) Uniós szinten a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere szolgál a tagállami reformprioritások meghatározásának és végrehajtásuk nyomon követésének keretként. Az említett reformprioritások támogatása érdekében a tagállamok – adott esetben a helyi és regionális hatóságokkal együttműködésben – kidolgozzák saját többéves nemzeti beruházási stratégiáikat. E stratégiákat az éves nemzeti reformprogramokkal együtt kell benyújtani a nemzeti és/vagy uniós finanszírozásból támogatandó, kiemelt beruházási projektek ismertetése és koordinálása céljából. Emellett az említett stratégiáknak az uniós finanszírozást koherens módon és az elsősorban az európai strukturális és beruházási alapokból, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és az InvestEU programból származó pénzügyi támogatások hozzáadott értékét maximalizálva kell felhasználniuk.
- (5) Az InvestEU Alapnak hozzá kell járulnia az Unió versenyképességének és társadalmi-gazdasági konvergenciájának és kohéziójának javításához, többek között az innováció és digitalizáció területén, az erőforrásoknak a körforgásos gazdasággal összhangban

történő hatékony felhasználásához, az uniós gazdasági növekedés fenntarthatóságához és inkluzivitásához, valamint a társadalom rezilienciájához és az uniós tőkepiacok integrációjához, többek között az uniós tőkepiacok széttagoltságának kezelését és az uniós vállalkozások finanszírozási forrásainak diverzifikálását célzó megoldások révén. Ennek érdekében az InvestEU Alapnak technikai és gazdasági szempontból életképes projekteket kell támogatnia egy olyan keret biztosításával, amely lehetővé teszi a hitelviszonyt megtestesítő, kockázatmegosztási és tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok használatát az uniós költségvetésből biztosított garancia mellett és adott esetben a végrehajtó partnerektől származó pénzügyi hozzájárulásokkal. Az InvestEU Alapnak a felmerülő igényekhez kell igazodnia, ugyanakkor arra kell összpontosítania, hogy stratégiai, hosszú távú előnyöket biztosítson az egyébként nem finanszírozott vagy nem kellőképpen finanszírozott kulcsfontosságú uniós szakpolitikai területeken, ily módon hozzájárulva az Unió szakpolitikai célkitűzéseinek eléréséhez. Az InvestEU Alap keretében nyújtott támogatásnak az ágazatok és régiók széles körét kell lefednie, de el kell kerülnie a túlzott ágazati vagy földrajzi koncentrációt, és meg kell könnyítenie az olyan projektekhez való hozzáférést, amelyben az Unió több régiójában működő partnerszervezetek vesznek részt.

- (6) A kulturális és kreatív ágazatok az Unió kulcsfontosságú és gyorsan növekvő ágazatai, amelyek szellemi tulajdonból és az egyéni kreativitásból gazdasági és kulturális értéket teremtenek. A Covid19-válság során a társadalmi kapcsolatok vonatkozásában bevezetett korlátozások azonban súlyos gazdasági hatást gyakoroltak ezekre az ágazatokra. Emellett az említett ágazatok eszközeinek immateriális jellege miatt az e területen tevékenykedő kkv-k és szervezetek korlátozottan férnek hozzá a beruházásokhoz, a kapacitásbővítéshez és a nemzetközi szintű versenyhez elengedhetetlenül szükséges magánfinanszírozáshoz. Az InvestEU programnak továbbra is meg kell könnyítenie a kulturális és kreatív ágazaton belül működő kkv-k és szervezetek forráshoz jutását. A kulturális és kreatív, audiovizuális és médiaágazatok alapvető fontosságúak kulturális sokszínűségünk és demokráciánk szempontjából a digitális korban, szuverenitásunk és autonómiánk szerves részét képezik, a tartalmak széles közönség számára történő, nemzeti határokon átnyúló előállításához és terjesztéséhez szükséges hosszú távú kapacitás pedig az audiovizuális és médiatartalmakra, továbbá technológiára irányuló stratégiai beruházásoktól függ majd.
- (7) Az InvestEU Alap keretében tárgyi eszközökre és immateriális javakra – köztük a kulturális örökségre – irányuló beruházásokat kell támogatni a fenntartható és inkluzív növekedés, a beruházások és a foglalkoztatás előmozdítása érdekében és ezáltal hozzájárulva a jóllét fokozásához, a méltányosabb jövedelemelosztáshoz és az átfogóbb gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz az Unióban. Az InvestEU Alap által finanszírozott projekteknek meg kell felelniük az Unió környezetvédelmi és szociális normáinak, beleértve a munkavállalói jogokat is. Az InvestEU Alap révén megvalósuló beavatkozásoknak a vissza nem térítendő támogatások útján biztosított uniós támogatás kiegészítésére kell szolgálniuk.
- (8) Az Unió jóváhagyta az ENSZ 2030-ig tartó időszakra szóló fenntartható fejlődési menetrendjében (a továbbiakban: a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend) meghatározott célkitűzéseket és fenntartható fejlődési céljait, valamint az ENSZ

Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében elfogadott Párizsi Megállapodást²⁴ (a továbbiakban: a Párizsi Megállapodás), valamint a 2015–2030-as időszakra szóló sendai katasztrófakockázat-csökkentési keretet. Az említett célkitűzések, valamint az Unió környezetvédelmi szakpolitikáiban meghatározott célok elérése érdekében jelentősen meg kell erősíteni a fenntartható fejlődésre irányuló intézkedéseket. Ezért a fenntartható fejlődés alapelveinek különös hangsúlyt kell kapniuk az InvestEU Alap kialakítása során.

- (9) Az InvestEU programnak hozzá kell járulnia egy olyan fenntartható uniós pénzügyi rendszer kiépítéséhez, amely – a fenntartható növekedés finanszírozására vonatkozó cselekvési tervről szóló 2018. március 8-i bizottsági közleményben, valamint az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási tervről szóló, 2020. január 14-i bizottsági közleményben meghatározott célkitűzésekkel összhangban – támogatja a magántőke átirányítását a fenntartható beruházások felé.
- (10) Az éghajlatváltozás kezelésének fontosságára való tekintettel és összhangban az Uniónak a Párizsi Megállapodás végrehajtása és a fenntartható fejlődési célok elérése tekintetében tett kötelezettségvállalásaival az InvestEU program hozzájárul majd az éghajlat-politikai szempontok érvényesítését célzó intézkedésekhez és ahhoz az átfogó célkitűzéshez, hogy az uniós költségvetési kiadások 25 %-át éghajlat-politikai célkitűzések támogatására fordítsák. Az InvestEU program keretében végrehajtott intézkedések várhatóan az InvestEU program teljes pénzügyi keretösszegének 30 %-át fordítják éghajlat-politikai célkitűzésekre. A releváns intézkedések meghatározására az InvestEU program előkészítése és végrehajtása során, újraértékelésére pedig a vonatkozó értékelések és felülvizsgálatok keretében kerül sor.
- (11) Az InvestEU Alap éghajlat-politikai célok eléréséhez való hozzájárulásának nyomon követése a Bizottság által a lehetséges végrehajtó partnerekkel együttműködésben kidolgozott uniós éghajlat-politikai teljesítménykövetési rendszeren keresztül történik majd, megfelelő módon felhasználva [a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról szóló rendelet²⁵] által előírt kritériumokat annak meghatározására, hogy egy gazdasági tevékenység környezeti szempontból fenntartható-e. Az InvestEU programnak a fenntartható fejlődési célok egyéb dimenzióinak végrehajtásához is hozzá kell járulnia.
- (12) A Világgazdasági Fórum 2018. évi globális kockázati jelentése szerint a világgazdaságot fenyegető tíz legfontosabb kockázat fele összefügg a környezettel. E kockázatok közé tartozik a levegő, a talaj, a szárazföldi vizek és az óceánok szennyezése, a szélsőséges időjárási események, a biológiai sokféleség csökkenése és az éghajlatváltozás mérséklésének és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak a hiányosságai. A környezetvédelmi elvek szorosan beágyazódnak a Szerződésekbe és számos uniós szakpolitikába. Ezért az InvestEU Alaphoz kapcsolódó műveletek során elő kell mozdítani a környezetvédelmi célkitűzések általános érvényesítését. A környezetvédelmet és a kapcsolódó kockázatok megelőzését és kezelését be kell építeni a beruházások előkészítésébe és végrehajtásába. Az Uniónak nyomon kell követnie továbbá a biológiai sokféleséggel és a légszennyezés csökkentésével kapcsolatos kiadásait a Biológiai Sokféleség Egyezmény²⁶ és az (EU) 2016/2284

²⁴ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

²⁵ COM(2018)353.

²⁶ HL L 309., 1993.12.13., 3. o.

európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁷ szerinti jelentéstételi kötelezettségek betartása érdekében. Következésképpen a környezeti fenntarthatóság célkitűzéséhez kapcsolódó beruházások nyomon követését olyan egységes módszertan alapján kell végrehajtani, amely összhangban van más uniós programok keretében kidolgozott, az éghajlat, a biológiai sokféleség és a légszennyezés kezelésére alkalmazott módszerekkel, így lehetővé téve a beruházások által a természeti tőke alapvető elemeire, többek között a levegőre, a vízre, a talajra és a biológiai sokféleségre gyakorolt egyedi és együttes hatások értékelését.

- (13) A jelentős uniós támogatásban részesülő, mindenekelőtt az infrastruktúrára irányuló beruházási projekteket a végrehajtó partnernek át kell világítani annak megállapítása érdekében, hogy azoknak van-e környezeti, éghajlati vagy társadalmi hatása. Az említett hatással járó beruházási projekteket fenntarthatósági vizsgálatnak kell alávetni egy olyan iránymutatás alapján, amelyet a Bizottságnak az InvestEU program keretében a lehetséges végrehajtó partnerekkel szoros együttműködésben kell kidolgoznia. Ennek az iránymutatásnak megfelelő módon fel kell használnia [a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról szóló rendelet] által megállapított kritériumokat annak meghatározásához, hogy a gazdasági tevékenység környezeti szempontból fenntartható-e, továbbá összeegyeztethető-e a más uniós programokhoz kidolgozott iránymutatásokkal. Ennek az iránymutatásnak az arányosság elvével összhangban megfelelő rendelkezéseket kell tartalmaznia az indokolatlan adminisztratív terhek elkerülésére, és az iránymutatásban meghatározandó, bizonyos nagyságrend alatti projekteket ki kell zárni a fenntarthatósági vizsgálatból. Amennyiben a végrehajtó partner arra a megállapításra jut, hogy nincs szükség fenntarthatósági vizsgálat elvégzésére, e megállapítását indokolnia kell az InvestEU Alaphoz létrehozott beruházási bizottság felé. Az éghajlat-politikai célkitűzésekkel össze nem egyeztethető műveletek nem jogosultak az e rendelet szerint nyújtható támogatásra.
- (14) Az uniós beruházási rátáknak a pénzügyi válság időszakában, majd a Covid19-válság időszakában ismét tapasztalható alacsony szintje meggyengítette az Unió képességét a fenntartható növekedés, a versenyképesség és a konvergencia fellendítésére. Emellett az egyensúlyhiányok megszilárdulásának kockázatához vezet és hosszú távon befolyásolja a régiók fejlődését. Az uniós infrastruktúrára fordított jelentős beruházások, különösen az összeköttetések és az energiahatékonyság, valamint az egységes európai közlekedési térség kialakítása tekintetében, elengedhetetlenek az Unió fenntarthatósági céljai, többek között a fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatos uniós kötelezettségvállalások, valamint a 2030-ra elérendő energiaügyi és éghajlat-politikai célok teljesítéséhez. Ennek megfelelően az InvestEU Alapból nyújtott támogatásnak a közlekedésre, az energiaügyre, többek között az energiahatékonyságra és a megújuló energiaforrásokra, továbbá más, biztonságos és fenntartható, alacsony kibocsátású energiaforrásokra, környezetvédelmi infrastruktúrára, az éghajlat-politikai intézkedésekhez kapcsolódó infrastruktúrára, valamint a tengeri és a digitális infrastruktúrára irányuló beruházásokat kell megcéloznia. Az InvestEU program keretében prioritásként kell kezelni azokat a területeket, ahol a beruházások szintje a szükségesnél alacsonyabb, illetve ahol további beruházásokra van szükség. Az uniós finanszírozási támogatás hatásának és

²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2284 irányelve (2016. december 14.) egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 344., 2016.12.17., 1. o.).

hozzáadott értékének maximalizálása érdekében helyénvaló olyan egyszerűsített beruházási eljárást bevezetni, amely lehetővé teszi a tervezett projektek láthatóságát és a vonatkozó uniós programokkal való szinergiák maximális kiaknázását olyan területeken, mint a közlekedés, az energiaügy és a digitalizáció. A biztonsági és védelmi fenyegetésekre tekintettel az uniós támogatásban részesülő beruházási projekteknek az infrastruktúra rezilienciáját biztosító intézkedésekre, ezeken belül az infrastruktúra karbantartására és biztonságára is ki kell terjedniük, és figyelembe kell venniük a közterületeken tartózkodó polgárok védelmére vonatkozó elveket. Ennek ki kell egészítenie azokat az erőfeszítéseket, amelyek más uniós alapokból, például az Európai Regionális Fejlesztési Alapból a közterületekre, közlekedésre, energiaügyre és más kritikus infrastruktúrára irányuló beruházások biztonsági elemeihez nyújtanak támogatást.

- (15) Az InvestEU programnak adott esetben hozzá kell járulnia az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁸ és az irányítási rendelet²⁹ célkitűzéseire, valamint elő kell mozdítania az energiahatékonyság szempontját a beruházási döntések során.
- (16) A valódi multimodalitás lehetőséget nyújt egy hatékony és környezetbarát közlekedési hálózat létrehozására, amely teljes mértékben kihasználja valamennyi közlekedési mód előnyeit, és szinergiát alakít ki közöttük. Az InvestEU programnak támogatást kell biztosítania a multimodális közlekedési csomópontokba való beruházásokhoz, amelyek – a bennük rejlő jelentős gazdasági lehetőségek és üzleti célok ellenére – jelentős kockázatot jelentenek a magánberuházók számára. Az InvestEU programnak emellett hozzá kell járulnia az intelligens közlekedési rendszerek (ITS) fejlesztéséhez és telepítéséhez is. Az InvestEU program keretében segíteni kell az olyan technológiák tervezésére és alkalmazására irányuló erőfeszítések fokozását, amelyek hozzájárulnak a járművek és a közúti infrastruktúra biztonságának javításához.
- (17) Az InvestEU programnak hozzá kell járulnia a tengerekre és óceánokra vonatkozó uniós szakpolitikákhoz a kék gazdaság területén megvalósuló projektek és vállalkozások fejlesztése, valamint a fenntartható kék gazdaságra vonatkozó finanszírozási elvek révén. Ez a tengeri vállalkozási tevékenységek és a tengerhasznosítási ágazat, az innovatív és versenyképes tengeri ipar, valamint a megújuló tengeri energia és a körforgásos gazdaság területét érintő beavatkozásokat foglalhatja magában.
- (18) Miközben a Covid19-válságot megelőzően a beruházások szintje összességében véve emelkedett az Unióban, a magasabb kockázattal járó tevékenységekbe, például a kutatásba és innovációba való beruházás szintje változatlanul elégtelen volt, és a válság pedig most várhatóan jelentős mértékben sújtja. Az ebből eredő beruházási hiány a kutatás és innováció terén káros hatással van az Unió ipari és gazdasági versenyképességére, valamint polgárai életminőségére. Az InvestEU Alapnak megfelelő pénzügyi termékeket kell biztosítania az innovációs ciklus különböző szakaszai és az érdekeltek széles köre számára, és lehetővé kell tennie mindenekelőtt

²⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

az ilyen megoldások kereskedelmi léptékű bevezetését és elterjesztését az uniós piacon annak érdekében, hogy azok a világpiacra is versenyképessé váljanak, valamint hogy az Európai horizont programmal szinergiában, az Európai Innovációs Tanács bevonásával globális szinten elő lehessen mozdítani az Unió kiválóságát a fenntartható technológiák területén. Ennek kapcsán a Horizont 2020 keretében alkalmazott, az innovatív vállalkozások finanszírozáshoz való hozzáférését megkönnyítő és felgyorsító pénzügyi eszközökről, például az InnovFin – uniós finanszírozás innovátoroknak kezdeményezéséről gyűjtött tapasztalatoknak szilárd alapot kell majd biztosítaniuk e célzott támogatás megvalósításához.

- (19) A turizmus az uniós gazdaság fontos területe, és olyan ágazat, ahol a Covid19-világjárvány nyomán különösen súlyos visszaesés következett be. Az InvestEU programnak hozzá kell járulnia az ágazat hosszú távú versenyképességének megerősítéséhez azáltal, hogy támogatja a fenntartható, innovatív és digitális turizmust előmozdító műveleteket.
- (20) Mihamarabb jelentős erőfeszítéseket kell tenni a digitális transzformációba történő beruházás és e transzformáció fokozása, valamint annak érdekében, hogy a digitális transzformáció előnyei minden uniós polgár és vállalkozás számára rendelkezésre álljanak. A digitális egységes piaci stratégia szilárd szakpolitikai keretéhez most hasonlóan ambiciózus beruházásokat kell biztosítani, többek között a mesterséges intelligencia terén, összhangban a Digitális Európa programmal.
- (21) A kkv-k teszik ki az Unióban a vállalkozások több mint 99 %-át, gazdasági értékük jelentős és alapvető fontosságú. Nehezen jutnak azonban finanszírozáshoz a befektetők által feltételezett nagy kockázat vagy a megfelelő biztosíték hiánya miatt. További kihívást jelent, hogy a kkv-knak és a szociális vállalkozásoknak meg kell őrizniük versenyképességüket, és ennek érdekében intézkedéseket kell tenniük a digitalizáció, a nemzetközivé válás, a körforgásos gazdaság logikájának megfelelő átalakulás és az innovációs tevékenységek terén, és fokozniuk kell alkalmazottaik készség szintjét. Emellett a nagyobb vállalkozásokkal összehasonlítva a kkv-k és a szociális vállalkozások finanszírozási források szűkebb köréhez férnek hozzá: jellemzően nem bocsátanak ki kötvényeket, és csak korlátozottan férnek hozzá a tőzsdékhez és nagy intézményi befektetőkhez. A kkv-k és a szociális vállalkozások esetében egyre gyakoribbak az innovatív megoldások, például a vállalkozások alkalmazottak általi felvásárlása vagy tulajdoni hányad szerzése a vállalkozásokban. Azon kkv-k esetében, amelyek tevékenysége immateriális javakra összpontosul, még nagyobb nehézséget jelent a finanszírozáshoz jutás. Az uniós kkv-k nagymértékben támaszkodnak a bankokra és az idegen tőkével történő finanszírozásra, amely banki folyószámlahitelek, bankhitelek vagy lízing formájában valósul meg. A fenti kihívásokkal szembesülő kkv-k – finanszírozáshoz jutásuk megkönnyítése és diverzifikáltabb finanszírozási források biztosítása révén történő – támogatására van szükség ahhoz, hogy a kkv-k könnyebben tudják finanszírozni a vállalkozás létrehozásával, növekedésével, az innovációval és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos költségeket, biztosítani tudják versenyképességüket, talpon tudjanak maradni gazdasági sokk esetén, továbbá így biztosítható, hogy a gazdaság és a pénzügyi rendszer recesszió esetén reziliensebb legyen, és a kkv-k képesek legyenek munkahelyek és a társadalmi jóllét megteremtésére. Ez a rendelet kiegészíti a tőkepiaci unió keretében már elindított kezdeményezéseket is. Az InvestEU Alapnak tehát a sikeres uniós programokra, például a vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő programra (COSME) kell építenie, és forgótőkét és beruházásokat kell biztosítani a vállalkozások számára azok teljes életciklusa során,

biztosítania kell a lízingügyletek finanszírozását és lehetőséget kell biztosítania a konkrét, célzottabb pénzügyi termékekre való összpontosításra. Maximalizálnia kell továbbá a köz- és magánszférabeli pénzügyi eszközök, például a kkv-k első nyilvános részvénykibocsátását (IPO) támogató alap kapacitását, amelynek célja a kkv-k támogatása azáltal, hogy több magán- és állami tőkét irányít mindenekelőtt a stratégiai vállalatok felé.

- (22) Ahogyan az Európa szociális dimenziójáról szóló, 2017. április 26-i bizottsági vitaanyagban, a szociális jogok európai pillérének létrehozásáról szóló közleményben, a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre vonatkozó uniós keretben, valamint a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európáról szóló, 2020. január 14-i közleményben megállapításra került, a befogadóbb és méltányosabb Unió létrehozását kiemelt feladatként kell kezelni, hogy Európában meg lehessen szüntetni az egyenlőtlenséget és elő lehessen mozdítani a társadalmi befogadásra irányuló szakpolitikákat. Az esélyegyenlőség mindenekelőtt az oktatáshoz, képzéshez, kultúrához, foglalkoztatáshoz, egészségügyi ellátáshoz és a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést érinti. A társadalmi tőkére, készségekre és humántőkére épülő gazdaságra, valamint a lakosság veszélyeztetett csoportjainak társadalomba való integrálására irányuló beruházások – különösen ha uniós szinten összehangolják őket – megerősíthetik a gazdasági lehetőségeket. Az InvestEU Alapot fel kell használni: az oktatásba és képzésbe való beruházások támogatására – beleértve a munkavállalók átképzését és továbbképzését is, többek között a nagy szén-dioxid-kibocsátású gazdaságtól függő, valamint a karbonszegény gazdaságra való strukturális átállás által érintett régiókban. Az Alapot fel kell használni továbbá olyan projektek támogatására, amelyek – különösen a szakképzetlen és tartósan munkanélküli személyek körében – a foglalkoztatás valamennyi régióban történő növelése révén pozitív társadalmi hatással járnak és megerősítik a társadalmi befogadást, valamint fel kell használni a helyzet javítására a nemek közötti egyenlőség, az esélyegyenlőség, a megkülönböztetésmentesség, az akadálymentesség, a nemzedékek közötti szolidaritás, az egészségügyi és a szociális szolgáltatási ágazat, a szociális lakhatás, a hajléktalanság, a digitális társadalmi befogadás, a közösségfejlesztés, a fiatalok társadalmi szerepe és helye, valamint a kiszolgáltatott személyek, köztük a harmadik országbeli állampolgárok tekintetében. Az InvestEU programnak támogatnia kell a társadalmi célú európai kulturális és kreatív tevékenységeket is.
- (23) Az uniós társadalmak és a munkaerőpiac következő évtizedben várható mélyreható átalakulása által előidézett negatív hatások ellensúlyozása érdekében szükség van a humán tőkébe, a szociális infrastruktúrába, a mikrofinanszírozásba, az etikus és szociális vállalkozások finanszírozásába és új szociális gazdasági üzleti modellekbe való beruházásokra, beleértve a szociális hatású beruházásokat és az eredményorientált szociális közbeszerzést. Az InvestEU programnak meg kell erősítenie a kialakulóban lévő szociális piaci ökoszisztémát, és a leginkább rászorulóknak finanszírozási szükségletének kielégítése érdekében növelnie kell a mikro- és szociális vállalkozások és a szolidaritási célú szociális intézmények rendelkezésére álló források kínálatát. Az európai szociális infrastruktúrára irányuló beruházásokkal foglalkozó magas szintű munkacsoport „Az európai szociális infrastruktúrába való beruházás ösztönzése” című 2018. januári jelentése megállapította, hogy a szociális infrastruktúra és szolgáltatások, többek között az oktatás, a képzés, az egészségügy és a lakhatás terén a 2018 és 2030 közötti időszakban összesen legalább 1,5 billió EUR összegű beruházási hiány jelentkezik majd. Ehhez többek között uniós szintű támogatásra van szükség. Ezért ki kell aknázni az állami, vállalati és jótékonyági tőke együttes potenciálját, valamint az alapítványoktól és alternatív típusú, finanszírozást biztosító szolgáltatóktól, például az

etikus, szociális és fenntartható szereplőktől származó támogatást a szociális piaci értéklánc fejlesztésének és az Unió rezilienciájának a fokozásához.

- (24) A Covid19-világjárvány okozta gazdasági válságban az erőforrások piaci elosztása nem teljesen hatékony, és a feltételezett kockázatok jelentősen befolyásolják a magánberuházások áramlását. Ilyen körülmények között különösen értékes az InvestEU Alap azon fő jellemzője, hogy a magánfinanszírozás bevonása érdekében csökkenti a gazdaságilag életképes projektek kockázatát és ezt a jellemzőt meg kell erősíteni többek között annak érdekében, hogy ellensúlyozza az aszimmetrikus helyreállítás kockázatát. Az InvestEU programnak képesnek kell lennie arra, hogy létfontosságú támogatást nyújtson a vállalkozásoknak a helyreállítási szakaszban, ugyanakkor biztosítsa, hogy a befektetők erőteljesen összpontosítsanak az Unió olyan közép- és hosszú távú szakpolitikai prioritásaira, mint az európai zöld megállapodás, az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási terv, az Európa digitális jövőjének megtervezésére irányuló stratégia és a méltányos átállást szolgáló erős szociális Európa. Jelentősen növelnie kell az Európai Beruházási Bank (EBB) Csoport, a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények, valamint más végrehajtó partnerek kockázatvállalási képességét a gazdaság helyreállításának támogatása érdekében.
- (25) A Covid19-világjárvány hatalmas megrázkódtatást jelent a globális és az uniós gazdaságnak. Az uniós GDP csökkenése várhatóan sokkal nagyobb mértékű lesz a 2009-es pénzügyi válság idején tapasztaltnál, és elkerülhetetlenül negatív társadalmi hatásokkal jár majd. A világjárvány kitörése rávilágított arra, hogy kezelni kell a stratégiai sebezhetőségeket az Unió veszélyhelyzet-reagálásának, valamint az egész gazdaság rezilienciájának javítása érdekében. Csak az ellenállóképes, inkluzív és integrált európai gazdaság képes fenntartani az egységes piacot és az egyenlő versenyfeltételeket, ami a legnehezebb helyzetben lévő tagállamok javát is szolgálja.
- (26) Az InvestEU Alapnak öt szakpolitikai keret alapján kell működnie, amelyek megfelelnek a kulcsfontosságú uniós szakpolitikai prioritásoknak, nevezetesen a következőknek: fenntartható infrastruktúra, kutatás, innováció és digitalizáció, kkv-k, szociális beruházás és készségek, valamint az európai stratégiai beruházások.
- (27) Bár a kkv-kra irányuló szakpolitikai keretnek elsődlegesen a kkv-k támogatására kell összpontosítania, e szakpolitikai keretből a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok is támogathatók. A közepes piaci tőkeértékű vállalatok a másik négy keretből is jogosultak támogatásra.
- (28) Az európai stratégiai beruházási keretnek elsősorban a valamely tagállamban letelepedett és az Unióban működő azon végső címzettek támogatására kell összpontosítania, amelyek tevékenysége az Unió számára stratégiai jelentőséggel bír, különös tekintettel a zöld és digitális átállásra és a fokozott ellenálló képességre a következő területeken: i. kritikus egészségügyi ellátás biztosítása, gyógyszerek, orvostechnikai eszközök és egészségügyi felszerelések gyártása és készleteinek felhalmozása, az egészségügyi válságkezelési kapacitás és a polgári védelmi rendszer megerősítése, ii. kritikus infrastruktúrák, fizikai vagy virtuális; iii. az említett infrastruktúrák működtetéséhez és karbantartásához szükséges áruk és szolgáltatások biztosítása, iv. kulcsfontosságú alap-, transzformatív, zöld és digitális technológiák és áttörést jelentő innovációk, ahol a beruházás stratégiai jelentőséggel bír az Unió iparának jövőjére nézve, beleértve a mesterséges intelligenciát, a blokkláncot, a szoftvereket, a robotikát, a félvezetőket, a mikroprocesszorokat, a peremhálózati és felhőtechnológiát, a nagy teljesítményű számítástechnikát, a kiberbiztonságot, a kvantumtechnológiát, a fotonikát, az ipari biotechnológiát, a megújulóenergia-

technológiákat, az energiatárolási technológiákat, köztük az akkumulátorokat, a fenntartható közlekedési technológiákat, a tisztahidrogén- és üzemanyagcella-alkalmazásokat, az ipari dekarbonizációs technológiákat, a szén-dioxid-leválasztást és -tárolást, a körforgásos gazdaság technológiáit, a biomedicinát, a nanotechnológiát, a gyógyszereket és a fejlett anyagokat, v. az információs és kommunikációs technológiai alkatrészek és eszközök tömegtermelésére alkalmas gyártólétesítmények az EU-ban; vi. a közszereplők, vállalkozások vagy fogyasztók számára kritikus inputok biztosítása és készleteinek felhalmozása az EU-ban, vii. az Unió és tagállamai biztonsága szempontjából kritikus technológiák és inputok, például a védelmi és az űrágazat, valamint a kiberbiztonság terén, továbbá a 428/2009/EK tanácsi rendelet 2. cikkének 1. pontjában meghatározott kettős felhasználású termékek. A végső címzettek létesítő okirat szerinti székhelyének valamely tagállamban kell lennie, és az Unióban kell tevékenykedniük abban az értelemben, hogy az Unióban jelentős tevékenységet folytatnak a személyzet, gyártás, kutatás és fejlesztés vagy egyéb üzleti tevékenység tekintetében. Biztosítani kell a támogatást az olyan projektekhez, amelyek az Unión belül több helyszínen végrehajtott műveleteken keresztül hozzájárulnak a stratégiai ellátási láncok diverzifikálásához az egységes piacon.

- (29) Az európai stratégiai beruházási keretnek ki kell terjednie a valamely tagállamban letelepedett és az Unióban működő olyan beszállítókra is, amelyek tevékenysége az Unió számára stratégiai jelentőséggel bír, és amelyeknek hosszú távú beruházásra lenne szükségük vagy a közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó átvilágítási mechanizmus hatálya alá tartoznak. Emellett mindenekelőtt a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek számára lehetővé kell tenni, hogy részesülhessenek az európai stratégiai beruházási keretből nyújtott támogatásból.
- (30) Az InvestEU-nak a méltányos átállási régiók számára is finanszírozási támogatást kell nyújtania a beruházások ösztönzéséhez.
- (31) Az egyes szakpolitikai kereteknek két komponensből, az uniós komponensből és a tagállami komponensből kell állniuk. Az uniós komponensnek az egész Unióra kiterjedő, illetve egy adott tagállamra jellemző piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek arányos módon történő kezelését kell szolgálnia. A támogatásban részesülő műveleteknek egyértelmű uniós hozzáadott értékkel kell rendelkezniük. A tagállami komponens keretében lehetőséget kell biztosítani a tagállamoknak, valamint a tagállamokon keresztül a regionális hatóságoknak arra, hogy a megosztott irányítás alá tartozó alapokból származó forrásaik egy részével hozzájáruljanak az uniós garancia feltöltéséhez annak érdekében, hogy a hozzájárulási megállapodásban foglaltaknak megfelelően az felhasználható legyen meghatározott piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelését célzó finanszírozási vagy beruházási műveletekhez a saját területükön, többek között a kiszolgáltatott helyzetben lévő vagy távoli területeken, például az Unió legkülső régióiban, és ezáltal hozzájáruljanak a megosztott irányítású alapok célkitűzéseinek megvalósításához. Az InvestEU Alap uniós vagy tagállami komponensből támogatott műveletek nem okozhatnak átfedéseket a magánfinanszírozással, illetve nem szoríthatják ki azt, és a versenyt sem torzíthatják a belső piacon.
- (32) A tagállami komponens kifejezetten úgy kell kialakítani, hogy lehetővé tegye a megosztott irányítás alá tartozó alapok felhasználását az Unió által biztosított garancia feltöltéséhez. Ez a lehetőség növelné az uniós garancia hozzáadott értékét azáltal, hogy a támogatást a pénzügyi kedvezményezettek és projektek szélesebb köre számára biztosítaná, valamint diverzifikálná a megosztott irányítás alá tartozó alapok

célkitűzéseinek elérését szolgáló eszközöket, miközben biztosítja a függő kötelezettségek következetes kockázatkezelését azáltal, hogy az uniós garanciát közvetett irányítás mellett használja fel. Az Uniónak garanciát kell nyújtania a Bizottság és a végrehajtó partnerek között a tagállami komponens keretében megkötött garanciamegállapodásokban előirányzott finanszírozási és beruházási műveletekre. A garancia feltöltését a megosztott irányítás alá tartozó alapoknak kell biztosítaniuk a Bizottság által a műveletek jellege és az ebből eredő várható veszteségek alapján meghatározott és a tagállammal kötött hozzájárulási megállapodásban foglalt feltöltési rátának megfelelően. A tagállamnak pedig viszontgaranciát kell vállalnia a várható veszteségeket meghaladó veszteségre, az Unió javára. Ezeket a követelményeket az egyes – a lehetőséget önként választó – tagállamokkal kötött átfogó hozzájárulási megállapodásban kell meghatározni. A hozzájárulási megállapodásnak tartalmaznia kell az érintett tagállamban az InvestEU Alap szabályai alapján végrehajtandó egy vagy több egyedi garanciamegállapodást, valamint regionális forráselkülönítést. A feltöltési ráta eseti alapon történő meghatározásához el kell térni az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁰ (a költségvetési rendelet) 211. cikkének (1) bekezdésétől. Ez a megoldás továbbá egységes szabályrendszert biztosít a központosított irányított alapokból vagy megosztott irányítás alá tartozó alapokból támogatott költségvetési biztosítékokra, ami megkönnyíti kombinációjukat.

- (33) A maximális szakpolitikai hatás, a megvalósítási hatékonyság, valamint a megfelelő költségvetési és kockázatkezelési felügyelet biztosítása érdekében az egyes partnerek relatív erősségeire támaszkodva partnerséget kell létrehozni a Bizottság és az EBB csoport között, amely partnerségnek támogatnia kell az uniós garanciához való hatékony és inkluzív közvetlen hozzáférést.
- (34) Annak érdekében, hogy az Európai Beruházási Alapon (EBA) keresztül támogatást irányíthasson az európai gazdasághoz, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy részt vegyen az EBA egy vagy több esetleges tőkeemelésében annak érdekében, hogy az továbbra is támogathassa az európai gazdaságot és annak helyreállítását. Az Uniónak képesnek kell lennie arra, hogy a pénzügyi vonatkozások kellő figyelembevétele mellett fenntartsa az EBA tőkéjében való teljes részesedését. E célból megfelelő pénzügyi keretösszeget kell előirányozni a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben.
- (35) A Bizottságnak az inkluzivitás és a működőképesség biztosítása érdekében az irányító szervek felállításáig az EBB csoport mellett adott esetben ki kell kérnie más lehetséges végrehajtó partnerek véleményét a beruházási iránymutatásról, az éghajlat-politikai teljesítménykövetési rendszerről és a fenntarthatósági vizsgálattal kapcsolatos iránymutatásokat tartalmazó dokumentumokról és közös módszertanokról; ezt követően a végrehajtó partnereket az InvestEU program tanácsadó testületének és irányítóbizottságának keretei között kell bevonni.
- (36) Az InvestEU Alapnak nyitva kell állnia az Európai Szabadkereskedelmi Társulásban részes harmadik országok, a csatlakozó országok, a tagjelöltek és potenciális tagjelöltek, az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozó országok és más

³⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

országok hozzájárulása előtt, az Unió és ezen országok által megállapított feltételek mellett. Ennek adott esetben lehetővé kell tennie az együttműködés folytatását az érintett országokkal, különösen a kutatás és innováció, valamint a kkv-k terén.

- (37) Ez a rendelet meghatározza az InvestEU programnak az uniós garancia feltöltésén kívüli egyéb intézkedéseire vonatkozó pénzügyi keretösszeget, amely *[a hivatkozás szükség szerint aktualizálandó az új intézményközi megállapodásnak megfelelően: a költségvetési fegyelemtől, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti 2013. december 2-i intézményközi megállapodás³¹ 16. pontja értelmében]* az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára.
- (38) A (folyó áron) 75 153 850 000 EUR összegű uniós garancia várhatóan több mint 1 000 000 000 000 EUR összegű további beruházást mozgósít uniós szinten, és indikatív módon felosztásra kerül a szakpolitikai keretek között. Az európai stratégiai beruházási keretre vonatkozóan azonban el kell különíteni az uniós garancia egy részét.
- (39) A Bizottság 2019. április 18-i nyilatkozata szerint a Tanács Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtásával kapcsolatos előjogainak sérelme nélkül, a tagállamok – akár valamely tagállam, akár az államháztartási szektorba sorolt vagy a tagállam nevében eljáró nemzeti fejlesztési bankok – tematikus vagy több országra vonatkozó beruházási platformokhoz történő egyszeri hozzájárulásai elvileg egyszeri intézkedéseknek minősülnek az 1466/97/EK tanácsi rendelet³² 5. cikkének (1) bekezdése és 9. cikkének (1) bekezdése és az 1467/97/EK tanácsi rendelet³³ 3. cikkének (4) bekezdése értelmében. Emellett a Tanács Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtásával kapcsolatos előjogainak sérelme nélkül a Bizottság kinyilvánította, hogy meg fogja vizsgálni, hogy a rugalmasságról szóló bizottsági közleménnyel összefüggésben az ESBA esetében alkalmazottal azonos bánásmód milyen mértékben alkalmazható az InvestEU programra mint az ESBA utódjára a tagállamok által a tagállami komponens céljait szolgáló uniós garancia kiegészítő összegének finanszírozására készpénzben nyújtott egyszeri hozzájárulások tekintetében.
- (40) Az InvestEU Alapot alátámasztó uniós garanciát a Bizottságnak közvetett módon, a pénzügyi közvetítőket és adott esetben a végső címzetteket elérő végrehajtó partnerekre támaszkodva kell végrehajtania. A végrehajtó partnereket átlátható és összeférhetetlenségtől mentes módon kell kiválasztani. A végrehajtó partner – az InvestEU Alap célkitűzéseire hozzájáruló és a támogathatósági kritériumoknak megfelelő – finanszírozási és beruházási műveleteinek támogatásához a Bizottságnak minden egyes végrehajtó partnerrel garanciamegállapodást kell kötnie, amelyben meghatározza az InvestEU Alapból biztosított garancia kapacitását. Az uniós garanciával kapcsolatos kockázatok kezelése nem akadályozhatja a végrehajtó partnereknek a garanciához való közvetlen hozzáférését. A végrehajtó partnereknek, amint sor került az uniós garancia számukra történő nyújtására az uniós komponens keretében, teljes felelősséget kell vállalniuk az egész beruházási folyamatért és a

³¹ COM(2018) 323 final.

³² A Tanács 1466/97/EK rendelete (1997. július 7.) a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról (HL L 209., 1997.8.2., 1. o.).

³³ A Tanács 1467/97/EK rendelete (1997. július 7.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o.)

finanszírozási vagy beruházási műveletekhez kapcsolódó átvilágításért. Az InvestEU Alapnak olyan projekteket kell támogatnia, amelyek kockázati profilja tipikusan magasabb, mint a végrehajtó partnerek rendes működése körében támogatott projekteké, és amelyek lebonyolítása más magán- vagy állami forrásokból nem, vagy nem ugyanolyan mértékben lett volna lehetséges az InvestEU támogatása nélkül abban az időszakban, amelyben az uniós garancia felhasználható. Az európai stratégiai beruházási kerethez tartozó finanszírozási és beruházási műveletekhez kapcsolódó addicionalitási kritériumokra azonban – a keret célkitűzéséből eredő – egyedi feltételek vonatkozhatnak.

- (41) Az InvestEU Alap számára olyan irányítási struktúrát kell biztosítani, amelynek funkciója arányos azzal a kizárólagos céllal, hogy biztosítsa az uniós garancia megfelelő felhasználását, összhangban a beruházási döntések politikai függetlenségének biztosításával. Ennek az irányítási struktúrának egy tanácsadó testületből, egy irányítóbizottságból és egy teljes mértékben független beruházási bizottságból kell állnia. Az irányítási struktúra összetételében összességében törekedni kell a nemek közötti egyensúly biztosítására. Az irányítási struktúra nem avatkozhat be az EBB csoport vagy más végrehajtó partnerek döntéshozatalába, és nem gyakorolhat befolyást arra, továbbá nem léphet ezek irányító szerveinek helyébe.
- (42) Létre kell hozni egy – a végrehajtó partnerek és a tagállamok képviselőiből, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság által kijelölt egy szakértőből és a Régiók Bizottsága által kijelölt egy szakértőből álló – tanácsadó testületet, amelynek célja az InvestEU Alap keretében bevezetett pénzügyi termékek igénybevételére vonatkozó információ- és adatsere, valamint a felmerülő igények és új termékek megvitatása, beleértve az egyes területeken jelentkező konkrét piaci hiányosságokat.
- (43) Annak érdekében, hogy már a kezdetektől létrejöhessen a tanácsadó testület, a Bizottságnak egyéves ideiglenes időszakra a lehetséges végrehajtó partnerek képviselőit kell kineveznie, majd ezt követően a garanciamegállapodásokat aláíró végrehajtó partnerek veszik át ezt a feladatot.
- (44) A Bizottság és a végrehajtó partnerek képviselőiből, valamint az Európai Parlament által kijelölt, szavazati joggal nem rendelkező szakértőből álló irányítóbizottságnak stratégiai és operatív iránymutatást kell meghatároznia az InvestEU Alap számára.
- (45) A Bizottságnak értékelnie kell a végrehajtó partnerek által javasolt beruházási és finanszírozási műveleteknek az összes uniós jogszabállyal és szakpolitikával való összeegyeztethetőségét. A finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozó döntéseket pedig végső soron a végrehajtó partnernek kell meghoznia.
- (46) A támogathatósági kritériumoknak megfelelő finanszírozási és beruházási műveletekhez az uniós garancia keretében nyújtandó támogatásról a független szakértőkből álló beruházási bizottságnak kell döntenie, ezáltal biztosítva külső szakértelmet a projektekkal kapcsolatos beruházások értékeléséhez. A különböző szakpolitikai területek és az ágazatok lehető legteljesebb figyelembevétele érdekében a beruházási bizottságnak különböző formációkban kell üléseznie.
- (47) Létrehozását követően a beruházási bizottság feladatai közé kell tartoznia az (EU) 2015/1017 rendelet szerinti finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozó uniós garancia biztosításának annak érdekében, hogy elkerülhetők legyenek az uniós garancia igénybevételére irányuló javaslatokat értékelő párhuzamos struktúrák.
- (48) A beruházási bizottság munkáját a Bizottság által működtetett független titkárságnak kell segítenie, amely a beruházási bizottság elnökének tartozik elszámolással.

- (49) A Bizottságnak az InvestEU Alap végrehajtó partnereinek kiválasztásakor fontolóra kell vennie, hogy a partnerek mennyiben képesek hozzájárulni az InvestEU Alap célkitűzéseéhez és e célból saját forrásait bevonni, annak érdekében, hogy biztosított legyen a megfelelő földrajzi lefedettség és diverzifikáció, a magánbefektetők bevonása és a kockázatok megfelelő diverzifikálása, valamint a piaci hiányosságok és az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére szolgáló új megoldások kialakítása. Tekintettel a Szerződésekben meghatározott szerepére, tagállamokon átívelő működésére, valamint a jelenlegi finanszírozási eszközökről és az ESBA-ról szerzett tapasztalataira, indokolt, hogy az InvestEU Alap uniós komponense keretében továbbra is az EBB csoport maradjon a Bizottság fő végrehajtó partnere. Az EBB csoport mellett a nemzeti fejlesztési bankok vagy intézmények számára lehetővé kell tenni, hogy kiegészítő pénzügyi termékeket kínáljanak, mivel a nemzeti és regionális szinten szerzett tapasztalataik és képességeik jól felhasználhatók a közszektorbeli források által az Unió teljes területén gyakorolt hatás maximalizálásához, továbbá ezáltal biztosítva a projektek földrajzi egyensúlyát. Az InvestEU programot oly módon kell végrehajtani, hogy az előmozdítsa az egyenlő versenyfeltételek megteremtését a kisebb és újabb fejlesztési bankok és intézmények számára. Emellett lehetővé kell tenni más nemzetközi pénzügyi intézmények végrehajtó partnerként való bevonását különösen akkor, ha szakértelmük és tapasztalatuk alapján egyes tagállamokban komparatív előnyt jelentenek, és uniós többségi részvénytulajdonban vannak. Lehetővé kell tenni továbbá, hogy a költségvetési rendeletben meghatározott feltételeket teljesítő egyéb szervezetek végrehajtó partnerként járjanak el.
- (50) A jobb földrajzi diverzifikáció előmozdítása érdekében beruházási platformok hozhatók létre, amelyek egyesítik a végrehajtó partnerek és a pénzügyi instrumentumok felhasználása terén korlátozott tapasztalattal rendelkező más nemzeti fejlesztési bankok vagy intézmények erőfeszítéseit és szakértelmét. Az ilyen struktúrákat ösztönözni kell, többek között az InvestEU tanácsadó központ keretében rendelkezésre álló támogatás révén. A beruházási platformok megfelelő ágazatokban való előmozdítása érdekében célszerű uniós, nemzeti és regionális szinten összefogni a társberuházókat, hatóságokat, szakértőket, oktatási, képzési és kutatási intézményeket, az érintett szociális partnereket és a civil társadalom képviselőit, valamint a többi érintett szereplőt.
- (51) A tagállami komponenshez tartozó uniós garanciát olyan végrehajtó partnerekhez kell allokálni, amelyek a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében támogatásra jogosultak, beleértve a nemzeti vagy regionális fejlesztési bankokat vagy intézményeket, az EBB-t, az Európai Beruházási Alapot és más nemzetközi pénzügyi intézményeket. A tagállami komponenshez kapcsolódó végrehajtó partnerek kiválasztásakor a Bizottságnak figyelembe kell vennie az egyes tagállamok javaslatait, a hozzájárulási megállapodásban foglaltak szerint. A költségvetési rendelet 154. cikkének megfelelően a Bizottságnak el kell végeznie a végrehajtó partner szabályainak és eljárásainak értékelését annak megállapítása érdekében, hogy azok biztosítják-e az Unió pénzügyi érdekeinek a Bizottság által nyújtottal egyenértékű védelmét.
- (52) A finanszírozási és beruházási műveletekről végső soron a végrehajtó partnernek kell döntenie a saját nevében, és azokat belső szabályainak, politikáinak és eljárásainak megfelelően kell végrehajtania, valamint saját pénzügyi kimutatásaiban kell elszámolnia, illetve adott esetben közzétennie a pénzügyi kimutatáshoz fűzött megjegyzésekben. Következésképpen a Bizottságnak kizárólag az uniós garanciából eredő pénzügyi kötelezettségeket kell elszámolnia és a garancia maximális összegét

kell nyilvánosságra hoznia, beleértve a nyújtott garanciával kapcsolatos valamennyi lényeges információt.

- (53) Adott esetben az InvestEU Alapnak lehetővé kell tennie az uniós garanciának az uniós költségvetésből vagy más alapokból, például az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer innovációs alapjából finanszírozott vissza nem térítendő támogatásokkal és/vagy finanszírozási eszközökkel való zökkenőmentes, gördülékeny és hatékony ötvözését, amennyiben meghatározott piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére irányuló beruházások megerősítéséhez arra szükség van.
- (54) A végrehajtó partnerek által az InvestEU program keretében nyújtott támogatás igénylése céljából benyújtott olyan projekteknek, amelyek az InvestEU Alap támogatását más uniós programokból származó támogatással ötvözve valósulnának meg, teljességükben meg kell felelniük a más releváns uniós programokban meghatározott célkitűzéseknek és támogathatósági kritériumoknak. Az uniós garancia igénybeviteléről az InvestEU program keretében kell döntést hozni.
- (55) Az InvestEU tanácsadó központnak az EBB csoport vagy más tanácsadó partnerek, illetőleg közvetlenül a Bizottság által megvalósított tanácsadási kezdeményezéseken keresztül támogatást kell nyújtania megalapozott beruházási projektek fejlesztéséhez minden egyes szakpolitikai kerethez kapcsolódóan. Az InvestEU tanácsadó központnak a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra vonatkozó uniós célkitűzéshez és a regionális egyenlőtlenségek csökkentéséhez való hozzájárulás érdekében elő kell mozdítania a földrajzi diverzifikációt. Az InvestEU tanácsadó központnak különös figyelmet kell fordítania a kis méretű projektek nagyobb portfóliókba való összevonására. A Bizottságnak, az EBB csoportnak és a többi tanácsadó partnernek szorosan együtt kell működnie annak érdekében, hogy Unió-szerte biztosítsák a támogatás hatékonyságát, a szinergiákat és a kellő földrajzi lefedettséget, figyelembe véve a helyi végrehajtó partnerek szakértelmét és helyi kapacitásait, valamint az (EU) 2015/1017 európai parlamenti és tanácsi rendelettel³⁴ létrehozott Európai Beruházási Tanácsadó Platformot. Emellett az InvestEU tanácsadó központnak központi ügyintézési pontot kell biztosítania az InvestEU tanácsadó központ keretében az állami hatóságoknak és a projektgazdáknak nyújtandó projektfejlesztési tanácsadáshoz.
- (56) Az InvestEU tanácsadó központot a Bizottságnak az EBB csoporttal, mint fő partnerrel kell létrehoznia, és ennek során az Európai Beruházási Tanácsadó Platform révén szerzett tapasztalatokra kell építeni. A Bizottságnak kell felelnie az InvestEU tanácsadó központ szakpolitikai irányvonaláért, valamint a központi ügyintézési pont irányításáért. Az EBB csoportnak a szakpolitikai kereteknek megfelelő tanácsadási kezdeményezéseket kell tennie. Emellett az EBB csoportnak operatív szolgáltatásokat kell nyújtania a Bizottságnak, többek között a tanácsadási kezdeményezésekre vonatkozó stratégiai és szakpolitikai iránymutatásokban való közreműködés, a meglévő és az újonnan felmerülő tanácsadási kezdeményezések feltérképezése, a tanácsadási szükségletek felmérése és ezen szükségletek meglévő vagy új tanácsadási

³⁴

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1017 rendelete (2015. június 25.) az Európai Stratégiai Beruházási Alapról, az Európai Beruházási Tanácsadó Platformról és a Beruházási Projektek Európai Portáljáról, valamint az 1291/2013/EU és az 1316/2013/EU rendelet módosításáról – az Európai Stratégiai Beruházási Alap (HL L 169., 2015.7.1., 1. o.).

kezdemenyezeseken keresztül történő optimális kezelésével kapcsolatban a Bizottság számára biztosított tanácsadás révén.

- (57) Annak biztosításához, hogy a tanácsadási szolgáltatások földrajzi hatóköre minél szélesebb legyen az Unión belül, valamint hogy az InvestEU Alappal kapcsolatos helyi ismereteket sikeresen ki lehessen aknázni, szükség szerint és a meglévő támogatási rendszerek és a helyi partnerek jelenlétének figyelembevételével biztosítani kell az InvestEU tanácsadó központ helyi jelenlétét abból a célból, hogy kézzelfogható, proaktív és testre szabott helyszíni támogatást lehessen nyújtani. A helyi szintű tanácsadási támogatás megkönnyítése és a hatékonyság, a szinergiák és a tényleges földrajzi lefedettség Unió-szerte történő biztosítása érdekében az InvestEU tanácsadó központnak együtt kell működnie a nemzeti fejlesztési bankokkal vagy intézményekkel, továbbá hasznosítania kell és saját javára kell fordítania azok szakértelmét.
- (58) Az InvestEU tanácsadó központnak tanácsadási támogatást kell nyújtania kis méretű projektek és az induló innovatív vállalkozások projektjei számára, különösen abban az esetben, ha az induló innovatív vállalkozások kutatási és innovációs beruházásaikat a szellemi tulajdonhoz fűződő jogcímek, például szabadalmak megszerzésével kívánják megvédeni, figyelmet fordítva ennek során az ilyen intézkedéseket nyújtó egyéb szolgálatokra és azokkal szinergiák kialakítására törekedve.
- (59) Az InvestEU Alap keretében projektfejlesztési és kapacitásépítési támogatást kell nyújtani a minőségi projektek kezdeményezéséhez szükséges szervezeti kapacitás és piacfejlesztési tevékenységek kialakításához. E támogatást olyan pénzügyi közvetítők számára is biztosítani kell, amelyek kulcsfontosságúak ahhoz, hogy segítsék a kisvállalkozásokat a finanszírozáshoz való hozzáférésben és lehetőségeik teljes körű kiaknázásában. Emellett a tanácsadási támogatás célja olyan feltételek megteremtése, amelyek segítik a támogatásra jogosult címzettek potenciális számának növelését a kialakulóban lévő piaci szegmensekben, különösen abban az esetben, ha egyes projektek kis mérete miatt jelentős ügyleti többletköltségekkel kellene számolni projektszinten, mint például a szociális finanszírozási ökoszisztéma, ezen belül a jótékonyági szervezetek, vagy a kulturális és kreatív ágazatok esetében. A kapacitásépítési támogatást konkrét szakpolitikai területekre irányuló más uniós programok keretében végrehajtott intézkedések mellett, azokat kiegészítve kell nyújtani. Erőfeszítést kell tenni a potenciális projektgazdák, különösen a helyi szervezetek és hatóságok kapacitásbővítésének támogatására is.
- (60) Az InvestEU portál létrehozásával könnyen hozzáférhető és felhasználóbarát projektadatbázist kell biztosítani, amely elősegíti a finanszírozási lehetőségeket kereső beruházási projektek láthatóságát, és amelynek kiemelt célja, hogy a végrehajtó partnerek számára hozzáférhetővé tegyen az uniós joggal és szakpolitikákkal összhangban levő lehetséges beruházási projektterveket.
- (61) Az [Európai Unió Helyreállítási Eszközeiről szóló] rendelettel összhangban és az abban előírt források keretein belül az InvestEU keretében helyreállítási és rezilienciaépítési intézkedéseket kell végrehajtani a Covid19-válság példátlan hatásainak kezelése érdekében. Ezeket a kiegészítő forrásokat az [EURI] rendeletben előírt határidők betartását biztosító módon kell felhasználni.

- (62) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás³⁵ (22) és (23) bekezdésének megfelelően az InvestEU programot konkrét nyomonkövetési követelmények szerint gyűjtött információk alapján kell értékelni, elkerülve ugyanakkor a túlszabályozást és az adminisztratív terheket, különösen a tagállamok tekintetében. Ezek a követelmények adott esetben – az InvestEU program gyakorlati hatásai értékelésének alapjaként – mérhető mutatókat is magukban foglalhatnak.
- (63) Az uniós célkitűzések megvalósítása terén elért haladás nyomon követése érdekében teljesítmény-, eredmény- és hatásmutatókon alapuló, megbízható nyomonkövetési keretrendszerrel kell alkalmazni. Az uniós polgárok felé történő elszámoltathatóság biztosítása érdekében a Bizottságnak évente jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az InvestEU program terén elért haladásról, annak hatásairól és tevékenységeiről.
- (64) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. E szabályokat a költségvetési rendelet állapítja meg, meghatározva különösen a költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatás, közbeszerzés és pénzdíjak útján, valamint közvetett végrehajtás keretében történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkezve a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok az Unió költségvetésének abban az esetben történő védelmére is vonatkoznak, amikor a tagállamokban a jogállamiság tekintetében általánossá vált hiányosságok állnak fenn, mivel a jogállamiság tiszteletben tartása a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és a hatékony uniós finanszírozás alapvető előfeltétele.
- (65) Az InvestEU programra a költségvetési rendelet alkalmazandó. A rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a költségvetési biztosítékokra – vonatkozó szabályokat.
- (66) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel³⁶, a 2988/95/Euratom, EK tanácsi rendelettel³⁷, a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel³⁸ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel³⁹ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – és különösen a csalás – megelőzését, felderítését, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók alkalmazását is. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/Euratom, EK és a 2185/96/EU, Euratom rendelettel összhangban igazgatási vizsgálatokat – ezen belül különösen helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – folytathat le annak megállapítása

³⁵ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

³⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

³⁷ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

³⁸ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

³⁹ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban az Európai Ügyészség (EPPO) nyomozást és vádhatósági eljárást indíthat az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁰ szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki vagy amely uniós forrásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében az Európai Ügyészség, valamint az Európai Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést, továbbá gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

- (67) Azok a harmadik országok, melyek az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagjai, részt vehetnek az uniós programokban az EGT-megállapodás alapján létrehozott együttműködés keretében, amely megállapodás értelmében a programok végrehajtásának a megállapodás alapján hozott határozaton kell alapulnia. Harmadik országok részvételére más jogi eszközök alapján is lehetőség van. E rendeletbe külön rendelkezést kell bevezetni, amely biztosítja az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést.
- (68) A [az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti, az egyrészt az Európai Unió, másrészt Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokat is magában foglaló társulásról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslat (tengerentúli társulási határozat)]⁴¹ 83. cikke alapján a tengerentúli országokban és területeken (TOT-ok) letelepedett személyek és szervezetek jogosultak finanszírozásban részesülni, figyelemmel az InvestEU program szabályaira és célkitűzéseire, valamint azon tagállam esetleges megállapodásaira is, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik
- (69) E rendelet egyes nem alapvető rendelkezéseinek beruházási iránymutatással és egy mutatókat tartalmazó eredménytáblával való kiegészítése, a teljesítménymutatók haladéktalan és rugalmas kiigazítása, valamint a feltöltési ráta módosítása céljából a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a különböző szakpolitikai keretekhez tartozó finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozó beruházási iránymutatások kidolgozása, az eredménytábla, e rendelet III. mellékletének a mutatók felülvizsgálata vagy kiegészítése céljából történő módosítása és a feltöltési ráta kiigazítása céljából. Az arányosság elvével összhangban ezeknek a beruházási iránymutatásoknak megfelelő rendelkezéseket kell tartalmazniuk az indokolatlan adminisztratív terhek elkerülésére. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás elveinek megfelelően kerüljön sor. Mindenekelőtt a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság

⁴⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

⁴¹ SEC(2018) 310, SWD(2018)337.

felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

- (70) Az InvestEU programnak uniós szintű és tagállam-specifikus piaci hiányosságokat és az optimálistól elmaradó beruházási helyzeteket kell kezelnie, és biztosítani kell – új vagy összetett piaci hiányosságok kezelésére irányuló – innovatív pénzügyi termékek uniós piacokon történő tesztelését, valamint az elterjesztésüket lehetővé tevő rendszert. Következésképpen uniós szintű intézkedésre van szükség,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

- (1) Ez a rendelet létrehozza az InvestEU Alapot, amely uniós garanciát nyújt a végrehajtó partnerek által végrehajtott olyan finanszírozási és beruházási műveletek támogatására, amelyek hozzájárulnak az Unió belső politikáinak célkitűzéseéhez.
- (2) A rendelet létrehoz továbbá egy tanácsadói támogatási mechanizmust a befektetésre alkalmas projektek fejlesztésének és a finanszírozáshoz való hozzáférésnek a támogatásához, valamint a kapcsolódó kapacitásépítési támogatás biztosításához (a továbbiakban: InvestEU tanácsadó központ). Emellett létrehoz egy olyan adatbázist, amely biztosítja azoknak a projekteknek a láthatóságát, amelyekhez a projektgazdák finanszírozást keresnek, és amely tájékoztatást nyújt a befektetőknek a befektetési lehetőségekről (InvestEU portál).
- (3) A rendelet megállapítja az InvestEU program célkitűzéseit, költségvetését és az uniós garancia összegét a 2021 és 2027 közötti időszakra, az uniós finanszírozás formáit, valamint az e finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

- (1) E rendelet alkalmazásában:
1. „InvestEU program”: az InvestEU Alap, az InvestEU tanácsadó központ, az InvestEU portál és a vegyes finanszírozási műveletek együttesen;
 2. „uniós garancia”: az uniós költségvetés által nyújtott olyan általános, visszavonhatatlan, feltétel nélküli és azonnal lehívható költségvetési garancia, amelynek keretében a költségvetési rendelet 219. cikkének (1) bekezdése

szerinti költségvetési biztosítékok a végrehajtó partnerekkel kötött egyedi garancia megállapodások hatálybalépése révén válnak hatályossá;

3. „szakpolitikai keret”: az uniós garancia célzott támogatási területe, a 7. cikk (1) bekezdésében meghatározottak szerint;
4. „komponens”: az uniós garancia egy része, amelyet az azt alátámasztó források eredete határoz meg;
5. „vegyes finanszírozási művelet”: az uniós költségvetésből támogatott olyan művelet, amely az uniós költségvetésből nyújtott nem visszafizetendő támogatási formákat és/vagy visszafizetendő támogatási formákat ötvözik fejlesztési vagy egyéb állami pénzügyi intézményektől, vagy kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszafizetendő támogatási formákkal; e fogalom meghatározás alkalmazásában az uniós költségvetésen kívüli forrásokból – például az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) innovációs alapjából – finanszírozott uniós programok megfeleltethetők az uniós költségvetésből finanszírozott uniós programoknak;
6. „EBB”: az Európai Beruházási Bank;
7. „EBB csoport”: az EBB, annak leányvállalatai, valamint az Európai Unióról szóló szerződéshez és az EUMSZ-hez csatolt, az Európai Beruházási Bank alapokmányáról szóló 5. jegyzőkönyv (az EBB alapokmánya) 28. cikkének (1) bekezdése szerint létrehozott más szervezetek;
8. „pénzügyi hozzájárulás”: a végrehajtó partner hozzájárulása saját kockázatvállalási kapacitásának formájában, amelyet az uniós garanciával egyenlő feltételek mellett, illetve más olyan formában nyújtanak, amely lehetővé teszi az InvestEU program hatékony végrehajtását, biztosítva egyúttal az érdekek megfelelő összehangolását;
9. „hozzájárulási megállapodás”: jogi eszköz, amely alapján a Bizottság és egy vagy több tagállam a 9. cikkben meghatározott feltételek szerint meghatározza az uniós garancia feltételeit a tagállami komponensben;
10. „pénzügyi termék”: olyan finanszírozási mechanizmus vagy megállapodás, amelynek értelmében a végrehajtó partner a 15. cikk szerinti bármely finanszírozási forma felhasználásával közvetlen vagy közvetített finanszírozást nyújt végső címzetteknek;
11. „finanszírozási és/vagy beruházási műveletek”: a végső címzetteknek pénzügyi termékeken keresztül közvetlenül vagy közvetve finanszírozást biztosító műveletek, amelyeket a végrehajtó partnerek saját nevükben, a végrehajtó partnerek saját belső szabályaiknak, politikáiknak és eljárásaiknak megfelelően hajtanak végre, és a végrehajtó partnerek pénzügyi kimutatásaiban számolnak el, illetve adott esetben a szóban forgó pénzügyi kimutatáshoz fűzött megjegyzésekben tesznek közzé;
12. „megosztott irányítás alatt álló alapok”: azok az alapok, amelyeknek egy meghatározott része a költségvetési biztosíték feltöltésére fordítható az InvestEU Alap tagállami komponenséhez kapcsolódóan, nevezetesen az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+), a Kohéziós Alap, az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA),

az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és a [Méltányos Átállást Támogató Alap (MÁTA)]⁴²;

13. „garanciamegállapodás”: olyan jogi eszköz, amelyben a Bizottság és egy végrehajtó partner meghatározza a finanszírozási vagy beruházási műveletek uniós garanciával való fedezés céljából történő előterjesztésének, a szóban forgó műveletekre vonatkozó uniós garancia nyújtásának, valamint a műveletek e rendelet rendelkezései szerinti végrehajtásának feltételeit;
14. „végrehajtó partner”: olyan támogatható partner, például pénzügyi intézmény vagy más pénzügyi közvetítő, amellyel a Bizottság garanciamegállapodást kötött;
15. „közös európai érdeket szolgáló fontos projekt”: olyan projekt, amely megfelel az európai közérdeket képviselő jelentős projektek megvalósításának előmozdítására nyújtott állami támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének elemzési kritériumairól szóló bizottsági közleményben (HL C 188., 2014.6.20., 4. o.) vagy annak későbbi felülvizsgálataiban meghatározott valamennyi kritériumnak;
16. „InvestEU tanácsadó központ” a 24. cikkben meghatározott technikai segítségnyújtás;
17. „tanácsadási megállapodás”: olyan jogi eszköz, amelyben a Bizottság és a tanácsadó partner meghatározza az InvestEU tanácsadó központ létrehozásának feltételeit;
18. „tanácsadási kezdeményezés”: a beruházásokat támogató technikai segítségnyújtás és tanácsadási szolgáltatások, a kapacitásépítést is beleértve, amelyet tanácsadó partnerek, a Bizottság által szerződtetett külső szolgáltatók vagy végrehajtó ügynökségek hajtanak végre;
19. „tanácsadó partner”: olyan támogatható partner, például pénzügyi intézmény vagy más szervezet, amellyel a Bizottság tanácsadási megállapodást kötött egy vagy több tanácsadási kezdeményezés végrehajtása céljából, azon tanácsadási kezdeményezéseken kívül, amelyeket a Bizottság által szerződtetett külső szolgáltatók vagy végrehajtó ügynökségek hajtanak végre;
20. „InvestEU portál”: a 25. cikkben meghatározott adatbázis;
21. „beruházási iránymutatás”: a 7. cikk (7) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktussal létrehozott iránymutatás;
22. „beruházási platform”: különleges célú gazdasági egység, kezelt számla, szerződésen alapuló társfinanszírozási vagy kockázatmegosztási mechanizmus vagy bármilyen más módon létrehozott mechanizmus, amelyen keresztül szervezetek pénzügyi hozzájárulást nyújtanak több beruházási projekt finanszírozása céljából, és amelyek magukban foglalhatják az alábbiakat:
 - a) nemzeti vagy nemzetinél alacsonyabb szintű platform, amely egy adott tagállam területén végrehajtott több beruházási projektet fog össze;
 - b) határokon átnyúló, több országot érintő, regionális vagy makroregionális platform, amely egy adott földrajzi térségben végrehajtott projektekben

⁴²

COM(2020) 22 final.

érdekelte több tagállamból, régióból vagy harmadik országból származó partnereket fog össze;

- c) tematikus platform, amely egy adott ágazat beruházási projektjeit fogja össze;
23. „mikrofinanszírozás”: az [[ESZA+] rendelet száma] rendelet [2. cikkének 11. pontjában] meghatározott mikrofinanszírozás;
24. „nemzeti fejlesztési bank vagy intézmény”: hivatásos alapon pénzügyi tevékenységeket folytató jogi személy, amely valamely tagállamtól vagy valamely központi, regionális vagy helyi szintű szervezettől megbízást kap arra, hogy fejlesztési tevékenységeket végezzen;
25. „kis- és középvállalkozás (kkv)”: a 2003/361/EK bizottsági ajánlás⁴³ melléklete értelmében vett mikro-, kis- vagy középvállalkozás;
26. „kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalat”: olyan, legfeljebb 499 alkalmazottat foglalkoztató szervezet, amely nem kkv;
27. „szociális vállalkozás”: az [szám] [[ESZA+] rendelet] rendelet [2. cikkének 15. pontjában] meghatározott szociális vállalkozás;
28. „harmadik ország”: olyan ország, amely nem az Unió tagállama.

3. cikk

Az InvestEU program célkitűzései

- (1) Az InvestEU program általános célkitűzése az Unió szakpolitikai céljainak támogatása olyan finanszírozási és beruházási műveletek révén, amelyek hozzájárulnak:
- a) az Unió versenyképességéhez, ideértve a kutatást, az innovációt és a digitalizációt;
 - b) a növekedéshez és a foglalkoztatáshoz az uniós gazdaságban, az uniós gazdaság fenntarthatóságához, valamint környezeti és éghajlati dimenziójának a fenntartható fejlődési célok és a Párizsi Megállapodásban foglalt célkitűzések eléréséhez, továbbá a minőségi munkahelyek létrehozásához való hozzájárulásához;
 - c) az Unió társadalmi rezilienciájához, inkluzivitásához és innovációs képességéhez;
 - d) a tudományos és technológiai fejlődés, a kultúra, az oktatás és a képzés előmozdításához;
 - e) az uniós tőkepiacok integrációjához és az egységes piac megerősítéséhez, beleértve az uniós tőkepiacok széttagoltságának kezelését, az uniós

⁴³ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, a kis- és a középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

vállalkozások finanszírozási forrásainak diverzifikálását és a fenntartható finanszírozás előmozdítását célzó megoldásokat;

- f) a gazdasági, társadalmi és területi kohézió előmozdításához; vagy
- g) az uniós gazdaság Covid19-világjárvány okozta válságot követő fenntartható és inkluzív helyreállításához, fenntartva és megerősítve a stratégiai értékláncait, továbbá fenntartva és megerősítve az Unió stratégiai jelentőségű, a kritikus infrastruktúrákkal, transzformatív technológiákkal, áttörést jelentő innovációkkal, valamint a vállalkozások és a fogyasztók számára biztosított inputokkal kapcsolatos tevékenységeit.

(2) Az InvestEU program egyedi célkitűzései a következők:

- a) a fenntartható infrastruktúrával kapcsolatos finanszírozási és beruházási műveletek támogatása a 7. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett területeken;
- b) a kutatással, az innovációval és a digitalizációval kapcsolatos finanszírozási és beruházási műveletek támogatása, ideértve az innovatív vállalkozások növekedésének, valamint a technológiák piaci bevezetésének támogatását is, a 7. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett területeken;
- c) a kkv-k, valamint a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok finanszírozáshoz jutásának és a finanszírozás rendelkezésre állásának bővítése, valamint az ilyen kkv-k globális versenyképességének javítása;
- d) a mikrofinanszírozáshoz és finanszírozáshoz jutásnak, illetve a mikrofinanszírozás és a finanszírozás rendelkezésre állásának bővítése a szociális vállalkozások esetében, a szociális beruházásokra, kompetencia- és készségfejlesztésre irányuló finanszírozási és beruházási műveletek támogatása, valamint a szociális beruházási piacok fejlesztése és konszolidálása érdekében a 7. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett területeken;
- e) a finanszírozási és beruházási műveletek támogatása a 7. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett ágazatokban, az Unió és gazdasága stratégiai autonómiájának fenntartása és megerősítése érdekében.

4. cikk

Az uniós garancia költségvetése és összege

- (1) A 8. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett uniós komponens céljára biztosított uniós garancia összege (folyó áron) 75 153 850 000 EUR. Az uniós garancia feltöltési rátája 45 %. A 34. cikk (3) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett összeget szintén figyelembe kell venni az ebből a feltöltési rátából eredő feltöltéshez való hozzájárulás vonatkozásában.

A 8. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett tagállami komponens céljára az érintett összegek tekintetében további uniós garancia biztosítható, amennyiben az

egyes tagállamok allokálják a megfelelő összegeket az [szám [CPR]] rendelet⁴⁴ [10. cikkének (1) bekezdése] és az [szám [KAP-stratégiai tervre vonatkozó]] rendelet⁴⁵ [75. cikkének (1) bekezdése] szerint.

A tagállami komponens céljára a tagállamok készpénz formájában további uniós garanciát is nyújthatnak. Ez az összeg a költségvetési rendelet 21. cikke (5) bekezdésének második mondatával összhangban külső címzett bevételnek minősül.

Az első albekezdésben említett uniós garancia összege növelhető az 5. cikkben említett harmadik országoktól származó hozzájárulásokkal is, azok teljes pénzüsszegét feltöltve a költségvetési rendelet 218. cikke (2) bekezdésének megfelelően.

- (2) Az (1) bekezdés első albekezdésében említett összegből (folyó árakon) 31 153 850 000 EUR összeget az [EURI] rendelet 2. cikkében említett művelet-végrehajtási intézkedésekre, a 3. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett célkitűzésekhez kell allokálni.

Az (1) bekezdés első albekezdésében említett összegből (folyó árakon) 41 500 000 000 EUR összeget az [EURI] rendelet 2. cikkében említett művelet-végrehajtási intézkedésekre, a 3. cikk (2) bekezdésének a)–d) pontjában említett célkitűzésekhez kell allokálni.

Az (1) bekezdés első albekezdésében említett összegből (folyó árakon) 2 500 000 000 EUR összeget a 3. cikk (2) bekezdésének a)–d) pontjában említett célkitűzésekhez kell allokálni.

Az első és második albekezdésben említett összegek csak az [EURI] rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett időponttól állnak rendelkezésre.

Az uniós komponens céljára az uniós garancia indikatív felosztását e rendelet I. melléklete tartalmazza. A Bizottság szükség esetén módosíthatja az I. mellékletben említett összegeket, és az egyes célkitűzések tekintetében legfeljebb 15 %-kal növelheti az első albekezdésben említett összeget. A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot az ilyen módosításokról.

- (3) A VI. és a VII. fejezetben előírt intézkedések végrehajtására szánt pénzügyi keretösszeg (folyó árakon) 724 733 000 EUR.
- (4) A (3) bekezdésben említett összeg felhasználható továbbá az InvestEU program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, így például előkészítő, monitoring, kontroll-, ellenőrzési és értékelési intézkedésekre, ideértve az intézményi információtechnológiai rendszereket is.

5. cikk

Az InvestEU Alaphoz társult harmadik országok

A következő harmadik országok egyes pénzügyi termékekben való részvétel céljából hozzájárulhatnak az InvestEU Alap 8. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett uniós

⁴⁴

⁴⁵

komponenséhez, valamint a 7. cikk (1) bekezdésében említett egyes szakpolitikai keretekhez az európai stratégiai beruházási keret kivételével, a költségvetési rendelet 218. cikke (2) bekezdésének értelmében:

- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) olyan tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagjai is, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban;
- b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az uniós programokban való részvételüknek a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett harmadik országok közötti megállapodásokban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban;
- c) az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozó harmadik országok, a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett harmadik országok közötti megállapodásokban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban;
- d) harmadik országok, a harmadik ország uniós programokban való részvételét szabályozó egyedi megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban, feltéve, hogy a megállapodás:
 - i. méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a neki biztosított juttatások tekintetében;
 - ii. meghatározza az uniós programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyedi programokhoz való pénzügyi hozzájárulások és azok igazgatási költségeinek kiszámítását. Ezek a hozzájárulások a költségvetési rendelet 21. cikke (5) bekezdésének második mondatával összhangban külső címzett bevételnek minősülnek,
 - iii. nem ruház a harmadik országra döntéshozatali jogkört az uniós programra vonatkozóan;
 - iv. garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát.

6. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

- (1) Az uniós garancia nyújtása közvetett irányítással történik a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii., iii., v. és vi. alpontjában említett szervek bevonásával. Az e rendelet szerinti uniós finanszírozás egyéb formáit közvetlen vagy közvetett irányítással kell végrehajtani a költségvetési rendeletnek megfelelően, ideértve a költségvetési rendelet VIII. címével összhangban nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat és az e cikkel összhangban végrehajtott vegyes finanszírozási műveleteket, a lehető legzökkenőmentesebben és oly módon, amely biztosítja az uniós szakpolitikák hatékony és következetes támogatását.

- (2) Az uniós garancia által fedezett olyan finanszírozási és beruházási műveletek, amelyek az e rendelet szerinti támogatásokat egy vagy több más uniós program keretében nyújtott támogatással vagy az EU ETS innovációs alap által nyújtott támogatásokkal ötvöző vegyes finanszírozási műveletek:
- a) összhangban vannak a szakpolitikai célkitűzésekkel és megfelelnek azon uniós program szabályaiban meghatározott támogathatósági kritériumoknak, amelynek keretében a támogatást nyújtják;
 - b) megfelelnek ennek a rendeletnek.
- (3) Az olyan vegyes finanszírozási műveleteknek, amelyek teljes mértékben más uniós program vagy az EU ETS innovációs alap által finanszírozott, az e rendelet szerinti uniós garancia által nem fedezett finanszírozási eszközt tartalmaznak, összhangban kell lenniük a szakpolitikai célkitűzésekkel és meg kell felelniük azon uniós program szabályaiban meghatározott támogathatósági kritériumoknak, amelynek keretében a támogatást nyújtják.
- (4) A 6. cikk (2) bekezdésének megfelelően az e cikk (2) és (3) bekezdésében említett vegyes finanszírozási művelet részét képező, az uniós költségvetésből nyújtott, nem visszafizetendő támogatási formákról és finanszírozási eszközökről a megfelelő uniós program szabályai szerint kell döntést hozni, és azokat a vegyes finanszírozási művelet keretében e rendelettel és a költségvetési rendelet X. címével összhangban kell végrehajtani.

Az ilyen vegyes finanszírozási műveletekre vonatkozó jelentéstételnek ki kell terjednie a műveletek szakpolitikai célkitűzésekkel és azon uniós program szabályaiban meghatározott támogathatósági kritériumokkal való összhangjára, amelynek keretében a támogatást odaítélik, valamint az e rendeletnek való megfelelésükre is.

II. FEJEZET

Az InvestEU Alap

7. cikk

Szakpolitikai keretek

- (1) Az InvestEU Alap a következő öt szakpolitikai keret alapján működik, amelyek meghatározott hatókörén belül kezelni kell a piaci hiányosságokat és az optimálistól eltérő beruházási helyzeteket:
- a) a fenntartható infrastruktúrára vonatkozó szakpolitikai keret: magában foglalja a közlekedés, azon belül a multimodális közlekedés, a közúti közlekedésbiztonság – egyebek mellett a halálos kimenetelű közúti balesetek és súlyos sérülések 2050-ig történő felszámolására irányuló uniós célkitűzésnek megfelelően –, a vasúti és közúti infrastruktúra felújítása és karbantartása, az energiaügy – különösen a megújuló energia –, a 2030-ra vonatkozó energiapolitikai kerettel összhangban az energiahatékonyság, az energiamegtakarítást és az épületek összekapcsolt

energiaellátási, -tárolási, digitális és közlekedési rendszerekbe való integrálását célzó épületfelújítási projektek, az összekapcsolási szint javítása, a digitális konnektivitás és hozzáférés, a vidéki térségeket is beleértve, a nyersanyagellátás és -feldolgozás, a világűr, az óceánok, a víz, ideértve a belvízi utakat is, a hulladékhierarchiának és a körforgásos gazdaságnak megfelelő hulladékgazdálkodás, a természeti és más környezeti infrastruktúra, a kulturális örökség, az idegenforgalom, a berendezések, a mobil eszközök területére irányuló, valamint az Uniónak a környezeti vagy az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciával összefüggő vagy társadalmi fenntarthatósági célkitűzéseire hozzájáruló, és az uniós környezetvédelmi vagy társadalmi fenntarthatósági előírásoknak megfelelő innovatív technológiák telepítésére irányuló fenntartható beruházásokat;

b) a kutatásra, innovációra és digitalizációra vonatkozó szakpolitikai keret: magában foglalja a kutatási, termékfejlesztési és innovációs tevékenységeket, a technológiák és kutatási eredmények piaci hasznosítását a piaci kulcsszereplők támogatásához és a vállalkozások közötti együttműködés előmozdításához, az innovatív megoldások bemutatását és bevezetését, valamint az innovatív vállalkozások növekedéséhez nyújtott támogatást, továbbá az uniós gazdasági ágazat digitalizálását;

c) a kkv-kra vonatkozó szakpolitikai keret: magában foglalja elsősorban a kkv-k, köztük az innovatív kkv-k, valamint a kulturális és a kreatív ágazatokban működő kkv-k, továbbá a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok finanszírozáshoz jutását és a finanszírozás rendelkezésre állását;

d) a szociális beruházásra és készségfejlesztésre vonatkozó szakpolitikai keret: magában foglalja a mikrofinanszírozást, a szociális vállalkozások finanszírozását és a szociális gazdaságot, valamint a nemek közötti egyenlőséget előmozdító intézkedéseket, a készségfejlesztést, az oktatást, a képzést és a kapcsolódó szolgáltatásokat, a szociális infrastruktúrát, többek között az egészségügyi és oktatási infrastruktúrát, valamint a szociális lakásokat és a diákszállásokat, a szociális innovációt, az egészségügyet és a tartós ápolás-gondozást, a befogadást és az akadálymentességet, a társadalmi célú kulturális és kreatív tevékenységeket, a kiszolgáltató személyek, többek között a harmadik országbeli állampolgárok beilleszkedését;

e) az európai stratégiai beruházási szakpolitikai keret: magában foglalja a valamely tagállamban letelepedett és az Unióban működő olyan végső címzettek támogatását célzó stratégiai beruházásokat, amelyek tevékenysége az Unió számára stratégiai jelentőséggel bír, különös tekintettel a zöld és digitális átállásra és a fokozott ellenálló képességre a következő területek egyikén:

- i. kritikus egészségügyi ellátás biztosítása, gyógyszerek, orvostechnikai eszközök és egészségügyi felszerelések gyártása és készleteinek felhalmozása, az egészségügyi válságkezelési kapacitás és a polgári védelmi rendszer megerősítése;
- ii. kritikus infrastruktúrák, fizikai vagy virtuális, beleértve az energia, a közlekedés, a környezet, az egészségügy, a biztonságos digitális kommunikáció, az 5G, a dolgok internete, az online szolgáltatási platformok, a biztonságos felhőalapú számítástechnika, az adatfeldolgozás vagy -tárolás, a fizetési és pénzügyi infrastruktúra, az ürrepülés, a védelem, a kommunikáció, a média, az oktatás és képzés, a választási infrastruktúra és a különleges létesítmények területén kritikusként azonosított infrastrukturális elemeket,

valamint az ilyen kritikus infrastruktúrák használatához elengedhetetlen földterületet és ingatlanokat;

- iii. az ii. pont szerinti kritikus infrastruktúrák működtetéséhez és fenntartásához szükséges áruk és szolgáltatások nyújtása;
- iv. kulcsfontosságú alap-, transzformatív, zöld és digitális technológiák és áttörést jelentő innovációk, ahol a beruházás az Unió ipari jövője szempontjából stratégiai jelentőséggel bír, beleértve:
 - a) a mesterséges intelligenciát, a blokkláncot, a szoftvereket, a robotikát, a félvezetőket, a mikroprocesszorokat, a peremhálózati és felhőtechnológiát, a nagy teljesítményű számítástechnikát, a kiberbiztonságot, a kvantumtechnológiát, a fotonikát, az ipari biotechnológiát,
 - b) a megújulóenergia-technológiákat, az energiatárolási technológiákat, köztük az akkumulátorokat, a fenntartható közlekedési technológiákat, tisztahidrogén- és üzemanyagcella-alkalmazásokat, ipari dekarbonizációs technológiákat, széndioxid-leválasztást és -tárolást, a körforgásos gazdaság technológiáit,
 - c) a biomedicinát, a nanotechnológiát, a gyógyszereket és a fejlett anyagokat;
- v. az információs és kommunikációs technológiai alkatrészecskék és eszközök tömegtermelésére alkalmas gyártólétesítmények az EU-ban;
- vi. a közszereplők, vállalkozások vagy fogyasztók számára kritikus inputok biztosítása és készleteinek felhalmozása az EU-ban, beleértve az energiát, a nyersanyagokat vagy az élelmezésbiztonságot, tekintettel az erőforrás-hatékonyságra és a stratégiai értékláncok körforgásos jellegére;
- vii. az Unió és tagállamai biztonsága szempontjából kritikus technológiák és inputok, például a védelmi és az űrágazat, valamint a kiberbiztonság, továbbá a 428/2009/EK tanácsi rendelet 2. cikkének 1. pontjában meghatározott kettős felhasználású termékek.

Emellett a világűrrel, a védelemmel és a kiberbiztonsággal, valamint a kritikus ágazatokban tényleges és közvetlen biztonsági következményekkel járó egyedi projektípusokkal kapcsolatos beruházások esetében az Unió és tagállamai biztonságának védelme érdekében a végső címzettek nem tartozhatnak harmadik ország vagy harmadik országbeli szervezet irányítása alá, és ügyvezető igazgatóságuk az Unióban van.

Az irányítóbizottság az esetleges alkalmazandó közrendi vagy biztonsági szempontok fényében meghatározza az európai stratégiai beruházási kerethez tartozó egyéb területek végső címzettjeinek ellenőrzésével és ügyvezetésével, valamint a szóban forgó kerethez tartozó közvetítők ellenőrzésével kapcsolatban szükséges követelményeket.

- (2) Amennyiben a 23. cikkben említett beruházási bizottságnak előterjesztett finanszírozási vagy beruházási művelet több szakpolitikai kerethez tartozik, azt fő célkitűzése, illetőleg alprojektjei többségének fő célkitűzése alapján kell a megfelelő szakpolitikai kerethez rendelni, kivéve, ha a beruházási iránymutatás másként rendelkezik.
- (3) A finanszírozási és beruházási műveleteket át kell világítani annak megállapítása érdekében, hogy van-e környezeti, éghajlati vagy társadalmi hatásuk. Ha az említett műveleteknek van ilyen hatásuk, akkor éghajlat-politikai, környezeti és társadalmi

fenntarthatósági vizsgálatnak kell alávetni azokat a káros hatások minimalizálása és az éghajlat-politikai, környezeti és társadalmi előnyök maximalizálása érdekében. E célból a támogatást igénylő projektgazdáknak a (4) bekezdésben említett iránymutatás alapján megfelelő tájékoztatást kell nyújtaniuk. Az iránymutatásban meghatározott méretkorlát alatti projekteket nem kell vizsgálni. Az éghajlat-politikai célkitűzésekkel össze nem egyeztethető projektek nem jogosultak az e rendelet szerinti támogatásokra. Amennyiben a végrehajtó partner következtetései szerint nincs szükség fenntarthatósági vizsgálat elvégzésére, e megállapítását indokolja a beruházási bizottság felé.

- (4) A Bizottság fenntarthatósági iránymutatást dolgoz ki, amely az uniós környezetvédelmi és társadalmi célkitűzésekkel és normákkal összhangban lehetővé teszi a következőket:
- a) az alkalmazkodást illetően: az éghajlatváltozás esetleges kedvezőtlen hatásaival szembeni rezilienciának az éghajlattal szembeni sebezhetőség és az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatok értékelése révén való biztosítása, adott esetben releváns alkalmazkodási intézkedések végrehajtásával; az éghajlatváltozás hatásainak enyhítését illetően: az üvegházhatásúgáz-kibocsátás költségeinek és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló intézkedések kedvező hatásának figyelembevétele a költség-haszon elemzésben;
 - b) a projektek által a természeti tőke alapvető elemeire, a levegőre, vízre, talajra és a biológiai sokféleségre gyakorolt összehatás figyelembevétele;
 - c) a projektek társadalmi hatásának felmérése többek között a nemek közötti egyenlőség, egyes területek vagy népességcsoportok társadalmi befogadása, valamint olyan területek és ágazatok gazdasági fejlődése tekintetében, amelyek strukturális kihívásokkal, így például a gazdaság dekarbonizációjának szükségességével szembesülnek;
 - d) az éghajlat-politikai célkitűzések elérésével össze nem egyeztethető projektek azonosítása;
 - e) a (3) bekezdésben előírt átvilágítás céljából iránymutatás nyújtása a végrehajtó partnereknek.
- (5) A végrehajtó partnerek rendelkezésre bocsátják az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek megvalósításához hozzájáruló beruházások nyomon követéséhez szükséges információkat a Bizottság által nyújtandó iránymutatás alapján.
- (6) A végrehajtó partnereknek azt kell célul kitűzniük, hogy a fenntartható infrastruktúrára vonatkozó szakpolitikai keretre irányuló beruházások legalább 60 %-át az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek elérésére fordítják.
- A Bizottság a végrehajtó partnerekkel együtt törekszik annak biztosítására, hogy az uniós garanciából a fenntartható infrastruktúrára vonatkozó szakpolitikai keretre fordított rész elosztása során ügyeljenek az (1) bekezdés a) pontjában említett különböző területek közötti egyensúly megteremtésére.
- (7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 33. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek az egyes szakpolitikai keretekre vonatkozó beruházási iránymutatás meghatározásával való kiegészítése céljából. A

beruházási iránymutatást az EBB csoporttal és más lehetséges végrehajtó partnerekkel szoros párbeszédet folytatva kell elkészíteni.

- (8) A beruházási iránymutatás a védelmi és az úrágazat, valamint a kiberbiztonság terén végrehajtott, az európai stratégiai beruházási kerethez tartozó finanszírozási és beruházási műveletek esetében korlátozásokat határozhat meg a szellemi tulajdonjogoknak a kritikus technológiák és az Unió és tagállamai biztonságának megóvásához szükséges technológiák számára történő átruházása és engedélyezése tekintetében.
- (9) A Bizottság a végrehajtó partnerek, a beruházási bizottság és a tanácsadó partnerek rendelkezésére bocsátja a beruházási iránymutatás alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozó információkat.

8. cikk

Komponensek

- (1) A 7. cikk (1) bekezdése szerinti szakpolitikai keretek egy uniós komponensből és egy tagállami komponensből állnak. A komponensek piaci hiányosságokat vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzeteket kezelnek az alábbiak szerint:
- a) Az uniós komponens intézkedései a következő helyzetekre irányulnak:
 - i. az uniós szakpolitikai prioritásokhoz kapcsolódó piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek;
 - ii. az egész Unióra vagy egy tagállamra kiterjedő piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek; vagy
 - iii. olyan piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek, amelyek innovatív pénzügyi megoldások és piaci struktúrák kidolgozását teszik szükségessé, mindenekelőtt új vagy összetett piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek;
 - b) a tagállami komponens intézkedései egy vagy több régióban vagy tagállamban felmerülő konkrét piaci hiányosságokra vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetekre irányulnak, és céljuk a megosztott irányítás alá tartozó, a támogatásba bevont alapok vagy a valamely tagállam által a 4. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdése szerint nyújtott további garanciaösszeg szakpolitikai célkitűzéseinek megvalósítása, különösen az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítése a régiók közötti egyenlőtlenségek kezelése révén.
- (2) Az (1) bekezdésben említett komponenseket adott esetben egymást kiegészítve kell felhasználni egy adott finanszírozási vagy beruházási művelet támogatására, beleértve a két komponenshez kapcsolódó támogatás kombinálását.

9. cikk

A tagállami komponensre alkalmazandó egyedi rendelkezések

- (1) Az egyes tagállamok által az [szám [CPR]] rendelet [10. cikkének (1) bekezdése] szerint vagy az [szám [KAP-stratégiai tervre vonatkozó]] rendelet [75. cikkének (1) bekezdése] szerint önkéntes alapon allokált összegeket a tagállami komponenshez tartozó uniós garanciának az érintett tagállamban végrehajtott finanszírozási és beruházási műveletek fedezésére szolgáló részének feltöltésére vagy a megosztott irányítás alá tartozó alapokból az InvestEU tanácsadó központhoz nyújtott esetleges hozzájárulásra kell felhasználni. Ezeket az összegeket a [szám [CPR]] rendelet 7. cikkében említett partnerségi megállapodásban és az InvestEU-hoz hozzájáruló programokban vagy KAP-stratégiai tervben meghatározott szakpolitikai célkitűzések eléréséhez való hozzájárulásra kell felhasználni.

A 4. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdése szerint a tagállamok által allokált további összegeket az uniós garancia tagállami komponenshez tartozó részének feltöltésére kell felhasználni.

- (2) Az uniós garancia tagállami komponenshez tartozó részének létrehozásához a tagállam és a Bizottság közötti hozzájárulási megállapodásra van szükség.

E cikk e bekezdésének negyedik albekezdése és (5) bekezdése a tagállamok által a 4. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdése szerint nyújtott további összegekre nem alkalmazandó.

E cikknek az [szám [CPR]] rendelet 10. cikkének (1) bekezdése vagy az [KAP-stratégiai tervre vonatkozó] rendelet 75. cikkének (1) bekezdése szerint allokált összegekre vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók a tagállamok által nyújtott, a 4. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdésében említett további összegekről szóló hozzájárulási megállapodásra.

A tagállam és a Bizottság a [CPR] rendelet 9. cikkének (4) bekezdése szerinti partnerségi megállapodás, illetve a [CAP] rendelet szerinti KAP-stratégiai terv elfogadásáról szóló bizottsági határozatot követő négy hónapon belül, illetőleg a [CPR] rendelet 10. cikkének megfelelően a program, vagy a [CAP] rendelet 107. cikkének megfelelően a KAP-stratégiai terv módosítására vonatkozó bizottsági határozattal egyidejűleg megkötí a hozzájárulási megállapodást, illetőleg módosítja azt.

Két vagy több tagállam közös hozzájárulási megállapodást köthet a Bizottsággal.

A költségvetési rendelet 211. cikkének (1) bekezdésétől eltérve, a tagállami komponenshez tartozó uniós garancia feltöltési rátáját 40 %-ban kell meghatározni, és az a felhasználandó pénzügyi termékek kockázatainak figyelembevétele céljából az egyes hozzájárulási megállapodásokban lefelé vagy felfelé módosítható.

- (3) A hozzájárulási megállapodás legalább a következő elemeket tartalmazza:

- a) a tagállami komponenshez tartozó uniós garancia adott tagállamra vonatkozó részének teljes összege, a garanciarész feltöltési rátája, a megosztott irányítás alá tartozó alapokból származó hozzájárulás összege, a feltöltési szakasz időtartama az éves pénzügyi tervnek megfelelően, valamint az ebből eredő függő kötelezettség összege, amelyet az érintett tagállam által biztosított viszontgaranciával kell fedezni;
- b) a pénzügyi termékeket és azok minimális multiplikátorhatását, a földrajzi lefedettséget – ezen belül szükség esetén a regionális lefedettséget –, a projektek típusait, a beruházási időszakot és adott esetben a végső címzettek és a támogatható közvetítők kategóriáit tartalmazó tagállami stratégia;

- c) a 14. cikk (1) bekezdésének negyedik albekezdésével összhangban javasolt lehetséges végrehajtó partner(ek) és a Bizottság arra vonatkozó kötelezettsége, hogy tájékoztassa az érintett tagállamot a kiválasztott végrehajtó partner(ek)ről;
 - d) a megosztott irányítás alá tartozó alapokból az InvestEU tanácsadó központhoz nyújtott esetleges hozzájárulás;
 - e) éves jelentés tagállam számára történő benyújtására vonatkozó kötelezettségek, beleértve a partnerségi megállapodásban, programban vagy a KAP-stratégiai tervben foglalt szakpolitikai célkitűzésekhez kapcsolódó és a hozzájárulási megállapodásban meghatározott megfelelő mutatókat tartalmazó jelentést;
 - f) a tagállami komponenshez tartozó uniós garanciarészhez kapcsolódó díjazásra vonatkozó rendelkezések;
 - g) az uniós komponenshez tartozó források bármely kombinálása a 8. cikk (2) bekezdésének megfelelően, ideértve egy többretegű struktúra kialakítását a kockázatok jobb fedezése érdekében.
- (4) A hozzájárulási megállapodásokat a Bizottság hajtja végre a végrehajtó partnerekkel kötött, 16. cikk szerinti garanciamegállapodások, valamint a tanácsadó partnerekkel kötött, a 24. cikk (1) bekezdésének második albekezdése szerinti tanácsadási megállapodások útján.

Amennyiben a hozzájárulási megállapodás megkötésétől számított kilenc hónapon belül nem kerül sor garanciamegállapodás megkötésére, a hozzájárulási megállapodást meg kell szüntetni vagy kölcsönös megegyezés révén meg kell hosszabbítani. Amennyiben a hozzájárulási megállapodás megkötésétől számított kilenc hónapon belül nem kerül sor a hozzájárulási megállapodás szerinti összeg teljes mértékű lekötésére egy vagy több garanciamegállapodás keretében, akkor a szóban forgó összeget megfelelően módosítani kell. A feltöltésnek a tagállamok által az [[CPR-rendelet] 10. cikkének (1) bekezdése] vagy az [szám [KAP]] rendelet 75. cikkének (1) bekezdése] szerint allokált összegekhez kapcsolódó, fel nem használt összegét újra fel kell használni az [szám [CPR]] rendelet [10. cikke (5) bekezdésének] vagy az [szám [KAP-stratégiai tervre vonatkozó]] rendelet [75. cikke (5) bekezdésének] megfelelően. A feltöltésnek valamely tagállam által az e rendelet 4. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése szerint allokált összegekhez kapcsolódó, fel nem használt összegét vissza kell fizetni a tagállamnak.

Amennyiben a garanciamegállapodás az [szám [CPR]] rendelet [10. cikkének (6) bekezdésében] vagy az [szám [KAP-stratégiai tervre vonatkozó]] rendelet [75. cikkének (6) bekezdésében] meghatározott időtartamon belül nem kerül megfelelően végrehajtásra, a hozzájárulási megállapodást módosítani kell. A feltöltésnek a tagállamok által az [[CPR-rendelet] 10. cikkének (1) bekezdése] vagy az [szám [KAP]] rendelet 75. cikkének (1) bekezdése] szerint allokált összegekhez kapcsolódó, fel nem használt összegét újra fel kell használni az [szám [CPR]] rendelet [10. cikke (6) bekezdésének] vagy az [szám [KAP-stratégiai tervre vonatkozó]] rendelet [75. cikke (6) bekezdésének] megfelelően. A feltöltésnek valamely tagállam által az e rendelet 4. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése szerint allokált összegekhez kapcsolódó, fel nem használt összegét vissza kell fizetni a tagállamnak.

- (5) A tagállami komponenshez tartozó uniós garancia hozzájárulási megállapodásban meghatározott részének feltöltésére a következő szabályok alkalmazandók.

- a) Az e cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett feltöltési szakaszt követően a feltöltés adott évben fennmaradó többletét (amelynek kiszámítása a hozzájárulási megállapodásban rögzített feltöltési rátának megfelelő összeg és a feltöltés tényleges összegének összehasonlításával történik) újra fel kell használni az [CPR] rendelet [10. cikke (7) bekezdésének] vagy az [szám [KAP-stratégiai tervre vonatkozó]] rendelet [75. cikke (7) bekezdésének] megfelelően.
- b) A költségvetési rendelet 213. cikkének (4) bekezdésétől eltérve, az e cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett feltöltési szakaszt követően a tagállami komponenshez tartozó uniós garancia adott részének rendelkezésre állása során nem kerül sor évente feltöltésre.
- c) A Bizottság haladéktalanul tájékoztatja a tagállamot, amennyiben a tagállami komponenshez tartozó uniós garancia adott részére vonatkozó lehívások eredményeként az e részhez kapcsolódó feltöltés szintje az eredeti feltöltés 20 %-a alá süllyed.
- d) Amennyiben a tagállami komponenshez tartozó uniós garancia adott részének feltöltési szintje az eredeti feltöltés 10 %-ára süllyedt, az érintett tagállam az eredeti feltöltés összegének legfeljebb 5 %-át kitevő összeggel a Bizottság kérésére hozzájárul a költségvetési rendelet 212. cikkében említett közös tartalékalaphoz.

III. FEJEZET

A BIZOTTSÁG ÉS AZ EBB CSOPORT KÖZÖTTI PARTNERSÉG

10. cikk

A partnerség hatóköre

- (1) A Bizottság és az EBB csoport e rendeletnek megfelelően partnerséget hoz létre az InvestEU végrehajtásának támogatása, valamint egységességének, inkluzivitásának, addicionalitásának és hatékony megvalósításának előmozdítása céljából. E rendelettel összhangban és a (3) bekezdésben említett megállapodásokban részletesebben meghatározott módon az EBB csoport:
 - a) végrehajtja az uniós garancia 12. cikk (4) bekezdésében meghatározott részét;
 - b) támogatja az InvestEU Alap uniós komponensének és adott esetben tagállami komponensének végrehajtását, különösen a következők révén:
 - i. a 7. cikk (7) bekezdésének megfelelően a lehetséges végrehajtó partnerekkel együtt hozzájárulás a beruházási iránymutatáshoz, a 21. cikkel összhangban hozzájárulás az eredménytábla kialakításához és hozzájárulás az InvestEU Alap operatív iránymutatásait meghatározó egyéb dokumentumokhoz;
 - ii. a végrehajtó partnerek finanszírozási és beruházási műveleteivel kapcsolatos kockázati módszertan és a kockázattelérképezési rendszer meghatározása a Bizottsággal és a lehetséges végrehajtó partnerekkel

együttesen annak érdekében, hogy lehetővé váljon e műveletek közös minősítési skálán történő értékelése;

- iii. a Bizottság kérésére és az érintett lehetséges végrehajtó partnerrel egyetértésben az adott lehetséges végrehajtó partner rendszereire vonatkozó értékelés elvégzése és az ezen rendszerekkel kapcsolatos célzott technikai tanácsadás, amennyiben és olyan mértékben, amennyire azt az adott lehetséges végrehajtó partner által tervezett pénzügyi termékek végrehajtására vonatkozó pilléralapú értékelés ellenőrzésének megállapításai megkövetelik;
 - iv. nem kötelező erejű vélemény készítése a banki szempontokról, különösen az uniós garanciának – az EBB csoportot kivéve – a végrehajtó partnerrel kötendő garanciamegállapodásban meghatározott módon az adott végrehajtó partner számára allokálandó részéhez kapcsolódó pénzügyi kockázatról és pénzügyi feltételekről;
 - v. szimulációk és előrejelzések készítése az összesített portfólió pénzügyi kockázatairól és megtérüléséről a Bizottsággal egyeztetett feltételezések alapján;
 - vi. az összesített portfólió pénzügyi kockázatának mérése és pénzügyi jelentések készítése az összesített portfólióról; valamint
 - vii. a Bizottság kérésére és a végrehajtó partner beleegyezésével a (3) bekezdés b) pontjában említett megállapodásban foglalt átalakítási és behajtási szolgáltatások nyújtása a Bizottság számára a 16. cikk (2) bekezdésének g) pontjával összhangban, amennyiben az adott végrehajtó partner a vonatkozó garanciamegállapodás értelmében már nem felel az átalakítási és behajtási tevékenységek elvégzéséért;
- c) nemzeti fejlesztési bank vagy intézmény kérésére a 24. cikk (2) bekezdésének h) pontjában említett kapacitásépítési és más szolgáltatásokat nyújthat az adott nemzeti fejlesztési bank vagy intézmény részére az uniós garancia által támogatott pénzügyi termékek végrehajtásával összefüggésben;
- d) az InvestEU tanácsadó központtal összefüggésben:
- i. a 24. cikkben említett tanácsadási kezdeményezések és az ennek a d) pontnak az ii. alpontjában említett operatív feladatok céljára legfeljebb 525 000 000 millió EUR összeget kap a 4. cikk (3) bekezdésében említett pénzügyi keretösszegeből;
 - ii. tanácsot ad a Bizottságnak és a (3) bekezdés c) pontjában említett megállapodásban meghatározott operatív feladatokat lát el a következők révén:
 - támogatás nyújtása a Bizottságnak az InvestEU tanácsadó központ kialakításával, létrehozásával és működésével kapcsolatban;
 - azon tanácsadási támogatás iránti kérelmek értékelése, amelyek a Bizottság véleménye szerint nem tartoznak a meglévő tanácsadási kezdeményezések körébe, azzal a céllal, hogy támogassa a Bizottság allokációval kapcsolatos döntését a 24. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott központi ügyintézési pont keretében kapott tanácsadási kérelmekkel összefüggésben;

- támogatás nyújtása a nemzeti fejlesztési bankok vagy intézmények részére tanácsadói képességeiknek a tanácsadási kezdeményezésekben való részvétel céljából történő fejlesztésével összefüggő, a 24. cikk (2) bekezdésének h) pontjában említett kapacitásépítés – ilyen bankok vagy intézmények kérésére történő – biztosítása révén;
- a Bizottság és egy lehetséges tanácsadó partner kérésére, továbbá az EBB csoport egyetértése függvényében a Bizottság nevében megállapodás kötése a tanácsadó partnerrel tanácsadási kezdeményezések szállítása céljából.

Az EBB csoport biztosítja, hogy az első albekezdés d) pontjának ii. alpontjában említett feladatait tanácsadó partnerként betöltött szerepétől teljes mértékben függetlenül lássa el.

A Bizottság adott esetben az EBB csoport e bekezdés első albekezdése b) pontjának iv. alpontjában említett véleményének megállapításai alapján kapcsolatba lép a végrehajtó partnerrel. A Bizottság döntéshozatalának eredményéről tájékoztatja az EBB csoportot.

- (2) A Bizottság által az (1) bekezdés b) pontjának ii., iv., v. és vi. alpontja szerint az EBB csoportnak átadott, banki tevékenységekkel összefüggő információknak szigorúan az EBB csoport ezen alpontok szerinti kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges információk körére kell korlátozódniuk. A Bizottság az EBB csoporttal és a lehetséges végrehajtó partnerekkel szoros párbeszédet folytatva határozza meg az említett, banki tevékenységekkel összefüggő információk jellegét és körét, figyelembe véve az uniós garanciával való hatékony és eredményes pénzgazdálkodás követelményeit, a végrehajtó partner bizalmas üzleti adatokkal kapcsolatos jogos érdekeit, valamint az EBB csoport igényeit az említett pontokban előírt kötelezettségei teljesítése tekintetében.
- (3) A partnerség feltételeit megállapodások határozzák meg, többek között a következők:
 - a) az uniós garancia 12. cikk (4) bekezdésében meghatározott részének odaítélése és végrehajtása tekintetében:
 - i. i. a Bizottság és az EBB csoport között létrejött garanciamegállapodás; vagy
 - ii. a Bizottság és az EBB és annak leányvállalatai vagy adott esetben az EBB alapokmánya 28. cikke (1) bekezdésének megfelelően létrehozott más szervezetek között létrejött külön garanciamegállapodások;
 - b) a Bizottság és az EBB csoport között az (1) bekezdés b) és c) pontjával kapcsolatban létrejött megállapodás;
 - c) a Bizottság és az EBB csoport között az InvestEU tanácsadó központtal kapcsolatban létrejött megállapodás;
 - d) az EBB csoport és a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények között az (1) bekezdés c) pontja szerint nyújtott kapacitásépítési és egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatban létrejött szolgáltatási megállapodások.
- (4) E rendelet 17. cikke (3) bekezdésének és 24. cikke (4) bekezdésének sérelme nélkül az EBB csoportnál az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett feladatok

ellátása során felmerült költségeknek meg kell felelniük az e cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett megállapodás feltételeinek, és e költségek a költségvetési rendelet 211. cikkének (4) és (5) bekezdése szerint az uniós garanciához kapcsolódó visszafizetések, vagy bevételekből, vagy a feltöltésből fedezhetők, vagy a költségek EBB csoport általi indokolását követően és összesen 10 000 000 EUR felső határig az e rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett pénzügyi keretösszegre terhelhetők.

- (5) Az EBB csoportnál az (1) bekezdés d) pontjának ii. alpontjában említett operatív feladatok ellátása tekintetében felmerült költségeket ezek EBB csoport általi indokolását követően és összesen 15 000 000 EUR felső határig teljes mértékben az (1) bekezdés d) pontjának i. alpontjában említett összegből kell fedezni és kifizetni.

11. cikk

Összeférhetetlenség

- (1) A 10. cikkben említett partnerség keretein belül az EBB csoport meghoz minden szükséges intézkedést és óvintézkedést a más végrehajtó partnerekkel való összeférhetlenségek elkerülése érdekében, többek között a 10. cikk (1) bekezdése b) pontjának iii–vi. alpontjában említett feladatok elvégzésére létrehozott különálló és független csoport felállítása révén. E csoportra szigorú titoktartási szabályok vonatkoznak, amelyek a csoport tagjaira a csoporttól való távozásuk után is alkalmazandók maradnak.
- (2) Az EBB csoport és más végrehajtó partnerek haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot minden olyan esetről, amely összeférhetlenségnek minősül, vagy valószínűsíthetően összeférhetlenséghez vezet. Kétség esetén a Bizottság állapítja meg, hogy fennáll-e összeférhetlenség, és következtetéséről tájékoztatja az EBB csoportot. Összeférhetlenség fennállása esetén az EBB csoport megfelelő intézkedéseket hoz. Az irányítóbizottságot tájékoztatni kell az említett intézkedésekről és azok eredményeiről.
- (3) Az EBB csoport meghozza az olyan helyzetek megelőzésére szolgáló szükséges óvintézkedéseket, amelyekben az InvestEU tanácsadó központ végrehajtása során, és különösen a Bizottságnak nyújtott, a 10. cikk (1) bekezdése d) pontjának ii. alpontjában említett támogatással kapcsolatos szerepkörében ellátott operatív feladataival összefüggésben összeférhetlenség alakulhat ki. Összeférhetlenség fennállása esetén az EBB csoport megfelelő intézkedéseket hoz.

IV. FEJEZET

Az uniós garancia

12. cikk

Az uniós garancia

- (1) Az uniós garanciát visszavonhatatlan, feltétel nélküli és azonnal lehívható biztosíték formájában kell nyújtani a végrehajtó partnerek részére a költségvetési rendelet 219. cikkének (1) bekezdésével összhangban, és az említett rendelet X. címének megfelelően közvetett irányítás keretében kell végrehajtani.
- (2) Az uniós garancia díjának a pénzügyi termékek jellemzőihez és kockázati profiljához kell kapcsolódnia, figyelembe véve az alapul szolgáló finanszírozási és beruházási műveletek jellegét, valamint a pénzügyi termékek révén megvalósítandó szakpolitikai célkitűzések teljesülését.
- A pénzügyi termék révén megvalósítandó szakpolitikai célkitűzések jellegével és a pénzügyi termékek végső címzettek számára való megfizethetőségének szükségességével összefüggő, kellően indokolt esetekben a végső címzettnek nyújtott finanszírozás költsége csökkenthető, vagy a végső címzettnek nyújtott finanszírozás feltételei az uniós garancia díjának kiigazítása vagy szükség esetén a végrehajtó partner által viselt fennmaradó igazgatási költségek uniós költségvetés általi fedezése révén javíthatók, különösen:
- a) amikor a pénzpiaci stresszhelyzet megakadályozná a piaci alapon árazott finanszírozási vagy beruházási műveletek megvalósítását, vagy
 - b) amennyiben erre a jelentős piaci hiányosságokkal vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetekkel szembesülő ágazatokban vagy területeken a finanszírozási és beruházási műveletek katalizálása vagy a beruházási platformok létrehozásának elősegítése érdekében szükség van,
- olyan mértékben, hogy az uniós garancia díját érintő csökkentés, illetve a végrehajtó partner által viselt fennmaradó igazgatási költségek fedezésének mértéke ne befolyásolja jelentősen az uniós garancia feltöltését.
- Az uniós garancia díját érintő csökkentés előnyeiből teljes mértékben a végső címzetteknek kell részesülniük.
- (3) A költségvetési rendelet 219. cikkének (4) bekezdésében meghatározott feltétel portfólióalapon alkalmazandó az egyes végrehajtó partnerekre.
- (4) A 4. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett uniós komponens céljára biztosított uniós garancia 75 %-át, azaz 56 365 380 000 EUR-t az EBB csoport számára kell biztosítani. Az EBB csoportnak 9 418 270 000 EUR összegű összesített pénzügyi hozzájárulást kell biztosítani. Ezt a hozzájárulást olyan módon és formában kell biztosítani, amely elősegíti az InvestEU Alap végrehajtását és a 14. cikk (2) bekezdésében foglalt célok megvalósítását.
- (5) Az uniós komponens céljára biztosított uniós garancia fennmaradó 25 %-át más végrehajtó partnerek számára kell biztosítani, amelyeknek ugyancsak pénzügyi hozzájárulást kell nyújtaniuk a garanciamegállapodásokban meghatározandó összegben.
- (6) Minden erőfeszítést meg kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy a beruházási időszak végére a támogatás az ágazatok és régiók széles körére kiterjedjen, és ne legyen túlzott ágazati vagy földrajzi koncentráció. Ezeknek az erőfeszítéseknek ki kell terjedniük a kisebb vagy kevésbé komplex, de helyi jelenlétük, ismereteik és beruházási kompetenciáik miatt komparatív előnnyel rendelkező nemzeti fejlesztési bankokra és intézményekre. A Bizottság koherens megközelítést alakít ki ezen erőfeszítések támogatására.

- (7) A 4. cikk (2) bekezdésének első és második albekezdésében említett uniós garanciából támogatás azonban csak az [EURI] rendelet 4. cikkének (6) bekezdésében említett feltételek alapján biztosítható. Egyéb esetekben az e rendelet hatálya alá tartozó finanszírozási és beruházási műveletekhez uniós garanciából biztosított támogatás a 2027. december 31-ig tartó beruházási időszakra nyújtható.

A végrehajtó partner és a végső címzett, illetve a pénzügyi közvetítő vagy a 15. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett egyéb szervezet közötti, a 4. cikk (2) bekezdésének első és második albekezdésében említett uniós garancia keretében kötött szerződéseket a vonatkozó finanszírozási vagy beruházási művelet végrehajtó partner általi jóváhagyását követő egy éven belül kell aláírni. Egyéb esetekben a végrehajtó partner és a végső címzett, illetve a pénzügyi közvetítő vagy a 15. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett egyéb szervezet közötti szerződéseket 2028. december 31-ig kell aláírni.

13. cikk

Támogatható finanszírozási és beruházási műveletek

- (1) Az InvestEU Alapból csak olyan finanszírozási és beruházási műveletek támogathatók, amelyek:
- a) megfelelnek a költségvetési rendelet 209. cikke (2) bekezdésének a)–e) pontjában meghatározott feltételeknek, különösen a költségvetési rendelet 209. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja szerint, valamint e rendelet V. melléklete szerint a piaci hiányosságok, az optimálistól elmaradó befektetési helyzetek és az addicionalitás tekintetében, valamint adott esetben maximalizálják a magánberuházásokat a költségvetési rendelet 209. cikke (2) bekezdésének d) pontjával összhangban;
 - b) hozzájárulnak az uniós szakpolitikai célkitűzésekhez, és e rendelet II. mellékletével összhangban a megfelelő szakpolitikai kerethez tartozó finanszírozási és beruházási műveletekre jogosult területek körébe tartoznak;
 - c) nem nyújtanak pénzügyi támogatást az e rendelet V. mellékletének B. pontjában meghatározott, kizárt tevékenységekhez; valamint
 - d) összhangban vannak a beruházási iránymutatásokkal.
- (2) Az Unión belüli, vagy a tagállamhoz kapcsolódó, az EUMSZ II. mellékletében meghatározott tengerentúli országban vagy területen található projektek mellett az InvestEU Alapból a következő projektekhez és műveletekhez lehet támogatást nyújtani az európai stratégiai beruházási kerettől eltérő keretekhez tartozó finanszírozási és beruházási műveletek révén:
- a) egy vagy több tagállamban található vagy ott letelepedett jogalanyok részvételével létrejött projektek, amelyek egy vagy több harmadik országot – ideértve a csatlakozó országokat, a tagjelölt országokat és potenciális tagjelölteket, az európai szomszédságpolitika, az EGT vagy az EFTA hatálya alá tartozó országokat –, az EUMSZ II. mellékletében meghatározott valamely tengerentúli országot vagy területet, vagy valamely társult harmadik országot érintenek, függetlenül attól, hogy az említett harmadik országokban, illetve tengerentúli országokban vagy területeken található-e partner;

- b) az 5. cikkben említett, egy adott pénzügyi termékhez már korábban is hozzájáruló harmadik országokban végrehajtott finanszírozási és beruházási műveletek.
- (3) Az InvestEU Alapból támogatás nyújtható olyan finanszírozási és beruházási műveletekhez, amelyek a következő országok vagy területek valamelyikében letelepedett jogi személy végső címzetteknek biztosítanak finanszírozást:
- a) tagállam vagy valamely tagállamhoz kapcsolódó, az EUMSZ II. mellékletében meghatározott tengerentúli ország vagy terület;
 - b) az 5. cikkel összhangban az InvestEU programhoz társult harmadik ország;
 - c) adott esetben a (2) bekezdés a) pontjában említett harmadik ország;
 - d) egyéb harmadik országok, amennyiben erre egy az a), b) vagy c) pontban említett országban vagy területen végrehajtandó projekt finanszírozásához szükség van.

Az első albekezdés ellenére az európai stratégiai beruházási keret kapcsán a végső címzettek és a közvetítők olyan jogi személyek, amelyek teljesítik a 7. cikk (1) bekezdése e) pontjának bevezető mondatában és második albekezdésében meghatározott követelményeket, és megfelelnek a harmadik albekezdésének.

14. cikk

Az EBB csoporttól eltérő végrehajtó partnerek kiválasztása

- (1) A Bizottság a költségvetési rendelet 154. cikkével összhangban választja ki az EBB csoporttól eltérő végrehajtó partnereket.
- A végrehajtó partnerek csoportot alkothatnak. Egy végrehajtó partner egy vagy több csoportnak is tagja lehet.
- Az uniós komponens esetében a támogatható partnereknek ki kell nyilvánítaniuk érdeklődésüket az uniós garanciának a 12. cikk (5) bekezdésében említett részével kapcsolatban.
- A tagállami komponens esetében az érintett tagállam javaslatot tehet egy vagy több érdeklődést nyilvánító partner végrehajtó partnerként való kiválasztására. Az érintett tagállam az EBB csoportot is javasolhatja végrehajtó partnernek, és saját költségére az EBB csoporttal is köthet szerződést a 10. cikkben felsorolt szolgáltatások nyújtására.
- Amennyiben az érintett tagállam nem javasol végrehajtó partnert, a Bizottság az e bekezdés harmadik albekezdésének megfelelően jár el és olyan támogatható partnereket választ végrehajtó partnereknek, amelyek az érintett földrajzi területeken fedezni tudják a finanszírozási és beruházási műveleteket.
- (2) A végrehajtó partnerek kiválasztásakor a Bizottság biztosítja, hogy az InvestEU Alaphoz tartozó pénzügyi termékek portfóliója teljesítse az alábbi célkitűzéseket:
- a) a 3. cikkben meghatározott célkitűzések lehető legszélesebb körére terjed ki;

- b) a végrehajtó partner által lekötött saját források révén maximalizálja az uniós garancia hatását;
 - c) adott esetben maximalizálja a magánbefektetéseket;
 - d) előmozdítja a piaci hiányosságok és az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére szolgáló innovatív pénzügyi és kockázati megoldásokat;
 - e) az uniós garancia fokozatos elosztásával biztosítja a földrajzi diverzifikációt, és lehetővé teszi kisebb projektek finanszírozását;
 - f) biztosítja a megfelelő kockázati diverzifikációt.
- (3) A Bizottság a végrehajtó partnerek kiválasztásakor figyelembe veszi továbbá:
- a) az uniós költségvetést érintő esetleges költségeket és díjazást;
 - b) a végrehajtó partner azon képességét, hogy teljes mértékben megfeleljen a költségvetési rendelet 155. cikkének (2) és (3) bekezdésében foglalt, adókikerüléssel, adócsalással, adókijátszással, pénzmosással, terrorizmusfinanszírozással és a nem együttműködő országokkal és területekkel kapcsolatos követelményeknek.
- (4) Végrehajtó partnerként kiválaszthatók nemzeti fejlesztési bankok vagy intézmények, amennyiben teljesítik az e cikkben meghatározott követelményeket.

15. cikk

Támogatható finanszírozástípusok

- (1) Az uniós garancia a végrehajtó partnerek által nyújtott alábbi típusú finanszírozások kockázatainak fedezésére használható fel:
- a) hitelek, garanciák, viszontgaranciák, tőkepiaci eszközök, bármely más finanszírozási forma vagy hitelminőség-javítás – beleértve az alárendelt kölcsönöket –, valamint sajáttőke- vagy kvázisajátőke-befektetések, amelyeket pénzügyi közvetítők, alapok, befektetési platformok vagy más gazdasági egységek közvetlenül vagy közvetve biztosítanak, és amelyek továbbítandók a végső címzettekhez;
 - b) végrehajtó partner által más pénzügyi intézménynek nyújtott finanszírozás vagy garancia, amely az utóbbi számára lehetővé teszi az a) pontban említett finanszírozás végrehajtását.
- Az e bekezdés első albekezdésének a) és b) pontjában említett finanszírozás abban az esetben fedezhető uniós garanciával, ha a finanszírozást a 13. cikk (1) bekezdésében említett finanszírozási vagy beruházási műveletek céljából nyújtják, szerzik meg vagy bocsátják ki, és a végrehajtó partner általi finanszírozást garanciamegállapodás aláírását követően a végrehajtó partner által aláírt vagy kötött, le nem járt vagy meg nem szüntetett finanszírozási megállapodással vagy ügylettel összhangban nyújtották.
- (2) Az alapok vagy más közbenső struktúrák révén megvalósuló finanszírozási és beruházási műveletek a beruházási iránymutatásban meghatározandó

rendelkezéseknek megfelelően még akkor is támogatandók az uniós garancia révén, ha az említett struktúrák által befektetett összegnek egy kis része az Unión kívülre, a 13. cikk (2) bekezdése szerinti harmadik országokba irányul, vagy ha az általuk befektetett összegnek egy kis része olyan eszközökre irányul, amelyek e rendelet alapján nem támogathatók.

A beruházási iránymutatás további korlátozásokat írhat elő az európai stratégiai beruházási kerethez tartozó alapok vagy más közbenső struktúrák révén megvalósuló finanszírozási és beruházási műveletekbe az Unión kívül befektetett összegek arányára vonatkozóan, beleértve az ilyen beruházásokból való kilépésre vonatkozó esetleges rendelkezéseket.

16. cikk

Garanciamegállapodások

- (1) A Bizottság minden egyes végrehajtó partnerrel garanciamegállapodást köt a Bizottság által meghatározandó összeget fedező uniós garancia nyújtásáról.

Amennyiben a végrehajtó partnerek csoportot alkotnak, a Bizottság egyetlen garanciamegállapodást köt, amelyet a csoport részéről minden egyes végrehajtó partner vagy a csoportot képviselő egy végrehajtó partner ír alá.

- (2) A garanciamegállapodás a következőket tartalmazza:

- a) a végrehajtó partner által nyújtandó pénzügyi hozzájárulás összege és feltételei;
- b) adott esetben a végrehajtó partner által a végrehajtásban részt vevő másik jogi személynek nyújtandó finanszírozás vagy garancia feltételei;
- c) a 18. cikknek megfelelően az uniós garancia nyújtására vonatkozó részletes szabályok, beleértve a meghatározott típusú eszközök portfólióinak fedezetét és az uniós garancia lehetséges lehívását kiváltó eseményeket;
- d) a kockázatvállalásért járó díjazás, amelyet az Unió és a végrehajtó partner kockázatvállalásának arányában kell felosztani, vagy kellően indokolt esetekben a 12. cikk (2) bekezdése szerint ki kell igazítani;
- e) a fizetési feltételek;
- f) a végrehajtó partner arra vonatkozó kötelezettségvállalása, hogy elfogadja a Bizottság és a beruházási bizottság által a javasolt finanszírozási vagy beruházási művelet fedezésére szolgáló uniós garancia felhasználására vonatkozó határozatokat, a végrehajtó partner által hozott azon döntések sérelme nélkül, amelyek a javasolt műveletre az uniós garancia nélkül vonatkoznak;
- g) a követelések azon behajtására vonatkozó rendelkezések és eljárások, amellyel a végrehajtó partnert bízzák meg;
- h) az uniós garanciával fedezett finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozó pénzügyi és operatív jelentéstétel és monitoring;

- i) fő teljesítménymutatók, különösen az uniós garancia felhasználása, a 3., a 7. és a 13. cikkben meghatározott célkitűzések és kritériumok teljesítése, valamint a magántőke mozgósítása tekintetében;
 - j) adott esetben a vegyes finanszírozási műveletekre vonatkozó rendelkezések és eljárások;
 - k) egyéb releváns rendelkezések a költségvetési rendelet 155. cikkének (2) bekezdése és X. címe szerinti követelményeknek megfelelően;
 - l) a magánbefektetők esetleges aggályainak kezelésére szolgáló megfelelő mechanizmusok megléte.
- (3) A garanciamegállapodásnak azt is biztosítania kell, hogy az e rendelet hatálya alá tartozó finanszírozási és beruházási műveletekből eredő, az Uniót illető díjazás az uniós garancia lehívásakor esedékes kifizetések levonása után kerüljön kifizetésre.
- (4) Ezenkívül a garanciamegállapodásnak biztosítania kell, hogy az uniós garanciához kapcsolódóan a végrehajtó partnernek fizetendő bármely összeg levonásra kerüljön az e rendelet hatálya alá tartozó finanszírozási és beruházási műveletekből eredően a végrehajtó partner által az Uniónak fizetendő díjazás, bevételek és visszafizetések teljes összegéből. Amennyiben ez az összeg nem elegendő a 17. cikk (3) bekezdésének megfelelően a végrehajtó partnernek járó összeg fedezésére, a fennmaradó összeget az uniós garancia feltöltésével kell biztosítani.
- (5) Amennyiben a garanciamegállapodás megkötésére a tagállami komponens keretében kerül sor, a megállapodás előírhatja az érintett tagállam vagy régiók képviselőinek a garanciamegállapodás végrehajtásának monitorozásában való részvételét.

17. cikk

Az uniós garancia felhasználására vonatkozó követelmények

- (1) Az uniós garancia nyújtásának feltétele az érintett végrehajtó partnerrel kötött garanciamegállapodás hatálybalépése.
- (2) Egy finanszírozási vagy beruházási művelet csak akkor fedezhető az uniós garanciával, ha teljesíti az e rendeletben és a vonatkozó beruházási iránymutatásban meghatározott kritériumokat, és ha a beruházási bizottság megállapította, hogy az említett művelet teljesíti az uniós garancia igénybevételére vonatkozó követelményeket. A végrehajtó partnerek a későbbiekben is felelősek annak biztosításáért, hogy a finanszírozási és beruházási műveletek megfeleljenek e rendeletnek és a vonatkozó beruházási iránymutatásnak.
- (3) A végrehajtó partner nem számíthat fel igazgatási költségeket vagy díjakat a Bizottság felé az uniós garancia alá tartozó finanszírozási vagy beruházási műveletek végrehajtásával kapcsolatban, kivéve, ha a felhasználandó pénzügyi termék révén megvalósítandó szakpolitikai célkitűzések jellegéből és a végső címzettek számára való megfizethetőségből vagy a nyújtott finanszírozás típusából következően a végrehajtó partner kellően indokolni tudja a Bizottság felé a kivétel szükségességét. E költségek kizárólag olyan összegben fedezhetők az uniós költségvetésből, amely feltétlenül szükséges a megfelelő finanszírozási és beruházási műveletek végrehajtásához, és csak olyan mértékben biztosíthatók, amelyet a végrehajtó partnerek által az érintett finanszírozási és beruházási műveletekből kapott bevételek

nem fedeznek. A garancia megállapodásban meg kell határozni a díjakra vonatkozó rendelkezéseket, és azoknak meg kell felelniük a 16. cikk (4) bekezdésének és a költségvetési rendelet 209. cikke (2) bekezdése g) pontjának.

- (4) Emellett a végrehajtó partner felhasználhatja az uniós garanciát a behajtással kapcsolatos költségek megfelelő részének fedezésére a 16. cikk (4) bekezdésével összhangban, kivéve, ha ezek a költségek levonásra kerültek a behajtott bevételből.

18. cikk

Az uniós garancia fedezete és feltételei

- (1) A kockázatvállalásért járó díjazást a finanszírozási és beruházási műveletek portfóliója tekintetében, illetve adott esetben az egyedi finanszírozási és beruházási műveletek tekintetében vállalt kockázat arányában kell felosztani az Unió és a végrehajtó partner között. Az uniós garancia díja a 12. cikk (2) bekezdésében említett, kellően indokolt esetekben csökkenthető.

A végrehajtó partnernek az uniós garancia által fedezett finanszírozási és beruházási műveleteket érintő megfelelő mértékű saját kockázatot jelentő kitettséggel kell rendelkeznie, kivéve, ha kivételes esetben a pénzügyi termék révén megvalósítandó szakpolitikai célkitűzések olyan jellegűek, hogy a végrehajtó partner azokhoz nem tudna a saját kockázatvállalási kapacitásával észszerűen hozzájárulni.

- (2) Az uniós garancia a következőkre terjed ki:

- a) a 15. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok esetében:
- i. a tőkeösszeg és a végrehajtó partner számára esedékes, de a nemteljesítési esemény bekövetkeztét megelőzően be nem folyt összes kamat és összeg a finanszírozási műveletek feltételeinek megfelelően;
 - ii. adósságátütemezésből eredő veszteségek;
 - iii. az eurótól eltérő pénznemek árfolyam-ingadozásaiból eredő veszteségek olyan piacokon, ahol korlátozottak a lehetőségek hosszú futamidejű fedezeti ügyletekre;
- b) a 15. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett sajáttőke- vagy kvázisajátőke-befektetések esetében: a befektetett összegek és a kapcsolódó finanszírozási költségek és az eurótól eltérő pénznemek árfolyam-ingadozásaiból eredő veszteségek;
- c) a 15. cikk (1) bekezdése b) pontjának megfelelően a végrehajtó partner által más pénzügyi intézménynek nyújtott finanszírozás vagy garancia esetében: a felhasznált összegek és a kapcsolódó finanszírozási költségek.

Az első albekezdés a) pontja i. alpontjának alkalmazásában az alárendelt kölcsönök esetében a halasztás, csökkentés vagy az előírt exit nemteljesítési eseménynek tekintendő.

- (3) Amennyiben az Unió az uniós garancia lehívása következtében kifizetést teljesít a végrehajtó partnernek, a végrehajtó partner bármely, uniós garanciával fedezett

finanszírozási vagy beruházási műveletével kapcsolatos jogai – további fennmaradásuk esetén – átszállnak az Unióra.

A végrehajtó partnernek gondoskodnia kell az engedményezett összegekre vonatkozó követeléseknek az Unió nevében történő behajtásáról, és a behajtott összegekből visszatérítést kell teljesítenie az Unió felé.

V. FEJEZET

IRÁNYÍTÁS

19. cikk

Tanácsadó testület

- (1) A Bizottságot és a 20. cikk alapján létrehozott irányítóbizottságot tanácsadó testület segíti.
- (2) A tanácsadó testületnek törekednie kell a nemek közötti egyensúly biztosítására, és a következő tagokból kell állnia:
 - a) a végrehajtó partnerek egy-egy képviselője;
 - b) a tagállamok egy-egy képviselője;
 - c) az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság által kijelölt szakértő;
 - d) a Régiók Bizottsága által kijelölt szakértő.
- (3) A tanácsadó testület elnöki teendőit a Bizottság képviselője látja el. Az alelnöki teendőket az EBB csoport képviselője látja el.

A tanácsadó testület rendszeresen, de legalább évente kétszer ülésezik az elnök kérésére.
- (4) A tanácsadó testület:
 - a) tanácsot ad a Bizottságnak és az irányítóbizottságnak az e rendelet szerint bevezetendő pénzügyi termékek kialakításához;
 - b) tanácsot ad a Bizottságnak és az irányítóbizottságnak a piaci fejleményekkel, a piaci feltételekkel, a piaci hiányosságokkal és az optimálistól elmaradó beruházási helyzetekkel kapcsolatban;
 - c) eszmecserét folytat a piaci fejleményekről és megosztja a bevált gyakorlatokat.
- (5) A Bizottság a lehetséges végrehajtó partnerekkel folytatott konzultációt követően kijelöli a tanácsadó testület azon első tagjait, akik az EBB csoporttól eltérő végrehajtó partnereket képviselik. Hivatali idejük egy évre korlátozódik.
- (6) A tagállamok képviselőinek külön formációban tartott üléseit is évente legalább kétszer meg kell szervezni, és az elnöki teendőket ezen üléseken is a Bizottság látja el.

- (7) A tanácsadó testület és a tagállamok képviselőinek (6) bekezdésben említett ülései az InvestEU program végrehajtására és működésére vonatkozó ajánlásokat adhatnak ki az irányítóbizottság számára megfontolás céljából.
- (8) A tanácsadó testület üléseinek részletes jegyzőkönyvét a tanácsadó testület általi jóváhagyást követően a lehető leghamarabb közzé kell tenni.
- A Bizottság megállapítja a tanácsadó testületre vonatkozó működési szabályokat és eljárásokat, és irányítja a tanácsadó testület titkárságát. A feladatai ellátásához szükséges minden vonatkozó dokumentációt és információt a tanácsadó testület rendelkezésére kell bocsátani.
- (9) A tanácsadó testületben képviselt nemzeti fejlesztési bankok és intézmények maguk közül választják ki az EBB csoporton kívüli végrehajtó partnereknek a 20. cikk (1) bekezdésében említett képviselőit az irányítóbizottságba. A nemzeti fejlesztési bankoknak és intézményeknek törekedniük kell a méret és földrajzi elhelyezkedés szerinti kiegyensúlyozott képviseletre az irányítóbizottságban. A kiválasztott képviselőknek az EBB csoporton kívüli valamennyi végrehajtó partner közös, elfogadott álláspontját kell képviselniük.

20. cikk

Irányítóbizottság

- (1) Létre kell hozni az InvestEU program irányítóbizottságát. Az irányítóbizottság a Bizottság négy képviselőjéből, az EBB csoport három képviselőjéből és az EBB csoporton kívüli végrehajtó partnerek két képviselőjéből, valamint egy, az Európai Parlament által kijelölt, szavazati joggal nem rendelkező szakértőből áll. Az Európai Parlament által kijelölt, szavazati joggal nem rendelkező szakértő nem kérhet vagy fogadhat el utasításokat uniós intézményektől, szervektől, hivataloktól vagy ügynökségektől, a tagállamok kormányaitól, vagy bármely egyéb közjogi vagy magánjogi szervezettől, és teljesen függetlenül kell eljárnia. A szakértőnek pártatlanul és az InvestEU Alap érdekeit szem előtt tartva kell ellátnia a feladatait.
- Az irányítóbizottság tagjait négyéves, egyszer megújítható időtartamra kell kinevezni, kivéve az EBB csoporton kívüli végrehajtó partnerek képviselőit, akiket két évre kell kinevezni.
- (2) Az irányítóbizottság a Bizottság képviselői közül választ elnököt négyéves, egyszer megújítható időtartamra. Az elnök félévente jelentést tesz a tagállamoknak a tanácsadó testületben részt vevő képviselői részére az InvestEU program végrehajtásáról és működéséről.
- Az irányítóbizottság üléseinek részletes jegyzőkönyvét az irányítóbizottság általi jóváhagyást követően haladéktalanul közzé kell tenni.
- (3) Az irányítóbizottság:
- a) stratégiai és operatív iránymutatást nyújt a végrehajtó partnerek számára, beleértve a pénzügyi termékek kialakítására és az InvestEU Alap működéséhez szükséges egyéb működési politikákra és eljárásokra vonatkozó iránymutatást is;

- b) elfogadja a Bizottság által az EBB csoporttal és a többi végrehajtó partnerrel együttműködésben kidolgozott kockázatmódszertani keretet;
 - c) felügyeli az InvestEU program végrehajtását;
 - d) a 23. cikk (2) bekezdésével összhangban, a kiválasztásukat megelőzően véleményt nyilvánít a beruházási bizottsági tagságra jelölt előválogatott személyek listájáról, figyelembe véve valamennyi tagjának az álláspontját;
 - e) elfogadja a beruházási bizottság titkárságának 23. cikk (4) bekezdésében említett eljárási szabályzatát;
 - f) elfogadja a beruházási platformokkal kapcsolatos műveletekre vonatkozó szabályokat.
- (4) Az irányítóbizottságnak a megbeszélései során konszenzusos megközelítést kell alkalmaznia, ezért a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell vennie minden tagjának álláspontját. Abban az esetben, ha a tagok nem jutnak konszenzusra, az irányítóbizottságnak a szavazati joggal rendelkező tagjai minősített többségével kell meghoznia a határozatát, amihez legalább hét szavazat szükséges.

21. cikk

Eredménytábla

- (1) Létre kell hozni egy mutatókat tartalmazó eredménytáblát (a továbbiakban: az eredménytábla) annak biztosítása érdekében, hogy a beruházási bizottság független, átlátható és harmonizált értékelést végezhesen a valamely végrehajtó partner által javasolt finanszírozási vagy beruházási műveletre vonatkozó uniós garancia felhasználására irányuló kérelmekről.
- (2) A végrehajtó partnereknek ki kell tölteniük az eredménytáblát a finanszírozási és beruházási műveletekre irányuló javaslataikra vonatkozóan.
- (3) Az eredménytáblának a következő elemekre kell kiterjednie:
 - a) a javasolt finanszírozási és beruházási művelet leírása;
 - b) a javasolt művelet hogyan járul hozzá az uniós szakpolitikai célkitűzésekhez;
 - c) az addicionalitás leírása;
 - d) a piaci hiányosság vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzet leírása;
 - e) a végrehajtó partner pénzügyi és technikai hozzájárulása;
 - f) a beruházás hatása;
 - g) a finanszírozási vagy beruházási művelet pénzügyi profilja;
 - h) kiegészítő mutatók.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 33. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek a végrehajtó partnerek által alkalmazandó eredménytáblára vonatkozó további elemek, például az eredménytáblára vonatkozó részletes szabályok megállapítása révén történő kiegészítése céljából.

22. cikk

Szakpolitikai ellenőrzés

- (1) A Bizottság ellenőrzést végez annak megerősítésére, hogy az EBB csoporton kívüli végrehajtó partnerek által javasolt finanszírozási és beruházási műveletek összhangban vannak az uniós joggal és szakpolitikákkal.
- (2) Az EBB e rendelet hatálya alá tartozó finanszírozási és beruházási műveleteire nem alkalmazandó az uniós garancia, amennyiben a Bizottság az EBB alapokmányának 19. cikkében előírt eljárás keretében kedvezőtlen véleményt nyilvánít.

23. cikk

Beruházási bizottság

- (1) Létre kell hozni az InvestEU Alap teljes mértékben független beruházási bizottságát (a továbbiakban: beruházási bizottság). A beruházási bizottság:
 - a) megvizsgálja a végrehajtó partnerek által az uniós garancia igénybevétele céljából benyújtott, finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozó javaslatokat, amelyek átestek a 22. cikk (1) bekezdésében említett szakpolitikai ellenőrzésen, vagy amelyek az EBB alapokmányának 19. cikkében említett eljárás keretében kedvező véleményt kaptak;
 - b) ellenőrzi, hogy a javaslatok megfelelnek-e ennek a rendeletnek és a vonatkozó beruházási iránymutatásnak;
 - c) különös figyelmet fordít a költségvetési rendelet 209. cikke (2) bekezdésének b) pontjában és az e rendelet V. mellékletében említett adicionalitási követelményre, valamint a költségvetési rendelet 209. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett, a magánbefektetések bevonására vonatkozó követelményre; továbbá
 - d) ellenőrzi, hogy az uniós garancia formájában támogatásból részesülő finanszírozási és beruházási műveletek megfelelnek-e valamennyi vonatkozó követelménynek.
- (2) A beruházási bizottság öt különböző, a 7. cikk (1) bekezdésében említett öt szakpolitikai keretnek megfelelő formációban ülésezik.

A beruházási bizottság minden egyes formációban hat, javadalmazásban részesülő külső szakértőből áll. A szakértőket az irányítóbizottság ajánlása alapján a Bizottság választja ki és nevezi ki. A szakértők hivatali ideje legfeljebb négy év, ami egy alkalommal meghosszabbítható. A szakértők javadalmazását az Unió fizeti. A Bizottság – az irányítóbizottság ajánlása alapján – úgy is határozhat, hogy a beruházási bizottság hivatalban lévő tagjának megbízatását az e bekezdésben megállapított eljárás követése nélkül újítja meg.

A szakértőknek jelentős és releváns piaci szakértelemmel kell rendelkezniük a projektstrukturálás és a projektfinanszírozás, vagy a kkv-, illetőleg vállalati finanszírozás területén.

A beruházási bizottság összetétele révén biztosítani kell, hogy a bizottság széles körű ismeretekkel rendelkezzen a 7. cikk (1) bekezdésében említett szakpolitikai keretekhez tartozó ágazatokról, és széles körű ismeretekkel rendelkezzen az Unión belüli földrajzi piacokról, valamint hogy a beruházási bizottságban összességében biztosított legyen a nemek egyensúlya.

A beruházási bizottság öt tagjának a beruházási bizottság mind az öt formációjában állandó tagnak kell lennie. Legalább egy állandó tagnak rendelkeznie kell a fenntartható beruházásokra vonatkozó ismeretekkel. Emellett mind az öt formációban lennie kell két olyan szakértőnek, aki tapasztalattal rendelkezik a megfelelő szakpolitikai kerethez tartozó ágazatokhoz kapcsolódó beruházások terén. A beruházási bizottság tagjait az irányítóbizottság rendeli hozzá a megfelelő formációhoz vagy formációkhoz. A beruházási bizottság az állandó tagok közül választ elnököt.

- (3) A beruházási bizottság tagjainak a bizottság tevékenységében való részvételük során pártatlanul és kizárólag az InvestEU Alap érdekeit szem előtt tartva kell végezniük a munkájukat. A tagok nem kérhetnek és nem fogadhatnak el utasításokat a végrehajtó partnerektől, az uniós intézményektől, a tagállamoktól, vagy bármely más köz- vagy magánszervezettől.

A beruházási bizottság minden egyes tagjának önéletrajzát és érdekeltiségi nyilatkozatát nyilvánosságra kell hozni, és folyamatosan aktualizálni kell. A beruházási bizottság tagjainak késedelem nélkül közölniük kell a Bizottsággal és az irányítóbizottsággal az összeférhetetlenség hiányának folyamatos igazolásához szükséges valamennyi információt.

Az irányítóbizottság javaslatot tehet a Bizottságnak arra, hogy mentsen fel egy tagot tisztségéből, amennyiben a szóban forgó tag nem felel meg az e bekezdésben meghatározott követelményeknek, vagy más kellően indokolt okból.

- (4) A beruházási bizottságot az e cikk szerinti tevékenysége során titkárság segíti. A titkárságnak függetlennek kell lennie, és a beruházási bizottság elnökének kell felelnie. A titkárságot igazgatási szempontból a Bizottságnál kell elhelyezni. A titkárság eljárási szabályzatának biztosítania kell a végrehajtó partnerek és az érintett irányító szervek között az információk és dokumentumok cseréjének titkosságát. Az EBB csoport közvetlenül a beruházási bizottságnak nyújthatja be a finanszírozási és beruházási műveletekre irányuló javaslatait, és ezekről értesítenie kell a titkárságot.

A végrehajtó partnerek által benyújtandó dokumentációnak magában kell foglalnia egy szabványos kérelemnyomtatványt, a 21. cikkben említett eredménytáblát és bármely más olyan dokumentumot, amelyet a beruházási bizottság lényegesnek tart, mindenekelőtt a piaci hiányosság vagy az optimálistól elmaradó befektetési helyzet jellegének leírását, valamint azt, hogy ezt a finanszírozási vagy beruházási művelet hogyan fogja enyhíteni, továbbá a művelet megbízható értékelését, amely igazolja a finanszírozási vagy beruházási művelet addicionalitását. A titkárságnak ellenőriznie kell az EBB csoporton kívüli végrehajtó partnerek által benyújtott dokumentáció teljességét. A beruházási bizottság pontosításokat kérhet a beruházási vagy finanszírozási műveletre vonatkozó javaslattal kapcsolatban az érintett végrehajtó partnertől, többek között azáltal, hogy kéri a végrehajtó partner képviselőjének

közvetlen jelenlétét a fent említett művelet megvitatásakor. A végrehajtó partner által elvégzett projektértékelés nem jelent kötelezettséget a beruházási bizottság számára abban a tekintetben, hogy egy finanszírozási vagy beruházási művelet uniós garanciában részesüljön-e.

A beruházási bizottság a javasolt finanszírozási és beruházási műveletek értékelése és ellenőrzése során felhasználja a 21. cikkben említett eredménytáblát.

- (5) A beruházási bizottság a tagok egyszerű többségével fogadja el a következtetéseit, feltéve hogy az egyszerű többséget alkotó tagok között van az azon szakpolitikai kerethez tartozó formáció legalább egy nem állandó tagja, amelyen belül a javaslattételre sor került. Szavazategyenlőség esetén a beruházási bizottság elnökének szavazata dönt.

A beruházási bizottság azon következtetéseit, amelyben jóváhagyja finanszírozási vagy beruházási művelet uniós garanciával való fedezését, a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni, és annak a jóváhagyás indokolását is tartalmaznia kell, továbbá információkat kell tartalmaznia a műveletről, különösen annak leírását, a projektgazdák vagy pénzügyi közvetítők személyét és a művelet célkitűzéseit. A következtetésekből utalni kell az eredménytáblán alapuló globális értékelésre is.

A vonatkozó eredménytáblát a finanszírozási vagy beruházási művelet vagy adott esetben az alprojekt aláírását követően nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

A második és a harmadik albekezdésben említett nyilvánosan hozzáférhetővé teendő információk nem tartalmazhatnak olyan bizalmas üzleti adatokat vagy olyan személyes adatokat, amelyek az uniós adatvédelmi szabályok alapján nem hozhatók nyilvánosságra. A beruházási bizottság következtetéseinek bizalmas üzleti adatokat tartalmazó részeit a Bizottság kérésre, szigorú titoktartási követelmények mellett továbbítja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

A beruházási bizottság évente kétszer benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a beruházási bizottság elmúlt hat hónapban hozott minden következtetésének, valamint az azokhoz kapcsolódó, közzétett eredménytábláknak a jegyzékét. A benyújtott anyagok között szerepelnie kell az uniós garancia igénybevételét elutasító határozatoknak, és azokra szigorú titoktartási követelmények vonatkoznak.

A beruházási bizottság következtetéseit a beruházási bizottság titkársága kellő időben az érintett végrehajtó partner rendelkezésére bocsátja.

A beruházási bizottság titkársága a beruházási bizottság rendelkezésére bocsátott, a finanszírozási és beruházási műveletekkel kapcsolatos javaslatokra vonatkozó valamennyi információt és a beruházási bizottság e javaslatokra vonatkozó következtetéseit rögzíti egy központi adatbázisban.

- (6) Amennyiben a beruházási bizottságnak olyan finanszírozási vagy beruházási művelet esetében kell jóváhagynia az uniós garancia felhasználását, amely alprojekteket tartalmazó eszköz, program vagy struktúra, a jóváhagyásnak ki kell terjednie ezekre az alprojektekre, kivéve, ha a beruházási bizottság fenntartja magának a jogot, hogy azokat külön hagyja jóvá. A beruházási bizottság nem tarthatja fenn magának a jogot, hogy külön hagyjon jóvá 3 000 000 EUR alatti értékű alprojekteket.
- (7) A beruházási bizottság – amennyiben szükségesnek ítéli – a beruházási iránymutatás alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos operatív kérdésekkel a Bizottsághoz fordulhat.

- (8) Megalakulása után a beruházási bizottság feladatkörébe tartozik az (EU) 2015/1017 rendelet szerinti uniós garancia felhasználásának jóváhagyása is az említett rendelet szerinti beruházási időszak hátralévő részére. A javaslatokat az említett rendeletben meghatározott kritériumok alapján kell értékelni. A beruházási bizottság fenntartható infrastruktúrára vonatkozó keretért és az európai stratégiai beruházási keretért felelős formációja értékeli ezeket a javaslatokat. A 22. cikk nem alkalmazandó az ilyen beadványokra.

VI. FEJEZET

InvestEU tanácsadó központ

24. cikk

InvestEU tanácsadó központ

- (1) A Bizottság létrehozza az InvestEU tanácsadó központot. Az InvestEU tanácsadó központ tanácsadási támogatással segíti a beruházási projektek meghatározását, előkészítését, fejlesztését, strukturálását, végrehajtását és az azokkal kapcsolatos beszerzést, illetve erősíti a projektgazdák és a pénzügyi közvetítők finanszírozási és beruházási műveletek végrehajtására irányuló képességét. Ez a támogatás kiterjedhet a projekt életciklusának vagy egy támogatott szervezet finanszírozásának bármely szakaszára.

A Bizottság tanácsadási megállapodásokat köt az EBB csoporttal és más lehetséges tanácsadó partnerekkel, és megbízza őket az első albekezdésben említett tanácsadási támogatás, valamint a (2) bekezdésben említett szolgáltatások nyújtásával. A Bizottság továbbá – többek között külső szolgáltatókkal szerződést kötve – tanácsadási kezdeményezéseket is végrehajthat. A Bizottság kialakítja az InvestEU tanácsadó központ központi ügyintézési pontját, és a tanácsadási támogatás iránti kérélmeket kezelés céljából a megfelelő tanácsadási kezdeményezésekhez irányítja. A Bizottság, az EBB csoport és a többi tanácsadó partner szorosan együttműködik annak érdekében, hogy az Unió egészében biztosítsák a támogatás hatékonyságát, a szinergiákat és a kellő földrajzi lefedettséget, megfelelően figyelembe véve a meglévő struktúrákat és az eddig végzett munkát.

A tanácsadási kezdeményezéseknek a 7. cikk (1) bekezdése szerinti minden egyes szakpolitikai keret elemeként rendelkezésre kell állniuk, az adott kerethez tartozó ágazatokra vonatkozóan. A tanácsadási kezdeményezéseknek emellett ágazatközi elem keretében is rendelkezésre kell állniuk.

- (2) Az InvestEU tanácsadó központ mindenekelőtt:
- a Bizottság által irányított és üzemeltetett központi ügyintézési pontot biztosít a hatóságok és a projektgazdák számára az InvestEU tanácsadó központ keretében nyújtandó projektfejlesztési támogatás tekintetében;
 - továbbítja a beruházási iránymutatásra vonatkozó összes rendelkezésre álló kiegészítő információt a hatóságok és a projektgazdák számára, beleértve az

iránymutatás alkalmazására és értelmezésére vonatkozóan a Bizottság által rendelkezésre bocsátott információkat is;

- c) adott esetben segíti a projektgazdákat projektjeik kidolgozásában, hogy azok teljesítsék a 3. és 7. cikkben meghatározott célkitűzéseket és a 13. cikkben meghatározott támogathatósági kritériumokat, valamint elősegíti a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek fejlesztését és kis méretű projektek együttes fejlesztését, többek között az e bekezdés f) pontjában említett beruházási platformokon keresztül, feltéve, hogy ez a segítség nem sérti a beruházási bizottság által az uniós garanciával történő támogatásra vonatkozóan ilyen projektek tekintetében hozott következtetéseket;
 - d) támogatja az intézkedéseket és igénybe veszi a helyi ismereteket az InvestEU Alap általi támogatás Uniós-szerte történő elősegítése érdekében, és ahol lehetséges, hozzájárul az InvestEU Alap ágazati és földrajzi diverzifikációra irányuló célkitűzéséhez, támogatva a végrehajtó partnereket lehetséges finanszírozási és beruházási műveletek kezdeményezésében és kidolgozásában;
 - e) elősegíti együttműködési platformok létrehozását szakértői tapasztalatcseréhez, valamint adatok, know-how és a bevált gyakorlatok megosztásához a tervezett projektek és az ágazati fejlesztés támogatása érdekében;
 - f) proaktív tanácsadási támogatást nyújt beruházási platformok, többek között határokon átnyúló és makroregionális beruházási platformok, valamint kis- és közepes méretű projekteket egy vagy több tagállamban téma vagy régió szerint összefogó beruházási platformok létrehozásához;
 - g) támogatja a vissza nem térítendő támogatások vagy az uniós költségvetésből, illetve más forrásokból finanszírozott pénzügyi eszközök segítségével megvalósuló vegyes finanszírozás igénybevételét az uniós eszközök közötti szinergiák és kiegészítő jelleg megerősítése, valamint az InvestEU program hatásának és tőkeáttételi hatásának maximalizálása érdekében;
 - h) támogatja a következőkhöz kapcsolódó intézkedéseket: szervezeti kapacitás, készségek és folyamatok fejlesztésére irányuló kapacitásépítés, valamint a szervezetek beruházásra való felkészültségének felgyorsítása annak érdekében, hogy a hatóságok és a projektgazdák képesek legyenek a tervezett beruházási projektek összeállítására, finanszírozási mechanizmusok és beruházási platformok fejlesztésére és a projektirányításra, valamint – többek között a kockázatértékelési kapacitás vagy az ágazatspecifikus ismeretek fejlesztésének támogatása révén – a pénzügyi közvetítők olyan finanszírozási és beruházási műveleteinek előmozdítása, amelyek segítik a finanszírozáshoz jutás terén nehézségekkel küzdő szervezeteket;
 - i) tanácsadási támogatást nyújt induló innovatív vállalkozások számára, különösen, ha kutatási és innovációs beruházásaikat szellemi tulajdonhoz fűződő jogcímek, például szabadalmak megszerzésével kívánják megvédeni.
- (3) Az InvestEU tanácsadó központnak a köz- és magánszektorbeli projektgazdák, többek között kkv-k és induló innovatív vállalkozások, állami hatóságok és nemzeti fejlesztési bankok vagy intézmények, valamint pénzügyi és egyéb közvetítők rendelkezésére kell állnia.
- (4) A Bizottság egy vagy több tanácsadási kezdeményezés végrehajtásáról tanácsadási megállapodást köt minden egyes tanácsadó partnerrel. A (2) bekezdésben említett szolgáltatásokért díj számítható fel a szóban forgó szolgáltatás nyújtásával

kapcsolatos költségek részbeni fedezésére, kivéve az állami projektgazdák vagy a nonprofit intézmények számára nyújtott szolgáltatásokat, amelyek indokolt esetben díjmentesek. A (2) bekezdésben említett szolgáltatások díjaként a nyújtott szolgáltatások költségének legfeljebb egyharmada számítható fel a kkv-k számára.

- (5) Az (1) bekezdésben említett célkitűzés megvalósítása és a tanácsadási támogatás megkönnyítése érdekében az InvestEU tanácsadó központnak építenie kell a Bizottság, az EBB csoport és az egyéb tanácsadó partnerek szakértelmére.
- (6) Az egyes tanácsadási kezdeményezések a Bizottság és a tanácsadó partner közötti költségmegosztási mechanizmust foglalnak magukban, kivéve, ha a Bizottság kellően indokolt esetben, a tanácsadási kezdeményezés sajátosságai miatt, valamint az érintett tanácsadó partnerek koherens és méltányos bánásmódjának biztosítása mellett beleegyezik a tanácsadási kezdeményezés valamennyi költségének fedezésébe.
- (7) Szükség esetén biztosítani kell az InvestEU tanácsadó központ helyi jelenlétét. A helyi jelenlétet különösen azokban a tagállamokban vagy régiókban kell biztosítani, amelyek nehézségekkel szembesülnek az InvestEU Alaphoz kapcsolódó projektek fejlesztése során. Az InvestEU tanácsadó központnak segítenie kell a regionális és helyi szintű tudástranszfert az (1) bekezdésben említett tanácsadási támogatás – többek között a kis méretű projektek végrehajtásához és kivitelezéséhez nyújtott támogatás – nyújtásához szükséges regionális és helyi kapacitás és szakértelem kiépítése céljából.
- (8) Az (1) bekezdésben említett tanácsadási támogatás nyújtása és e tanácsadási támogatás helyi szintű nyújtásának megkönnyítése érdekében az InvestEU tanácsadó központnak fel kell használnia a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények szakértelmét, illetve együtt kell működnie velük, ha lehetséges. A nemzeti fejlesztési bankokkal és intézményekkel adott esetben az InvestEU tanácsadó központ keretében kell együttműködési megállapodást kötni, tagállamonként legalább egy nemzeti fejlesztési bankkal vagy intézménnyel.
- (9) A végrehajtó partnereknek szükség szerint ösztönözniük kell a finanszírozást igénylő projektgazdákat arra, hogy projektjeikhez – kis méretű projektek esetében is – kérjék az InvestEU tanácsadó központ támogatását, adott esetben projektjeik előkészítésének előmozdítása és annak vizsgálata céljából, hogy van-e lehetőség projektek összevonására.

Emellett a végrehajtó partnereknek és a tanácsadó partnereknek adott esetben tájékoztatniuk kell a projektgazdákat arról a lehetőségről, hogy projektjeiket szerepeltethetik a 25. cikkben említett InvestEU portálon.

VII. FEJEZET

Az InvestEU portál

25. cikk

Az InvestEU portál

- (1) A Bizottság létrehozza az InvestEU portált. Az InvestEU portál egy könnyen hozzáférhető és felhasználóbarát projektadatbázis, amely releváns információkat tartalmaz az egyes projektekről.
- (2) Az InvestEU portál olyan csatornát biztosít a projektgazdák számára, amely segítségével bemutatják finanszírozást igénylő projektjeiket a befektetők számára. A projektek InvestEU portálon való szerepeltetése nem befolyásolhatja az arra vonatkozó döntéseket, hogy mely végső projekteket választják ki az e rendelet szerinti vagy bármely egyéb uniós eszköz keretében történő támogatásra, sem a közfinanszírozásra vonatkozó döntéseket.
- (3) Az InvestEU portálon csak olyan projektek jelenhetnek meg, amelyek összeegyeztethetők az uniós joggal és szakpolitikákkal.
- (4) A Bizottság továbbítja a (3) bekezdésben meghatározott feltételeket teljesítő projekteket a megfelelő végrehajtó partnereknek. Adott esetben, és tanácsadási kezdeményezés megléte esetén, a Bizottság az ilyen projekteket az InvestEU tanácsadó központnak is továbbítja.
- (5) A végrehajtó partnerek megvizsgálják a földrajzi és tevékenységi körükbe tartozó projekteket.

VIII. FEJEZET

ELSZÁMOLTATHATÓSÁG, MONITORING ÉS JELENTÉSTÉTEL, ÉRTÉKELES ÉS KONTROLL

26. cikk

Elszámoltathatóság

- (1) Az Európai Parlament vagy a Tanács kérésére az irányítóbizottság elnöke beszámol az InvestEU Alap teljesítményéről az ezt kérő intézménynek, többek között az Európai Parlamentben tartott meghallgatáson való részvétele keretében.
- (2) Az irányítóbizottság elnöke az Európai Parlament vagy a Tanács által az InvestEU Alaphoz címzett kérdésekre azok kézhezvételétől számított öt héten belül szóban vagy írásban válaszol.

27. cikk

Monitoring és jelentéstétel

- (1) A 3. cikkben meghatározott általános és egyedi célkitűzések megvalósítása terén az InvestEU programmal elért haladásról történő jelentéstételhez használandó mutatókat a III. melléklet tartalmazza.

- (2) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a végrehajtás és az eredmények monitoringjára vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék, és hogy ezek az adatok lehetővé tegyék a kockázat és a garanciaportfólió megfelelő monitorozását. Ennek érdekében a végrehajtó partnerekre, a tanácsadó partnerekre és adott esetben az uniós pénzeszközök egyéb címzettjeire vonatkozóan arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.
- (3) A Bizottság a költségvetési rendelet 241. és 250. cikkének megfelelően jelentést tesz az InvestEU program végrehajtásáról. Az éves jelentésben a költségvetési rendelet 41. cikke (5) bekezdésének megfelelően tájékoztatást kell nyújtani a program végrehajtási szintjéről a célok és a teljesítménymutatók tekintetében. E célból minden egyes végrehajtó partnernek évente meg kell adnia azokat az információkat – többek között az uniós garancia működésére vonatkozó információkat –, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a Bizottság eleget tehessen jelentéstételi kötelezettségeinek.
- (4) A végrehajtó partnereknek hathavonként jelentést kell benyújtaniuk a Bizottságnak az e rendelet hatálya alá tartozó finanszírozási és beruházási műveletekről az uniós komponens és adott esetben a tagállami komponens szerint lebontva. Minden egyes végrehajtó partner annak a tagállamnak is benyújtja a tagállami komponensről szóló információkat, amelynek a komponensét végrehajtja. A jelentésnek tartalmaznia kell az uniós garancia igénybe vételére vonatkozó követelményeknek és az e rendelet III. mellékletében meghatározott fő teljesítménymutatóknak való megfelelés értékelését. A jelentésnek tartalmaznia kell továbbá működési, statisztikai, pénzügyi és számviteli adatokat az egyes finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozóan, valamint a várható cash flow-kat a komponensek, szakpolitikai keretek, továbbá az InvestEU Alap szintjén. Az EBB csoport és adott esetben más végrehajtó partnerek által készített jelentésben évente egyszer tájékoztatást kell nyújtani az e rendelet hatálya alá tartozó finanszírozási és beruházási műveletek végrehajtása során felmerült beruházási akadályokról is. A jelentéseknek tartalmazniuk kell a végrehajtó partnerek által a költségvetési rendelet 155. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján rendelkezésre bocsátandó információkat.
- (5) Annak érdekében, hogy az InvestEU program célkitűzéseinek teljesülését hatékonyan lehessen értékelni, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 33. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek a III. mellékletben meghatározott mutatók felülvizsgálata vagy kiegészítése révén történő módosítása céljából, amennyiben azt szükségesnek ítéli, valamint hogy felülvizsgálja vagy kiegészítse a monitoringgal és értékeléssel kapcsolatos keret kidolgozására vonatkozó rendelkezéseket.

28. cikk

Értékelés

- (1) Az InvestEU program értékeléseit úgy kell elvégezni, hogy azok időben felhasználhatók legyenek a döntéshozatali folyamatban.
- (2) A Bizottság 2024. szeptember 30-ig független időközi értékelési jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az InvestEU programról, mindenekelőtt az

uniós garancia felhasználásáról, az EBB csoport 10. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontja szerinti kötelezettségeinek teljesítéséről, az uniós garanciának a 12. cikk (4) és (5) bekezdésében előírt allokációjáról, az InvestEU tanácsadó központ működéséről, a 10. cikk (1) bekezdése d) pontjának i. alpontjában előírt költségvetési allokációról, valamint a 7. cikk (6) bekezdéséről. Az értékelésben be kell mutatni különösen, hogy a végrehajtó és a tanácsadó partnerek bevonása az InvestEU program végrehajtásába miként járult hozzá az InvestEU program, valamint az uniós szakpolitikák célkitűzéseinek eléréséhez, különös tekintettel a támogatott finanszírozási és beruházási műveletek hozzáadott értékére, valamint földrajzi és ágazati egyensúlyára. Az értékelésben meg kell vizsgálni továbbá a 7. cikk (3) bekezdése szerinti fenntarthatósági vizsgálat alkalmazását és azt, hogy a 7. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett, kkv-kra vonatkozó szakpolitikai keretben milyen mértékben sikerült megvalósítani a kkv-k középpontba állítását.

- (3) Az InvestEU program végrehajtásának végén, de legkésőbb négy évvel az 1. cikk (3) bekezdésében meghatározott időszak végét követően a Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az InvestEU programról és mindenekelőtt az uniós garancia felhasználásáról szóló független végső értékelési jelentést.
- (4) A Bizottság az értékelések megállapításait saját észrevételei kíséretében közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.
- (5) A végrehajtó partnereknek és a tanácsadó partnereknek hozzá kell járulniuk a (2) és a (3) bekezdésben említett értékelések elvégzéséhez, és az azokhoz szükséges információkat a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk.
- (6) A Bizottság a költségvetési rendelet 211. cikke (1) bekezdésének megfelelően háromévente belefoglalja a költségvetési rendelet 250. cikkében említett éves jelentésbe az e rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltöltési ráta megfelelőségének vizsgálatát az uniós garancia által fedezett finanszírozási és beruházási műveletek tényleges kockázati profiljának figyelembevételével. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy e rendelet 33. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet annak érdekében történő módosítása céljából, hogy e vizsgálat alapján legfeljebb 15 %-kal kiigazítsa az e rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében megállapított feltöltési rátát.

29. cikk

Ellenőrzések

A költségvetési rendelet 127. cikke szerinti általános megbízhatóság alapját az uniós finanszírozás felhasználására vonatkozóan személyek vagy jogalanyok – köztük az uniós intézmények vagy szervek által felhatalmazottaktól eltérő személyek vagy jogalanyok – által végzett ellenőrzések képezik.

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás vagy bármely más jogi eszköz alapján részt vesz az InvestEU programban, az érintett harmadik országnak biztosítania kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük hiánytalan gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az említett jogok az OLAF esetében magukban foglalják az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti vizsgálatok – többek között helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok – végrehajtására való jogot.

IX. FEJEZET**ÁTLÁTHATÓSÁG ÉS LÁTHATÓSÁG***Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság*

- (1) A végrehajtó partnereknek és a tanácsadó partnereknek fel kell tüntetniük a finanszírozás uniós eredetét, és (különösen az intézkedések és azok eredményeinek népszerűsítésekor) gondoskodniuk kell annak láthatóságáról azáltal, hogy következetes, hatékony és célzott tájékoztatást biztosítanak többféle közönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.

Az első albekezdés szerinti követelmények védelmi és ürágazati projektekre történő alkalmazása során be kell tartani a bizalmas adatkezelésre vagy titoktartásra vonatkozó kötelezettségeket.

- (2) A végrehajtó partnerek és a tanácsadó partnerek kötelesek tájékoztatni a végső címzetteket, köztük a kkv-kat az InvestEU program szerinti támogatásról, vagy egyéb pénzügyi közvetítőket kötelezni, hogy tájékoztassák a végső címzetteket az említett támogatásról, oly módon, hogy ezt az információt egyértelműen megjelenítik az InvestEU program szerinti támogatást biztosító vonatkozó megállapodásban, különösen a kkv-k esetében, a nyilvánosság figyelmének felhívása és a támogatás láthatóságának javítása érdekében.
- (3) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez az InvestEU programhoz, valamint annak intézkedéseihez és eredményeihez kapcsolódóan. Az InvestEU programhoz allokált pénzügyi forrásoknak ezenfelül az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikáció költségeihez is hozzá kell járulniuk, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

X. FEJEZET

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

32. cikk

Résztétel az Európai Beruházási Alap tőkeemelésében

Az Unió részvényeket jegyez az Európai Beruházási Alap jövőbeli tőkeemeléseiben, hogy a tőkében meglévő relatív részesedése a jelenlegi szinten maradjon. A részvények jegyzését és a részvények befizetett részének legfeljebb 900 000 000 EUR-ig történő kifizetését az Alap közgyűlése által jóváhagyandó feltételekkel összhangban kell végrehajtani.

33. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg. Amennyiben a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok az EBB csoport és más végrehajtó partnerek által, illetve részvételével végrehajtott tevékenységekre vonatkoznak, a Bizottság a szóban forgó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok kidolgozása előtt konzultál az EBB csoporttal és más lehetséges végrehajtó partnerekkel.
- (2) A Bizottságnak a 7. cikk (7) bekezdésében, a 21. cikk (4) bekezdésében, a 27. cikk (5) bekezdésében és a 28. cikk (6) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2028. december 31-ig terjedő időszakra szól. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az öt éves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 7. cikk (7) bekezdésében, a 21. cikk (4) bekezdésében, a 27. cikk (5) bekezdésében és a 28. cikk (6) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

- (6) A 7. cikk (7) bekezdése, a 21. cikk (4) bekezdése, a 27. cikk (5) bekezdése és a 28. cikk (6) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

34. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) A költségvetési rendelet 209. cikke (3) bekezdésének első és utolsó albekezdésétől eltérve az e rendelet IV. mellékletében említett programok által létrehozott finanszírozási eszközökből származó bevételek, visszafizetések és visszafizettetett összegek felhasználhatók az e rendelet szerinti uniós garancia feltöltésére, figyelemmel a [közszektor-hitelezési eszközről szóló] rendelet [4]. cikkére.
- (2) A költségvetési rendelet 213. cikke (4) bekezdésének a) pontjától eltérve az (EU) 2015/1017 rendelettel létrehozott uniós garancia feltöltésének többlete felhasználható az e rendelet szerinti uniós garancia feltöltésére, figyelemmel a [közszektor-hitelezési eszközről szóló] [rendelet] [4]. cikkére.
- (3) Az [EURI] rendelet 3. cikke (2) bekezdése c) pontjának i. alpontjában említett (folyó áron) 33 000 440 000 EUR összeget a következőkre kell felhasználni:
- a) az e rendelet szerinti uniós garancia feltöltése (folyó áron) 32 800 000 000 EUR összeggel, a költségvetési rendelet 211. cikke (4) bekezdésének első albekezdésében említett forrásokon felül,
 - b) az V. és VI. fejezetben előírt intézkedések és az [EURI] rendelet 2. cikke (2) bekezdésének második mondatában említett intézkedések végrehajtása, figyelemmel az említett rendelet 4. cikkének (4) és (8) bekezdésére, (folyó áron) 200 440 000 EUR összeggel.

Ez az összeg a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban külső címzett bevételnek minősül.

35. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.
Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

Tartalom

1.	A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI	2
1.1.	A javaslat/kezdemenyezés címe.....	2
1.2.	Az érintett szakpolitikai terület(ek) (<i>Programklaszter</i>)	2
1.3.	A javaslat/kezdemenyezés a következöre irányul:.....	2
1.4.	A javaslat/kezdemenyezés indoklása	2
1.4.1.	Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével	2
1.4.2.	Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.	2
1.4.3.	Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága	3
1.4.4.	Egyéb megfelelő eszközökkel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergiák ...	4
1.5.	Időtartam és pénzügyi hatás	5
1.6.	Tervezett irányítási módszer(ek).....	5
2.	IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK	6
2.1.	A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések.....	6
2.2.	Irányítási és kontrollrendszer(ek).....	6
2.2.1.	Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indoklása.....	6
2.2.2.	A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk.....	6
2.2.3.	A kontroll költséghatékonyságának becslése és indoklása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)	7
2.3.	A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések	7
3.	A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA	8
3.1.	A többéves pénzügyi keret fejezete és a költségvetés javasolt új kiadási sora/sorai ...	8
3.2.	A kiadásra gyakorolt becsült hatás.....	9
3.2.1.	A kiadásra gyakorolt becsült hatás összefoglalása.....	9
3.2.2.	Az igazgatási jellegű előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása	13
3.3.	A bevételre gyakorolt becsült hatás	16

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

Módosított javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az InvestEU program létrehozásáról

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek) (Programklaszter)

Európai stratégiai beruházások

1.3. A javaslat/kezdemenyezés a következőre irányul:

☐ új intézkedés

☐ kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés⁴⁶

☐ jelenlegi intézkedés meghosszabbítása

x egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé

1.4. A javaslat/kezdemenyezés indoklása

1.4.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

Az InvestEU program egyedülállóan alkalmas arra, hogy hosszú távú finanszírozást nyújtson, és támogassa az uniós szakpolitikákat a mély gazdasági válságból való kilábalás során. Erről tanúskodnak a legutóbbi pénzügyi válságot követően az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) és a pénzügyi eszközök – az InvestEU program elődei – végrehajtása kapcsán szerzett tapasztalatok.

A jelenlegi válságban az erőforrások piaci elosztása nem teljesen hatékony, és az érzékelt kockázatok jelentősen rontják a magánberuházások áramlását. Ilyen körülmények között különösen értékes és kiaknázandó az InvestEU azon kulcsfontosságú jellemzője, hogy a projektek kockázatmentesítésével elősegíti a magánfinanszírozás bevonását. A továbbfejlesztett InvestEU program képes lesz döntő fontosságú támogatást nyújtani a vállalkozásoknak a helyreállítás szakaszában, ugyanakkor – eredeti céljaival összhangban – biztosítani fogja, hogy a befektetők erőteljesen összpontosítsanak az Unió közép- és hosszú távú szakpolitikai prioritásaira, például az európai zöld megállapodásra, az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási tervre és az Európa digitális jövőjének alakítására irányuló stratégiára. A program növelni fogja az Európai Beruházási Bank (EBB) Csoport, a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények, valamint más végrehajtó partnerek kockázatvállalási képességét, előmozdítva ezáltal a gazdasági helyreállítást az említett intézmények kockázatvállalási kapacitására fokozott nyomást gyakorló jelenlegi körülmények között.

1.4.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték”

⁴⁶

A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

A javaslat összhangban áll az InvestEU programra irányuló eredeti javaslattal, és megerősíti azt a Covid19 okozta gazdasági válság utáni helyreállítás elősegítése érdekében. Emellett kiegészíti az ESBA keretében javasolt Fizetőképesség-támogatási Eszközt. A Fizetőképesség-támogatási Eszköz célja, hogy támogatást nyújtson a Covid19 okozta gazdasági visszaesés által leginkább sújtott vállalkozások likviditási igényeihez e vállalkozások tőkehelyzetének megszilárdítása érdekében; ezzel szemben az InvestEU hosszú távú beruházásokra összpontosít az uniós szakpolitikai célok támogatása, többek között az európai gazdaság stratégiai autonómiájának és ellenálló képességének megerősítése érdekében.

Az új európai stratégiai beruházási keret a Fizetőképesség-támogatási Eszközhöz képest célzottabb és előretekinthetőbb megközelítést alkalmazva olyan projekteket és vállalkozásokat támogat, amelyek fontosak az egységes piac kulcsfontosságú értékláncaiban a stratégiai autonómia eléréséhez vagy fenntartásához. Teszi ezt azáltal, hogy támogatja az uniós székhelyű projektek felfuttatását, valamint a nem uniós vállalkozások általi esetleges felvásárlás alternatívájaként megerősíti az uniós vállalkozások tőkealapját és hosszú távú finanszírozását. A támogatás kiterjed a határokon átnyúló tevékenységet folytató stratégiai vállalatokra is.

A kezdeményezés az elképzelések szerint több mint 1 billió EUR összegű projektfinanszírozási forrást fog mozgósítani. Ez hozzájárulna a piaci hiányosságok kiküszöböléséhez és a finanszírozási eszközökhöz való hozzáféréshez azon szereplők számára, akik egyébként nem jutottak volna forráshoz méltányos feltételek mellett. Ennek köszönhetően összességében növekszik a beruházások szintje az Unióban, és így lendületet kap a növekedés és a foglalkoztatás is.

1.4.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

Az ESBA a gazdasági válságot követően hasznosnak bizonyult a beruházási hiányok és az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelése szempontjából. Mivel a beruházási hiányok változatlanul fennállnak, a szakpolitikákhoz jobban illeszkedő beruházástámogatásra van szükség az optimálistól elmaradó konkrét beruházási helyzetek célzott kezelése érdekében.

Az ESBA keretében nyújtott költségvetési garanciáról bebizonyosodott, hogy képes hatékonyan növelni a korlátozott költségvetési források hatását.

Fény derült arra, hogy az ESBA-támogatás és számos központi irányított finanszírozási eszköz több területen is átfedéseket mutat. Valamennyi jövőbeli uniós beruházási program egyetlen alap keretében történő egyesítésének célja az egyszerűsítés, a rugalmasság fokozása és az egymáshoz hasonló uniós beruházástámogatási eszközök esetleges átfedéseinek kiküszöbölése.

A tanácsadó szolgáltatásokra és a technikai segítségnyújtásra igen nagy szükség van a tagállamok és a projektgazdák beruházási projektek létrehozására, fejlesztésére és végrehajtására vonatkozó kapacitásának javítása érdekében. A 2021–2027 közötti időszakra a javaslat a beruházási projektek támogatására irányuló, központi irányított technikai segítségnyújtási kezdeményezések összevonását indítványozza az InvestEU keretein belül.

Egy olyan költségvetési garancia, amely – az ESBA és a finanszírozási eszközök sikerére építve – az Unión belüli beruházások finanszírozásának céljából

kockázatvállalási kapacitást biztosít a végrehajtó partnerek számára, lehetővé teszi a beruházási támogatás zökkenőmentes folytatását 2021-től.

1.4.4. *Egyéb megfelelő eszközökkel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergiák*

Az InvestEU Alap keretében visszafizetendő uniós támogatás nyújtható az alapvető belső szakpolitikai területeken végrehajtandó finanszírozási és beruházási műveletekhez a végrehajtó partnerek kockázatvállalási kapacitásának költségvetési garancia révén történő fedezésével. Így a támogatások egyetlen eszközbe történő összevonása fokozza a multiplikátorhatást, optimalizálja a szükséges tartalékképzést, továbbá elkerülhetők az átfedések és növelhető az uniós intézkedések láthatósága. Adott esetben lehetőség van a vissza nem térítendő támogatás révén nyújtott finanszírozással való ötvözésre (vegyes finanszírozás) annak érdekében, hogy szinergiák jöjjenek létre például a közlekedési, a kutatási és a digitális ágazatokban.

Az InvestEU eredeti kereteinek javasolt emelése és az ötödik keret létrehozása összhangban áll a vonatkozó uniós szakpolitikákkal, így az európai zöld megállapodással, az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó beruházási tervvel, az Európa digitális jövőjének megtervezésére irányuló stratégiával, az új európai iparstratégiával, a tőkepiaci unióval, valamint az Unió stratégiai autonómiája és ellenálló képessége szempontjából releváns egyéb uniós szakpolitikákkal és programokkal, amilyen például az Európai Védelmi Alap, az uniós ürrendelet, az Európai horizont keretprogrammal összefüggő missziók, európai partnerségek és az Európai Innovációs Tanács, továbbá a közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról szóló rendelet.

A tagállami komponens lehetővé teszi a tagállamok számára a kohéziós politika keretében rendelkezésre álló források előnyös és egyszerűsített módon történő átcsoportosítását.

1.5. Időtartam és pénzügyi hatás

x **határozott időtartam**

- x időtartam: 2021.1.1-től 2027.12.31-ig
- pénzügyi hatás: 2021-től 2027-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és 2021-től 2030-ig az uniós garancia fedezetére történő tartalékképzésre vonatkozó kifizetési előirányzatok esetében

☐ **határozatlan időtartam**

- beindítási időszak: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig
- azt követően: rendes ütem

1.6. Tervezett irányítási módszer(ek)⁴⁷

x Bizottság általi **közvetlen irányítás**

- x a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét
- ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

x **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

- ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek
- x nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg)
- x az EBB és az Európai Beruházási Alap
- ☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek
- x közjogi szervek
- x magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtanak
- x valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtó szervek
- ☐ az EUSZ V.címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

Megjegyzések

A végrehajtó partnereket a Bizottság választja ki a jogalkotási javaslatban meghatározott feltételek alapján. Magukban foglalhatják a fentiekben feltüntetett szereplők mindegyikét vagy egy részét.

A közvetlen irányítás részben érintheti az InvestEU tanácsadó központ és az InvestEU portál végrehajtását.

⁴⁷

Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BudgWeb oldalon:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

A végrehajtó partnerek a költségvetési rendeletnek megfelelően rendszeresen jelentést tesznek a Bizottságnak. Nyomon követés céljából saját szabályait és eljárásait alkalmazzák, amelyek a költségvetési rendelet 154. cikkével összhangban értékelésre kerültek annak megállapítása érdekében, hogy megfelelnek-e az abban meghatározott követelményeknek. A Bizottság nyomon követi minden szakpolitikai keret teljesítményét.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

Az InvestEU Alap (az uniós garancia) végrehajtása közvetett irányítással történik, olyan végrehajtó partnerek közreműködésével, amelyek általános szabály szerint a végső címzetteknek nyújtandó támogatáshoz is hozzájárulnak.

A végrehajtó partnerek az EBB csoport, nemzetközi pénzügyi szervezetek, nemzeti fejlesztési bankok és intézmények és olyan egyéb pénzügyi közvetítők, amelyek szabályozott és/vagy banki ágazati felügyelet alatt álló uniós szervek. Az uniós garancia révén nyújtott támogatásban részesülő műveletek a végrehajtó partnerek irányító testületei által jóváhagyott műveletek maradnak, és ezen irányító testületeknek alkalmazniuk kell átvilágítási és ellenőrzési keretrendszerüket ezekre a műveletekre. A végrehajtó partnerek auditált pénzügyi kimutatásokat nyújtanak be a Bizottságnak.

A Bizottság megkötöti a szükséges garanciamegállapodásokat a végrehajtó partnerekkel. Az InvestEU tanácsadó központ megvalósítása a segítségnyújtás jellegétől függően közvetett vagy közvetlen irányítással történik.

Az InvestEU program (beleértve a javasolt emelést) átfogó hatásáról az eredeti javaslatban rögzítetteknek megfelelően értékelések készülnek. A rendeletjavaslat meghatározza a fő teljesítménymutatókat. Az alkalmazandó konkrét pénzügyi termékek alapján a garanciamegállapodásokban külön mutatók is szerepelnek majd.

A végrehajtó partnerek számára a költségvetési rendelettel összhangban kötelező lesz a harmonizált jelentéstétel.

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

Az uniós költségvetés szempontjából kockázat az Unió által a végrehajtó partnereknek finanszírozási és beruházási műveleteikhez nyújtott költségvetési garanciához kapcsolódik. Az uniós garancia az érintett műveletekhez általában portfólióalapon nyújtott, azonnal lehívható, visszavonhatatlan garanciát jelent. A műveletekből származó, kockázatvállalással kapcsolatos díjak – a kockázatvállalás arányában – megoszlanak az uniós költségvetés és a végrehajtó partner között.

Az uniós garancia 75 153 850 000 EUR-ra korlátozódik.

A végrehajtó partnernek adott költségvetési garanciát tartalmazó költségvetési tételt („p.m.” bejegyzés) csak abban az esetben aktiválják, ha a garancia ténylegesen lehívásra kerül, és az nem fedezhető teljes mértékben a feltöltött összegből (amely 2030 végéig fokozatosan kerül feltöltésre legalább 33 800 000 000 EUR összegben).

A feltöltési ráta – figyelembe véve az ESBA-val és a finanszírozási eszközökkel kapcsolatos korábbi tapasztalatokat – 45 %. Ez a Bizottság által eredetileg javasolt négy keretre vonatkozó 40 %-os névleges tartalékfeltöltési ráta és az újonnan javasolt európai stratégiai beruházási keretre vonatkozó 52 %-os névleges tartalékfeltöltési ráta súlyozott átlagának felel meg. Ez utóbbi ráta némileg magasabb az ötödik keretből támogatandó bizonyos ágazatokhoz kapcsolódó érzékelt kockázatból, illetve az alkalmazandó pénzügyi termékek jellegéből adódóan.

A tagállami komponenshez kapcsolódó függő kötelezettséget az egyes érintett tagállamok által biztosított viszontgarancia fedezi.

Az InvestEU keretében megvalósuló finanszírozási és beruházási műveletek a végrehajtó partnerek standard eljárási szabályzatával és a rendezett banki működés elveivel összhangban kerülnek végrehajtásra. A kiválasztott végrehajtó partnerek és a Bizottság garanciamegállapodást kötnek, amelyben meghatározzák az InvestEU Alap végrehajtásához kapcsolódó részletes előírásokat és eljárásokat.

A végrehajtó partnerek szabályainak és eljárásainak megfelelőségét, illetve azok alkalmazását a Bizottság a költségvetési rendelettel összhangban, pilléralapú értékelés keretében ellenőrzi. Emellett, mivel az általános szabály szerint a kockázatok egy részét a végrehajtó partnerek viselik, az Unió és a végrehajtó partner érdekei végeredményben összhangban vannak, ami csökkenti a költségvetés által viselt kockázatot.

Az uniós garancia odaítélésére külön irányítási struktúra jön létre (beruházási bizottság).

A végrehajtó partnerek a műveletekre vonatkozó éves auditált pénzügyi kimutatásokat bocsátanak a Bizottság rendelkezésére.

2.2.3. *A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)*

Az Unió megbízott szervezetek által a saját szabályaik és eljárásaik – többek között belsőkontroll-rendszerük – szerint végrehajtott műveletekre nyújt garanciát. Az uniós költségvetést terhelő költségek csak az EU által a megbízott szervezetek belsőkontroll-rendszerén felül megállapított speciális követelményekkel összefüggésben merülhetnek fel, és ezek jelenleg még nem számszerűsíthetők.

2.3. **A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések**

A kiválasztott végrehajtó partnerekre vonatkozóan a költségvetési rendelet 154. cikkében előírt pilléralapú értékelés készül, ami biztosítja a belsőkontroll-rendszerek és a független külső ellenőrzési rendszerek megfelelő minőségét. Emellett teljesíteniük kell a költségvetési rendelet X. címe szerinti követelményeket. Pénzügyi intézményként a végrehajtó partnereknek rendelkezniük kell belsőkontroll-rendszerekkel. Az uniós garanciával támogatott finanszírozási vagy beruházási műveletek átvilágítását, nyomon követését és ellenőrzését a végrehajtó partnerek végzik. Ezen túlmenően a rendeletjavaslat 29. cikke értelmében a költségvetési rendelet 127. cikke szerinti általános megbízhatóság alapját az uniós finanszírozás felhasználására vonatkozóan személyek vagy jogalanyok – köztük az uniós intézmények vagy szervek által felhatalmazottaktól eltérő személyek vagy jogalanyok – által végzett ellenőrzések képezik.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret fejezete és a költségvetés javasolt új kiadási sora/sorai

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám 1. fejezet	diff./nem diff. ⁴⁸	EFTA- országoktól ⁴⁹	tagjelölt országoktól ⁵⁰	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet [21. cikke (2) bekezdésének b) pontja] értelmében
1	02 01 01 Az InvestEU támogatási kiadásai	nem diff.	IGEN	IGEN	IGEN	NEM
1	02 02 01 InvestEU garancia	diff.	IGEN	IGEN	IGEN	NEM
1	02 02 02 InvestEU garancia – A közös tartalékalap feltöltése	diff.	IGEN	IGEN	IGEN	NEM
1	02 02 03 InvestEU tanácsadó központ, portál és kísérő intézkedések	diff.	IGEN	IGEN	IGEN	NEM

⁴⁸ Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.

⁴⁹ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

⁵⁰ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

3.2. A kiadásra gyakorolt becsült hatás

3.2.1. A kiadásra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret fejezete	<...>	1. fejezet
---	-------	------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2027 után	ÖSSZESEN
02 02 01 InvestEU garancia	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		
	Kifizetési előirányzatok	(2)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		
02 02 02 InvestEU garancia – A közös tartalékalap feltöltése	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)	404,322	412,872	11,604	13,371	17,673	19,511	20,646		900,000
	Kifizetési előirányzatok	(2)	200,036	415,183	204,374	48,920	7,059	11,396	13,032		900,000
02 02 03 InvestEU tanácsadó központ, portál és kísérő intézkedések	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)	72,658	73,658	76,158	76,158	73,658	73,658	74,397		520,345
	Kifizetési előirányzatok	(2)	38,172	66,572	82,772	84,772	84,272	81,772	82,011		520,345
02 01 01 Az InvestEU támogatási kiadásai	Kötelezettségvállalási előirányzatok = Kifizetési előirányzatok	(3)	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564		3,948
A program keretéhez tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (1)+(3)	477,544	487,094	88,326	90,093	91,895	93,733	95,607		1 424,293
	Kifizetési előirányzatok	= (2)+(3)	238,772	482,319	287,710	134,256	91,895	93,733	95,607		1 424,293

A fenti táblázatokban feltüntetett pénzügyi keretösszegek kívül a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdése értelmében külső címzett bevételnek minősülő 33 000,440 millió EUR (folyó áron) összegű finanszírozás lesz elérhető az Európai Unió Helyreállítási Eszközből. Ebből legfeljebb 8,960 millió EUR fordítható igazgatási kiadásokra, beleértve a külső *személyzeti költségeket*.

A tanácsadó szolgáltatások, a technikai segítségnyújtás és az egyéb kísérő intézkedések fedezéséhez 191 millió EUR külön összegre lesz szükség.

A külső címzett bevételekből fedezett kiadások indikatív bontása az alábbi:

InvestEU			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2027 után	ÖSSZESEN
Az EURI szerinti külső címzett bevételekből fedezett operatív kiadások	Kötelezettség vállalási előirányzatok	(1)	9 643,720	9 836,720	6 688,720	6 822,320					32 991,480
	Kifizetési előirányzatok	(2)	817,000	6 040,913	6 042,912	6 042,913	6 042,913	4 409,913	3 592,913		32 991,480
Az EURI szerinti külső címzett bevételekből fedezett igazgatási támogatási kiadások	Kötelezettség vállalási előirányzatok = Kifizetési előirányzatok	(3)	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280		8,960
Külső címzett bevételek összesen	Kötelezettség vállalási előirányzatok	=(1)+(3)	9 645,000	9 838,000	6 690,000	6 823,600	1,280	1,280	1,280		33 000,440
	Kifizetési előirányzatok	=(2)+(3)	818,280	6 044,193	6 044,193	6 044,193	6 044,193	4 411,193	3 594,193		33 000,440

A többéves pénzügyi keret fejezete	7	„Igazgatási kiadások”
---	----------	-----------------------

millió EUR (három tizedesjegyre)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2027 után	ÖSSZESEN
Humánerőforrás										
Egyéb igazgatási kiadások										
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)									

millió EUR (három tizedesjegyre)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2027 után	ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret FEJEZETEIHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok									
	Kifizetési előirányzatok									

3.2.2. Az igazgatási jellegű előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

Év	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ÖSSZESEN
----	------	------	------	------	------	------	------	----------

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE								
Humán erőforrás								
Egyéb igazgatási kiadások								
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉNEK részösszege								

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok								
Humán erőforrás ⁵¹	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	1,280	8,960
Egyéb igazgatási jellegű kiadások ⁵²	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	0,564	3,948
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	12,908

ÖSSZESEN	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	1,844	12,908
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

A humán erőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

⁵¹ Külső címzett bevételek

⁵² Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

3.2.2.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

Év		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)								
A központban és a bizottsági képviseleteken								
A küldöttségeknél								
Kutatás								
• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve – AC, AL, END, INT és JPD⁵³								
7. fejezet								
Finanszírozás a többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBŐL	- a központban							
	- a küldöttségeknél							
Finanszírozás a program keretéből ⁵⁴	- a központban							
	- a küldöttségeknél							
Kutatás								
Egyéb (címzett bevétel)		16	16	16	16	16	16	16
ÖSSZESEN		16	16	16	16	16	16	16

DG ECFIN/BUDG az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal. A további külső munkatársak finanszírozása kizárólag címzett bevételekből történik.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	Központi iroda (szakpolitikai dokumentumok és iránymutatások kidolgozása, a garancia- és tanácsadási megállapodások előkészítése és tárgyalása, marketing, operatív nyomon követés és jelentéstétel, a tanácsadás és a technikai segítségnyújtás irányítása); Az InvestEU Alap titkársága (a végrehajtó partnerek javaslatainak átvétele és továbbítása, kapcsolattartás a végrehajtó partnerekkel, a beruházási bizottság, a tanácsadó testület és az irányítóbizottság titkársági feladatainak ellátása, bizottsági belső koordináció, szakpolitikai dokumentumok előkészítése, bizottsági álláspontok kialakítása, jelentéstétel); Háttérioroda (a program – és ezen belül többek között a garanciahívások – ellenőrzése és nyomon követése, operatív és pénzügyi beszámolás és egyéb garanciakezelési tevékenységek; a tanácsadási szolgáltatásokkal és a technikai segítségnyújtással kapcsolatos nyomon követés és beszámolás); Kockázat (az uniós garanciával fedezett műveleti portfóliók hitelkockázati profiljának ellenőrzése, értékelés és beszámolás);
--	---

⁵³ AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

⁵⁴ Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

Külső munkatársak	Háttéiroda (a program – és ezen belül többek között a garancialehívások – figyelemmel kísérése és nyomon követése, operatív és pénzügyi beszámolás és egyéb garanciakezelési tevékenységek; a tanácsadási szolgáltatásokkal és a technikai segítségnyújtással kapcsolatos nyomon követés és beszámolás); Az InvestEU Alap titkársága.
-------------------	---

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

- ☐ A javaslatnak/kezdeménnyezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- x A javaslatnak/kezdeménnyezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:
 - ☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást
 - x a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást

kérjük adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve x

millió EUR (három tizedesjegyre)

Bevételi költségvetési sor:	A javaslat/kezdeménnyezés hatása ⁵⁵						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
6 4 1 (Pénzügyi eszközök által fizetett hozzájárulások – Címzett bevétel)	250,000	100,000	100,000	250,000	100,000	100,000	100,000

A javaslat 28. cikkének (1) bekezdése szerint a bevételek, a visszafizetések és a visszafizettetett összegek az alábbi kiadási költségvetési tételbe kerülnek: 02 02 02 Az InvestEU garancia feltöltése + 02 02 03 InvestEU tanácsadó központ, portál és kísérő intézkedések.

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ). Az InvestEU-ból származó címzett bevételeket elsősorban a díjak fedezésére fordítják.

[Ezek a bevételek nem érintik az EURI rendeletre irányuló javaslat keretében keletkezett bevételeket].

⁵⁵

A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a 20 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegnek felel meg.